

TẠP CHÍ CỦA
BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

THẾ GIỚI MỖI

819

*Ничья тайна
Ленина*

**Lớp học
tương tác**

Ra khơi luyện ngọc

Special product

TEA PRIVATE ENTERPRISE

HOAN NGOC TEA

7 NGA TÂY NINH

Brings to all families

HEALTH * LONGEVITY * BEAUTY

FUNCTIONAL FOOD

13/27A Nguyễn Trọng Cát, KP. Hiệp nghĩa, TX Tây Ninh - ĐT/Fax: 066 621 121 - Email: sales@hoanngoc.com - Website: www.hoanngoc.com

TRÀ HOÀN NGỌC - MỘT LOẠI THỰC PHẨM CHỨC NĂNG QUÝ GIÁ

Từ bao đời nay, ông cha ta đã biết dùng các loại cây, củ quả trong thiên nhiên để chế biến ra thực phẩm chức năng (TPCN), góp phần hỗ trợ không nhỏ trong việc điều trị một số bệnh. TPCN là thực phẩm dùng để hỗ trợ chức năng cho các bộ phận trong cơ thể, có tác dụng dinh dưỡng, tạo cho cơ thể tình trạng thoải mái, tăng sức đề kháng và giảm bớt nguy cơ bệnh tật.

PGS.TS Nguyễn Văn Hùng giới thiệu trà Hoàn Ngọc 7 Nga với các nhà khoa học Viện Hàn lâm khoa học Nga

Theo PGS.TS Trần Đáng - Cục trưởng Cục Vệ sinh an toàn thực phẩm - Bộ Y tế: TPCN không phải là thuốc nhưng có tính hỗ trợ cao. Người ta quan niệm dùng thức ăn làm thuốc hay TPCN làm thuốc, có nghĩa là khi bệnh người ta không cần uống thuốc mà chỉ dùng TPCN để hỗ trợ chức năng sinh lý cho bộ phận của cơ thể đang bị suy yếu, làm hồi phục và dần khỏi bệnh.

Trà Hoàn Ngọc là một loại TPCN. Hiện nay, trên thị trường có duy nhất **Doanh nghiệp tư nhân TRÀ HOÀN NGỌC 7 NGA - TÂY NINH** sản

xuất Trà Hoàn Ngọc chính hiệu dạng túi lọc được chế tạo từ bột nguyên chất rễ và lá cây Hoàn Ngọc. **TRÀ HOÀN NGỌC 7 NGA - TÂY NINH** được các nhà khoa học, Bộ Y tế đánh giá và công nhận là một loại TPCN mới đạt đủ điều kiện vệ sinh an toàn thực phẩm của Bộ Y tế, có tác dụng tốt trong **phòng ngừa và hỗ trợ điều trị đến 25 loại bệnh cho con người**: kháng khuẩn, kháng nấm phổ rộng đường tiêu hóa, trị tiêu chảy, rối loạn tiêu hóa, đau dạ dày, viêm loét hành tá tràng, đại tá tràng, chảy máu dạ dày, ruột, giải độc và hỗ trợ cho một số bệnh về đường tiêu hóa.

Đặc biệt, theo nghiên cứu khoa học mới đây, chiết xuất từ rễ và lá cây Hoàn Ngọc bao gồm các hợp chất quý, hàm lượng cao mà y học thế giới đang trông tìm như: Bentulin, Lupeol, axit Pomolic và một hợp chất hoàn toàn mới được các nhà khoa học đặt tên PalatiNignam BNGA (**7 NGA TÂY NINH**) có tác dụng: kháng viêm, chống oxy hóa (oxy hóa là quá trình làm cơ thể già nua và các chất thải ra từ quá trình này gây nguy cơ ung thư cao), gây độc tế bào ung thư và cản trở quá trình xâm nhập, phát triển của virus HIV, đặc biệt là cơ chế **chống lờn thuốc** và hoàn toàn không gây độc hay tác dụng phụ khi sử dụng.

Đây là lý do giải thích tại sao **TRÀ HOÀN NGỌC 7 NGA - TÂY NINH** có thể phòng ngừa và hỗ trợ điều trị những căn bệnh được xem là nan y như: lao, ung thư, HIV/AIDS... mà chi phí của việc điều trị bằng trà Hoàn Ngọc lại không cao. Các công trình nghiên cứu đã được kiểm tra, xác minh kỹ về tính chất hóa học, tác dụng sinh học và cả độc tính... là cơ sở giải thích đáng tin cậy để sử dụng điều trị bệnh cũng như bảo vệ sức khỏe.

Về quê

Có lẽ chưa có đất nước nào trên thế giới, chuyện "về quê" lại trở thành đề tài thời sự như ở Việt Nam trong mỗi dịp Tết đến, xuân về.

Về quê, khái niệm đã trở nên quen thuộc với những người làm ăn, sinh sống xa quê. Ngày cuối năm, đi đâu cũng thường nhận được câu hỏi: Tết này ở hay về (ở - có nghĩa là ở lại thành phố lớn)? Còn đối với những người con viễn xứ, về quê là cả một câu chuyện dài. Về quê, bao giờ cũng liên quan mật thiết đến chuyện cái vé tàu, vé xe ngày Tết. Đối với những người làm công ăn lương, công nhân ở các xí nghiệp, công trường... lo đủ tiền về quê đã là một chuyện khó, lo được vé tàu, vé xe ngày Tết lại là một chuyện còn quan trọng hơn.

"Nếu con không về chắc mẹ buồn lắm, mái tranh nghèo không người sửa sang...". Lời của một bài hát... thời chiến, đã qua cách nay hơn 30 năm, bây giờ, dường như vẫn còn nguyên ý nghĩa thời sự. Đối với bậc làm cha làm mẹ, ngày Tết các con đi xa không về là một sự thiếu vắng. Bởi ngày Tết là ngày gia đình sum họp, cháu con quây quần bên ông bà, cha mẹ, người thân. "Mong một tết cha, mong hai tết mẹ, mong ba tết thầy" - đạo lý đó, người dân Việt vẫn luôn giữ gìn như một truyền thống thiêng liêng.

Thế nhưng, không phải người con xa quê nào cũng có thể "về quê" trong dịp Tết. Thôi thì có tới 101 lý do, nhưng lý do cơ bản đầu tiên nhất, vẫn là, tiền đâu? Năm qua, tình hình kinh tế khó khăn, nhiều người (nhất là công nhân) tiền lương còn bị công ty thiếu nợ, nói chi chuyện thưởng Tết. Trong khi đó, vé xe vé tàu ngày Tết thường tăng tới 20-30%. Hàng hóa dịp tết cũng thi nhau đội giá. Những người trẻ xa quê, nếu tay xách nách mang, thêm một hai đứa con nhỏ thì chuyện về quê lại càng xa vời.

Từ câu chuyện về quê, mới thấy trần trụi vì đất nước còn quá nhiều việc phải làm. Hy vọng, năm mới sẽ mở ra nhiều cơ hội mới, để người dân có đủ công ăn việc làm, đồng lương đủ sống và dư dả, khi đó chuyện về quê chỉ tùy thuộc vào ý muốn và không còn là nỗi ám ảnh của người xa quê.

BAN BIÊN TẬP

THẾ GIỚI MỖI

TẠP CHÍ TRI THỨC TỔNG HỢP RA HÀNG TUẦN

SỐ 819 - Thứ hai 19.1.2009

- Công bố các trường đại học đạt chuẩn chất lượng đào tạo

ĐÀO QUỐC TOÀN 4

- Công khai chất lượng giáo dục

TRẦN THU HƯƠNG 8

- Hội xuân sân trường

P.V 10

- Phương pháp giáo dục Kumon

VĂN HÒA 14

- Một gia đình hiếu học

NGỌC ANH 17

- Nguy cơ mắc bệnh do trời lạnh

TƯỜNG AN 21

- Cảnh giác với u men răng

TIẾN ĐẠT 25

- Viêm da ở người cao tuổi

MINH CHÂU 28

- Liệu pháp hoa

HOÀNG KHÁNH TOÀN 30

- Cây thuốc Tả Phìn đang bị hủy diệt

PHAN CÔNG HOAN 38

- Bí ẩn đầm lầy Trikhvin

HÀ VĂN 42

- Dự án chinh trị sông Hồng: Cần cân nhắc kỹ

LIÊN CƠ 45

- Phát hiện mới về bài thơ

Mùa xuân chín

PHANXIPĂNG 49

- Xuân thì trong thơ ca dân gian

TÂM CHƯƠNG 52

■ Người lưu giữ bản sắc
văn hóa Cotu

LÊ QUỐC KỲ 54

■ 20 năm một mẫu mực

MAI VÂN CANH 57

■ Thơ

NGUYỄN KHẮC MINH 59

■ Đón bố về ăn Tết hả con?!

THÀNH VĂN 61

■ Ra khơi luyện ngọc

DI LINH 64

■ Trên “Đường đua Việt”

TRẦN QUỐC TOÀN 68

■ Làm gì khi vợ bỏ đi?

TRỊNH TRUNG HÒA 74

■ Thắc mắc thường gặp về đời sống
tình dục nam

ĐÀO XUÂN DŨNG 77

■ Lớp học tương tác

QUỐC ANH 81

■ Hạ nhiệt thành phố

HOÀNG XUÂN PHƯƠNG 84

■ Điều gì đang xảy ra tại
Trung Đông

THANH PHƯƠNG 89

■ Huyền thoại Lenovo

TRẦN NGỌC 93

■ Nghĩa địa sách lớn nhất thế giới

MINH HUY 97

■ Vạn lý trường chinh

HỒNG ANH 100

● Bìa 1: Lớp học tương tác (tr.81)

● Tổng biên tập:
NGUYỄN XUÂN ĐỨC

● Phó tổng biên tập:
VŨ TRỌNG THANH

● Bìa: KIM LAN

● Trình bày: HOÀNG CAO HIỂN

● Hội đồng Biên tập:
GS.TSKH hóa học CHÂU DIỆU ÁI,
GS.TSKH toán học NGUYỄN CANG,
GS.TSKH triết học NGUYỄN DUY QUÝ,
Nhà báo TRẦN ĐỨC TAM, Nhà báo HỮU
THỌ, GS.TSKH văn học LÊ NGỌC TRÀ,
GS.TSKH vật lý NGUYỄN CHUNG TÚ

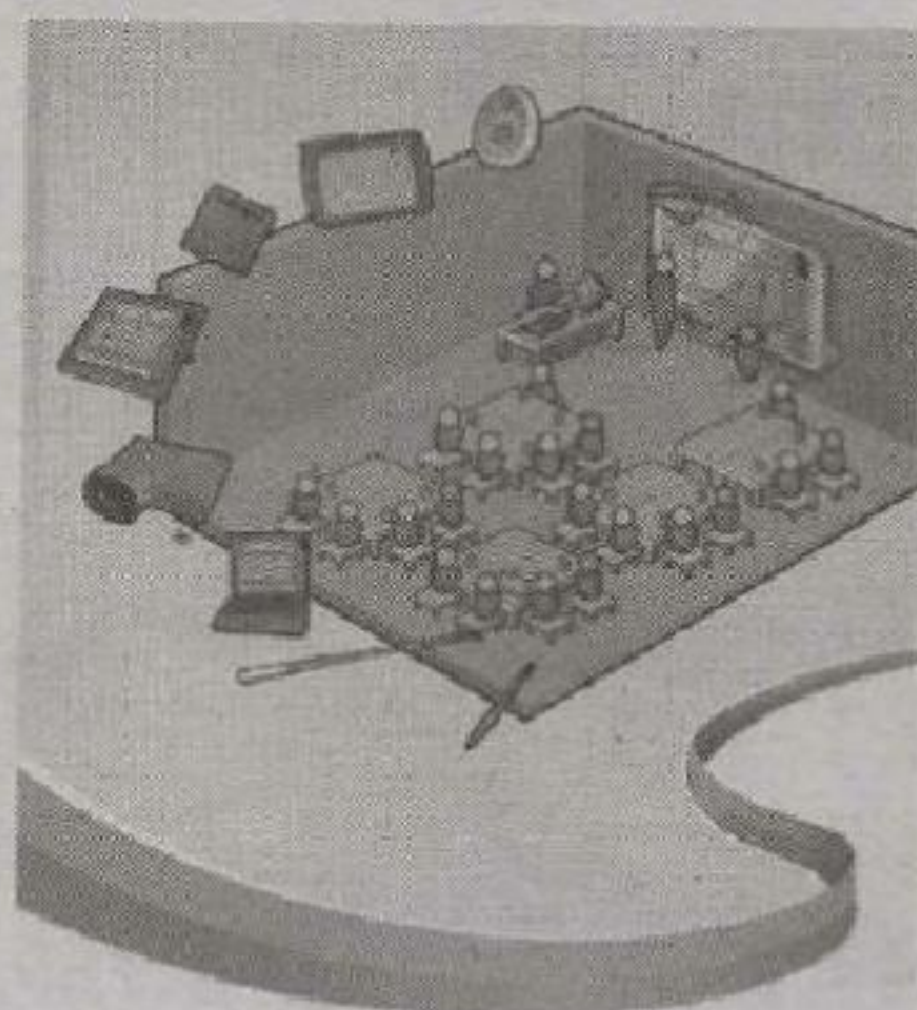
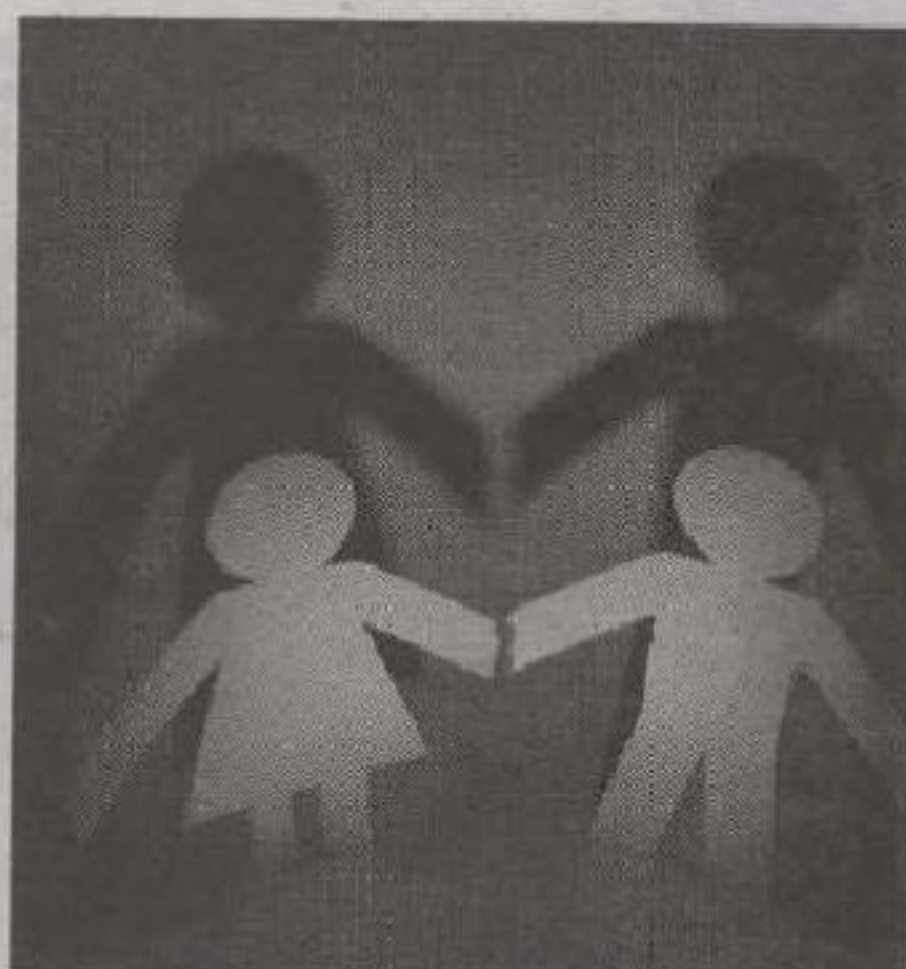
● Trụ sở: 322 Điện Biên Phủ,
Q.10, TP. Hồ Chí Minh. ĐT:
(08) 38399050 - 38399055.
Fax: (08) 38399053. Email:
thegioimoi@hcm.vnn.vn

● Phòng Liên lạc phía Bắc:
25 Hàn Thuyên, Q. Hai Bà
Trung, Hà Nội. ĐT: (04)
22148838. Fax: (04)
39725701

● Giấy phép xuất bản số 241/GP
của Bộ Văn hóa - Thông tin cấp
ngày 8-5-2001. ISSN 0868-3433.

● Thiết kế, dàn trang tại Phòng Kỹ
thuật vi tính tạp chí Thế Giới Mới.

● Chế bản và in tại nhà in báo Nhân
Dân TP. Hồ Chí Minh.

Ảnh: Việt Dũng

CÔNG BỐ CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC ĐẠT CHUẨN CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO

ĐÀO QUỐC TOÀN

- ▶ Ngay trong những ngày đầu năm mới 2009, gần 450 trường đại học, cao đẳng (ĐH, CĐ) trên cả nước đã cùng Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) sơ kết công tác kiểm định chất lượng trong năm qua, sau đó Hội đồng kiểm định quốc gia sẽ họp bàn để có thể công bố kết quả kiểm định các trường ĐH trước Tết Nguyên đán Kỷ Sửu. Danh sách các trường ĐH đạt chuẩn kiểm định chất lượng sẽ được công bố công khai, để người học có cơ sở quyết định nên học trường nào.

Vì sao phải kiểm định?

Theo Bộ GD&ĐT, đến nay (tháng 1-2009), đã có 20 trường ĐH đầu tiên trên toàn quốc (trong đó có 2 trường ĐH dân lập) và 1 chương trình đào tạo GD tiểu học đạt trình độ CD (tại 4 trường CD sư phạm) hoàn thành báo cáo tự đánh giá, được đánh giá ngoài và đang chờ được công nhận đạt tiêu chuẩn chất lượng. Ngoài ra, có 27 trường ĐH và 16 trường CD đã có báo cáo tự đánh giá và đang chuẩn bị để đánh giá ngoài. Thực tế, trong 3 năm qua, có 173 trường ĐH, 178 trường CD trong cả nước đã và đang triển khai tự đánh giá. Phân đấu đến tháng 5-2009, có 90% số trường ĐH, CD trong cả nước hoàn thành báo cáo tự đánh giá.

Kiểm định có hai bước. Bước 1 là tự đánh giá theo những tiêu chuẩn kiểm định chất lượng. Ngoài bộ tiêu chuẩn của Bộ GD&ĐT, còn tham khảo thêm các tiêu chí đánh giá khác của các bộ tiêu chuẩn chất lượng của hệ thống các trường ĐH Đông Nam Á (AUN); Tổ chức Kiểm định của Ủy ban bằng cấp kỹ sư Pháp (CTI), Kiểm định theo tiêu chuẩn của ISO... Bước 2 là đánh giá ngoài, tức là đánh giá có sự tham gia của các chuyên gia bên ngoài nhà trường, dựa vào những thông tin tự đánh giá của nhà trường, xem xét các bằng chứng đánh giá, tìm hiểu thêm thông tin để có ý kiến đánh giá và đưa ra khuyến cáo. Đối với các trường đã được tiến hành kiểm định chất lượng, khâu đánh giá ngoài vừa qua do Hiệp hội Các

trường ĐH chuyên ngành của Hà Lan thực hiện.

Sau khi Bộ GD&ĐT tiến hành kiểm định chất lượng (theo 3 cấp độ công nhận đạt tiêu chuẩn kiểm định chất lượng) ở 20 trường ĐH đầu tiên, kết quả đánh giá ngoài cho thấy, tất cả các trường này đều đạt cấp độ 2 (đạt được 80% tiêu chí kiểm định). Chưa có trường nào đạt được cấp độ cao nhất (cấp độ 3), tức là các trường phải đạt 100% tiêu chí kiểm định. Ngay trong các trường đạt cấp độ 2 thì biên độ cũng rất rộng, có những trường nằm ở cuối cấp độ 2, có trường nằm ở đầu cấp độ 2. Theo tiến sĩ (TS) Phạm Xuân Thanh, Phó Cục trưởng Cục Khảo thí và kiểm định chất lượng GD, những trường nằm ở đầu cấp độ 2 chỉ cần khắc phục những điểm yếu của mình thì sẽ đạt cấp độ 3. Vì những trường được chọn kiểm định chất lượng đều là những trường tốt nhất hiện nay.

Cũng xin nói rõ là việc kiểm định chất lượng và xếp hạng các trường ĐH là hai việc khác nhau. Kiểm định chất lượng là khuyến khích các trường từng bước đi lên, khắc phục những yếu kém để đạt được mức độ tối thiểu. Còn xếp hạng lại không quan tâm đến việc các trường có đạt mức tối thiểu hay không, mà đánh giá từ trên xuống dưới. Nếu những trường ĐH quan tâm đến chất lượng tối thiểu thì không thích xếp hạng, nhưng các trường đã đạt được mức chất lượng cao rồi lại muốn được xếp hạng để khẳng định vị trí của

mình trong hệ thống GDDH và xã hội.

Người học có lợi

Các chuyên gia GDDH đều khẳng định rằng, khi các trường được kiểm định, người học chắc chắn sẽ có lợi. Bởi vì, kiểm định sẽ cho mọi người biết được thực chất quy trình đào tạo của trường chất lượng đào tạo, phương pháp giảng dạy, dịch vụ hỗ trợ của nhà trường có đạt chuẩn hay không? Khi đó, người học sẽ có cơ sở để quyết định nên theo học trường nào.

Theo TS Nguyễn Kim Hồng, Phó hiệu trưởng Trường ĐH Sư phạm TP. Hồ Chí Minh, kiểm định chất lượng đào tạo không nằm ngoài việc người học phải được coi là trung tâm. Việc này cũng kích thích sự phát triển của từng trường. Lúc đó, nếu nằm ngoài dòng chảy thì sẽ khó thu hút được người học. SV được

thụ hưởng một môi trường GD tốt thì cũng tự giác nâng cao ý thức học tập và có vai trò cùng tham gia vào việc đánh giá, nâng cao chất lượng đào tạo.

Thực tế cho thấy, khi được tham gia vào công tác đánh giá phương pháp giảng dạy của giáo viên, được tự do phát biểu ý kiến về chất lượng đào tạo, dịch vụ hỗ trợ của nhà trường... SV cảm thấy mình được tôn trọng và có tiếng nói nhất định, từ đó không ngần ngại đưa ra những suy nghĩ thẳng thắn nhằm góp phần thúc đẩy chất lượng đào tạo nơi mình theo học. Ngoài ra, theo các chuyên gia GD, đánh giá của các cơ quan sử dụng lao động cũng rất quan trọng trong việc kiểm định chất lượng. Vì nhà tuyển dụng là người sử dụng lao động sẽ nắm rõ nhất chất lượng của “sản phẩm” mà trường đó đào tạo ra, nên tiếng nói

của họ trong việc đánh giá chất lượng đào tạo rất cần được tiếp thu.

TS Huỳnh Thanh Hùng, Phó hiệu trưởng Trường ĐH Nông Lâm TP. Hồ Chí Minh, cho rằng: “Kiểm định chất lượng GD đòi hỏi phải có sự tổng hợp thông tin của rất nhiều phòng ban trong nhà trường. Không có việc đánh giá cho có, đánh giá sai, vì mỗi tiêu chí được đánh giá là đạt hay không đạt phải có minh chứng kèm theo. Tuy nhiên, kết quả KĐCL dù đạt hay không đạt không phải là tất cả. Vì kết quả đó chỉ có thời hạn nhất định và mỗi năm các trường lại phải tự đánh giá, công bố kết quả đánh giá mới”.

Hiện nay, Việt Nam chưa có những tổ chức đánh giá độc lập (ngoài Bộ GD&ĐT), trong khi tư nhân lại không được phép thành lập tổ chức kiểm định chất lượng GD, mà chỉ có các tổ chức xã hội liên quan đến GD mới được phép. Do vậy, Bộ GD&ĐT phải mời cơ quan kiểm định chất lượng của nước ngoài (cụ thể là tổ chức kiểm định chất lượng của Hà Lan) thực hiện. Luật GD không cấm các tổ chức nước ngoài tham gia làm kiểm định chất lượng GD ở Việt Nam. Tuy nhiên, theo TS Trần Văn Nghĩa, Phó Cục trưởng Cục Khảo thí và Kiểm định chất lượng GD, có lẽ cũng còn quá sớm để đánh giá về khả năng tham gia của các tổ chức kiểm định chất lượng nước ngoài.

Bộ GD&ĐT cùng các trường

20 trường ĐH đã có kết quả kiểm định chất lượng:

ĐH Kinh tế quốc dân Hà Nội, ĐH Bách khoa Hà Nội, ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn (ĐH Quốc gia Hà Nội), ĐH Công nghiệp (ĐH Thái Nguyên), ĐH Nông nghiệp I, ĐH Ngoại thương, ĐH Thương mại, ĐH Vinh, ĐH Sư phạm Huế, ĐH Bách khoa (ĐH Đà Nẵng), ĐH Đà Lạt, ĐH Hàng hải, ĐH Thủy sản Nha Trang, ĐH Sư phạm kỹ thuật TP.HCM, ĐH Nông Lâm TP.HCM, ĐH Bách khoa (ĐH Quốc gia TP.HCM), ĐH Sư phạm TP.HCM, ĐH Cần Thơ, ĐH dân lập Hải Phòng, ĐH dân lập Văn Lang (TP.HCM).

ĐH đang nỗ lực để nâng cao chất lượng đào tạo, thông qua kiểm định chất lượng GD, đổi mới phương pháp giảng dạy, chuyển đổi đào tạo niên chế sang đào tạo theo hệ thống tín chỉ, thành lập Phòng Bảo đảm chất lượng GD trong các trường ĐH. Đặc biệt, theo TS Trần Thị Hà, Vụ trưởng Vụ GDĐH (Bộ GD&ĐT), từ sự cạnh tranh ngày càng lớn của các chương trình đào tạo có yếu tố nước ngoài, cùng với việc thực hiện các cam kết mở rộng khi gia nhập Tổ chức Thương mại Thế giới, việc triển khai đào tạo ĐH theo chương trình tiên tiến sẽ là một trong những việc làm cấp thiết hiện nay. ■

Đánh giá công khai

Phó Thủ tướng - Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) Nguyễn Thiện Nhân cho rằng: cần phải công khai chất lượng GD của các nhà trường từ GD mầm non đến tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông, đến GD đại học. Đây chính là việc mở ra cơ hội cho người học có quyền lựa chọn việc học tập theo đúng nguyện

vọng, mở ra một cuộc cạnh tranh lành mạnh giữa các đơn vị GD... Công khai đánh giá về lãnh đạo, giáo viên (GV), HS, sinh viên (SV)... cũng là việc nên làm. Điều đó sẽ làm nên tính năng động và sát thực. Phải có tiêu chí, chỉ số đánh giá để xem hiệu quả đến đâu.

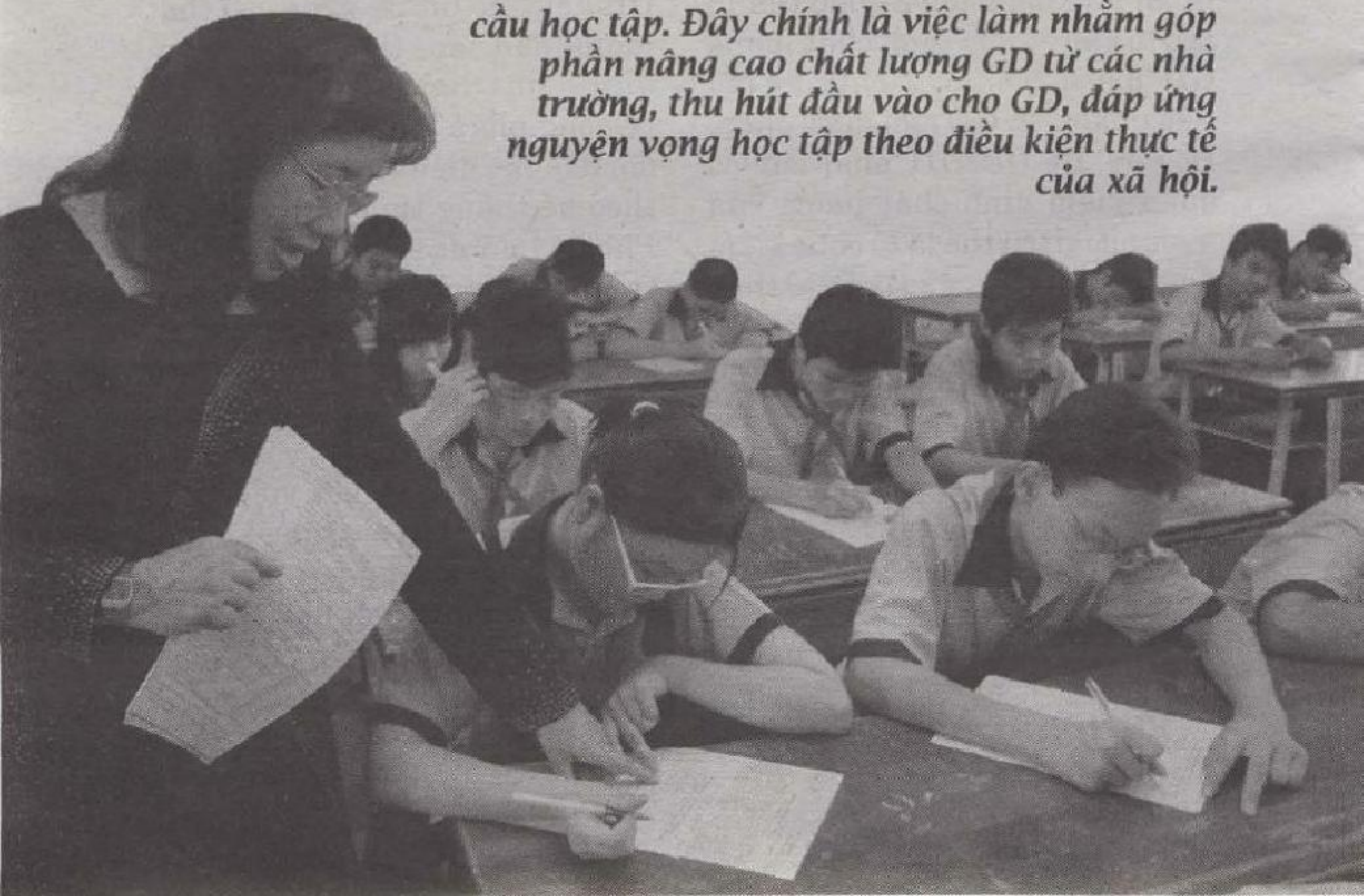
Chúng ta khuyến khích sự tự chủ, tính trung thực trong nhà trường là mong muốn cải thiện

Công khai chất lượng giáo dục

TRẦN THU HƯƠNG

Công khai chất lượng của mỗi đơn vị giáo dục (GD) là cơ hội để phụ huynh và học sinh (HS) lựa chọn ngôi trường phù hợp với yêu

cầu học tập. Đây chính là việc làm nhằm góp phần nâng cao chất lượng GD từ các nhà trường, thu hút đầu vào cho GD, đáp ứng nguyện vọng học tập theo điều kiện thực tế của xã hội.

chất lượng. Từ trước tới giờ, việc tìm hiểu những vấn đề này chưa được tương minh. Trong GD, gia đình người đi học cần nhận được thông tin về quá trình đào tạo, đó cũng chính là những thông tin liên quan đến chất lượng sản phẩm của GD. Các phụ huynh cần có cơ hội tìm hiểu ngôi trường họ gửi gắm con em học tập tốt ở mức độ nào và họ cũng có quyền đưa ra những ý kiến hoặc yêu cầu tìm hiểu việc học hành của con em họ tại ngôi trường đó. Việc cạnh tranh thông qua chất lượng GD cao, chi phí thấp... đang là một thực tế mà ngành GD đang hướng tới. Cần nêu cao kỷ cương, tính trung thực trong đội ngũ GV và các cơ sở GD, đảm bảo đánh giá khách quan, công bằng; ngoài những kiến thức cụ thể còn phải tiến hành đánh giá thông qua nỗ lực, thái độ học tập, đánh giá điều kiện, điểm xuất phát và sự tiến bộ của mỗi cá nhân.

Vai trò định hướng của nhà trường

Trong tình hình hiện nay, việc dự báo về nhu cầu lao động chưa đáp ứng được với thực tế, nên bản thân các cơ sở đào tạo phải chủ động tìm kiếm cơ hội, tạo đầu ra cho chính mình. Việc triển khai các chương trình GD&ĐT của các nhà trường cũng phải dựa trên nhu cầu thực tế của xã hội. Bản thân các cơ sở GD phải làm chủ được trước những biến động tại địa phương. GD mầm non, GD tiểu học... phải lường trước được

việc giảm tỉ lệ sinh con (nhiều gia đình sẽ chỉ sinh một con) sẽ có tác động đến đầu vào của GD và cần có phương án điều chỉnh hợp lý. Không thể để dẫn tới tình trạng thừa GV rồi lại cầu cứu cấp trên, như thế là thụ động.

Các trường đại học, trung cấp phải thống kê số lượng SV có việc làm sau khi tốt nghiệp và cung cấp cho doanh nghiệp những thông tin cần thiết. Bản thân các trường này phải nắm bắt được yêu cầu của thị trường, để xây dựng chiến lược đào tạo hợp lý. Cơ sở đào tạo phải cùng với người học lựa chọn ngành học, trình độ đào tạo phù hợp, chủ động, sáng tạo trong học tập, hiểu rõ ngành nghề đang học để phát huy được năng lực sau khi tốt nghiệp. Cung cấp thông tin về khả năng đáp ứng nguồn nhân lực cho các doanh nghiệp, tổ chức xã hội có liên quan tới ngành, nghề đào tạo; tổ chức tham gia giao lưu, hội thảo, hội chợ việc làm, tư vấn cho SV kỹ năng làm hồ sơ, kỹ năng tham dự phỏng vấn xin việc... cũng là yêu cầu bắt buộc đối với các cơ sở đào tạo. Đồng thời Bộ GD&ĐT còn yêu cầu các trường phải xây dựng cơ sở dữ liệu về SV tốt nghiệp theo từng năm học để cung cấp cho đơn vị sử dụng, khảo sát thống kê việc làm và đánh giá chất lượng, nhu cầu nguồn nhân lực... đối với ngành nghề đào tạo của trường. ■

HƯỞNG ỨNG PHONG TRÀO TRƯỜNG HỌC THÂN THIỆN

Theo chỉ thị của Bộ Giáo dục và Đào tạo, năm học này là năm học của trường học thân thiện. Một nhà trường thân thiện thì không thể đóng cửa khi mùa xuân mang Tết đến mọi nhà. Nhưng mở cửa theo cách nào? Bằng cách nào có các hội xuân thân thiện ngay tại sân trường?

Ngay từ thứ bảy 3-1-2009 (mới mừng 8 tháng chạp âm lịch), Trường Tiểu học Thiêng Đức,

thị xã Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long đã tổ chức lễ hội sân trường.

Từ Q.1, TP. Hồ Chí Minh, thầy cô giáo Trường Tiểu học Nguyễn Bình Khiêm, quận 1, cũng nghe tin vui này và xuống tận nơi dự khán. Chúng tôi theo chân để viết bài báo này. Qua cổng tam quan, dựng sau cổng trường thấy hàng chữ “Giải trạng nguyên lần thứ tám 2009” mới vỡ lẽ dù tổ chức ở sân Trường Thiêng Đức, nhưng tới đây thi trạng nguyên là sĩ tử đến từ nhiều trường tiểu học trong toàn Vĩnh Long, thành thử đây là lễ hội truyền thống

Hội xuân sân trường

Học sinh trung học cơ sở TP. Hồ Chí Minh với đàn tò he 12 con giáp.
Ảnh: Trần Quốc Toàn

có quy mô cấp tỉnh, một tỉnh vốn là đất hiếu học với *Văn thánh miếu* rất nổi tiếng, miếu học duy nhất của miền Tây Nam Bộ. Đây là lễ hội có tính truyền thống vẫn tổ chức vào tháng 1 dương lịch hàng năm, tháng có ngày truyền thống học sinh (HS), sinh viên nhân ngày giỗ Trần Văn Ôn (ngày 9-1). Ngày ấy năm nay rất gần Tết, nên được tổ chức như một ngày hội xuân. Có cắm trại, có các sân trò chơi dân gian, có sân khấu thời trang với chủ đề giữ sạch môi trường mùa xuân và cao trào của lễ hội này là màn vinh quy bái tổ của các trạng nguyên.

Với những gì được chứng kiến, kinh nghiệm có thể rút ra từ Trường Thiêng Đức là nếu biết kết hợp giáo dục truyền thống cách mạng với giáo dục truyền thống văn hóa thì trường học sẽ thân thiện với HS, ngay trong các bài học đạo đức vốn mang tiếng khô khan; là có thể tổ chức sinh hoạt chính trị, theo hình thức một ngày hội xuân.

Trở về từ Vĩnh Long, giáo viên Trường Nguyễn Bình Khiêm cho khởi động ngay việc chuẩn bị lễ hội mùa xuân của trường mình, sẽ diễn ra vào ngày 16-1-2009. Cô hiệu trưởng Lê Thị Ngọc Diệp cho biết, lễ hội sẽ có tên gọi *Giúp trẻ em nghèo vui Tết*. Ngoài mục đích lâu dài, giáo dục HS tình yêu thương, biết thông cảm và chia

sẻ khó khăn với mọi người; đẩy mạnh công tác xã hội hóa giáo dục, tạo điều kiện để phụ huynh cùng tham gia các hoạt động của nhà trường, lễ hội còn nhằm tới mục tiêu trước mắt là xây dựng môi trường thân thiện trong trường học, phát huy tính tích cực, sáng tạo của HS nhằm thực hiện tốt nhiệm vụ năm học mà Bộ đề ra. Để thực hiện lễ

● *Mỗi khối lớp được hướng dẫn làm tò he mỗi tháng 2 lần.*

● *Nước Mỹ đang vận động đưa môn nhảy dây sân trường thành môn thi đấu Olympic.*

hội với nội dung phong phú nhất, nhà trường phối hợp với hội cha mẹ HS tổ chức các gian hàng ẩm thực, bán đấu giá tranh vẽ và các sản

phẩm do HS tự làm, các sân chơi dân gian câu cá, bắt vịt, bịt mắt đập chuông, ném vòng, nhảy dây, đấu vật, nhảy sạp, đá cầu. Cùng với sân chơi mang tính vận động là sân hiếu học, vừa chơi vừa ôn luyện kiến thức bằng cách viết câu đối, giải ô chữ; đặc biệt sẽ có các chiếu nghề, hướng dẫn HS tự làm đồ chơi dân gian như xếp lá dừa thành chuồn chuồn, châu chấu, bông hoa, con cá, nặn tò he từ bột gạo, rắc và đổ tranh cát, tô tượng ông Địa, tượng heo đất làng gốm Lái Thiêu...

Để lễ hội vui như một phiên chợ Tết, HS mua phiếu tham gia hội chợ với các mệnh giá 2.000đ, 3.000đ, 5.000đ. Ban Đại diện cha mẹ HS trích quỹ tặng mỗi HS 10.000đ để tất cả các em đều được "kích cầu" tham gia phiên chợ từ thiện. Đồng thời trường vận động HS tiết kiệm tiền ăn sáng để mua thêm phiếu

tham gia hội chợ, tăng nhanh số thu cho quỹ giúp trẻ em nghèo vui Tết. Tất cả cán bộ, giáo viên, công nhân viên, phụ huynh và HS của trường đều được mời tham gia hội chợ. Trường nhờ tạp chí *Thế Giới Mới* gửi lời mời tham gia hội chợ từ thiện Trường Nguyễn Bình Khiêm tới các bậc phụ huynh các trường khác.

Chúng tôi hỏi, có nội dung vui chơi nào sẽ đưa không khí thân thiện từ những ngày vui trước Tết vào học kỳ 2 sau Tết? Cô Lê Thị Ngọc Diệp cho biết: "Trường đã lên kế hoạch để ngay sau Tết sẽ mời nghệ nhân đến dạy HS làm tò he. Ý định này đã có từ lâu nhưng chưa tìm được người đạt "chuẩn". Nay, từ việc chuẩn bị cho lễ hội, trường đã tìm được người làng nghề. Nhà trường sẽ xếp thời gian để mỗi khối lớp được hướng dẫn làm tò he mỗi tháng 2 lần vào tiết

giáo dục ngoài giờ lên lớp. Chúng tôi muốn HS được tiếp cận với nghề thủ công gần gũi với đời thường, gần gũi với các em. Chắc chắn HS sẽ rất thích thú khi tự tay mình làm ra được những sản phẩm từ những viên bột nhiều màu sắc mà trước giờ chỉ được đứng xem mà thôi".

Sự thân thiện ở Trường Nguyễn Bình Khiêm là thân thiện giữa Ban Giám hiệu và hội cha mẹ HS, thân thiện giữa nhà trường và làng nghề, thân thiện giữa nghệ nhân và học trò.

Việc thân thiện hóa trường học vào dịp Tết ở một trường Hà Nội thực hiện như thế nào?

Chúng tôi tìm tới Trường THCS Trung Phụng, Q. Đống Đa. Phải chen qua ngõ chợ Khâm Thiên, phải rẽ mấy lần ngách nữa mới vào được trường. Sân trường có, nhưng "khiêm tốn" đến mức phải kẻ ô, đánh số, để HS đứng vừa gọn vào diện tích dành cho mình.

Một trường bị chợ "chèn ép" như thế có thể tổ chức lễ hội mùa xuân được không? Ông Hà Anh Toàn, hiệu trưởng hào hứng tiếp chuyện: "Sân trường không mấy rộng, chúng tôi vẫn dành chỗ trồng cây mai vàng để mỗi dịp Tết đến, xuân ở đây đủ sắc màu Bắc Trung Nam. Nếu có sân trường rộng thì

Dàn trống xuân trong sân Trường Tiểu học Thiên Đức. Ảnh: Hồ Tĩnh Tâm

chơi thả diều, đánh khăng. Sân trường hẹp thì chơi nhảy dây, chuyền thẻ, chơi đáo, chơi bi. Các em được chơi các trò dân gian, không khí hội xuân khác đến. Ngay địa hình nhiều ngõ ngách như trường chúng tôi thì chơi trốn tìm lại phù hợp. Tất cả các trò chơi này đều có nét chung là luật lệ chơi rất đơn giản, tính đối kháng lại rất cao, rất thu hút. Các vật dụng cần có khi chơi lại rẻ tiền, dễ kiếm, dễ làm. Thí dụ, chỉ hai đồng xu lỗ và một tờ giấy mỏng là thành quả cầu.

Thậm chí, chỉ 10 que kem và một quả ổi xanh, một quả cà pháo chưa muối, có thể xin ngoài chợ là đủ chơi rồi. Chắc chắn là để chơi trò trốn tìm, nhảy dây, trồng nụ trồng hoa... không phải tốn thời gian, giấy mực học luật chơi, không tốn bao nhiêu sân bãi, vì thế, thời tuổi thơ của tôi, trẻ con tự mình lựa chọn kiểu chơi nào cho phù hợp với mình, tính phổ thông rất cao. Rất tiếc, chúng ta không nuôi được các trò chơi rất giàu tính giáo dục này. Càng tiếc khi nhìn sang các nước láng giềng. Theo chỗ tôi được biết, nhiều nơi trên thế giới, nhảy dây sân trường cũng có những cuộc thi đấu vòng quốc gia. Thậm chí các nước có hiệp hội nhảy dây còn tổ chức thi quốc tế. Tháng 3-

Các cô giáo Trường Tiểu học Nguyễn Bình Khiêm, Q.1, TP. Hồ Chí Minh và các sĩ tử Vĩnh Long hội xuân 2009. Ảnh: Nguyễn Hoàng

2006, một kỷ lục Guinness được ghi nhận tại Anh và Ireland: 7.632 trẻ em đã cùng nhảy một lúc tại 85 địa điểm khác nhau. Ở Mỹ có Liên đoàn Nhảy dây (viết tắt là USAJR). Hàng năm, các cuộc thi cấp quốc gia của liên đoàn được truyền hình trực tiếp trên kênh thể thao nổi tiếng ESPN. Vận động viên thuộc mọi lứa tuổi nhưng nhiều nhất vẫn là HS. Nước Mỹ đang vận động đưa môn nhảy dây sân trường thành một môn thi đấu Olympic".

Vậy là thân thiện hóa trường học bằng các trò chơi dân gian cũng là một cách hội nhập.

NHÓM PHÓNG VIÊN VHNT

thực hiện

KUMON

Một trung tâm
Kumon ở châu Á

Phương pháp giáo dục KUMON

VĂN HÒA

Toru Kumon sinh ngày 8-5-1914 tại tỉnh Kochi. Sau khi tốt nghiệp Khoa Toán, Đại học Osaka, ông trở thành giáo viên dạy toán. Năm 1954, nhận thấy cậu con trai 8 tuổi của mình học kém môn toán, ông đã bỏ công nghiên cứu một phương pháp giảng dạy với mục đích giúp con trai học tốt hơn môn toán ở trường. Chẳng bao lâu sau, ông đã giúp con trai mình có khả năng làm thành

Ra đời vào năm 1954 tại Nhật Bản, cho đến nay, phương pháp giáo dục (GD) Kumon đã vượt qua trở ngại về ngôn ngữ, văn hóa và địa giới để hoàn thiện và phát triển tại hàng chục quốc gia trên thế giới.

thao toán vi phân và tích phân lớp 11 trong khi cậu bé mới chỉ học lớp 6. Từ đó phương pháp GD Kumon ra đời.

Toru Kumon tin rằng điều gì một đứa trẻ làm được thì những đứa trẻ khác cũng có thể làm được và quyết tâm phổ biến

phương pháp GD của mình đến thật nhiều trẻ em khác nữa nhằm giúp khám phá tiềm năng của chúng. Phương pháp GD Kumon giúp trẻ em thành thạo các kỹ năng cơ bản, nhất là đối với môn toán và ngôn ngữ, vốn có vai trò quan trọng đối với kết quả học tập nói chung.

Đặc trưng của phương pháp Kumon là tạo điều kiện để mỗi HS nắm bắt thành thạo các kiến thức theo từng bước nhỏ được điều chỉnh dựa theo khả năng của mỗi em. Mục tiêu của chương trình Kumon là phát triển để trẻ em nắm thành thạo kỹ năng toán và đọc hiểu đến trình độ trung học phổ thông và trước đại học. Phương pháp Kumon có 6 đặc điểm:

1. Giáo dục hướng đối tượng

Quá trình học được thiết kế và điều chỉnh dựa trên khả năng của mỗi HS. Điểm khởi đầu, số bài tập hàng ngày, mục tiêu học tập, số lần luyện tập và tiến độ học tập đều được cân nhắc và xác định riêng cho từng HS. Không có HS nào là giống nhau. Những em đã có khả năng thành thạo sẽ học tiến lên; trong khi những em cần củng cố kiến thức sẽ được luyện tập lại các bài tập và chỉ học nâng cao khi các em đã sẵn sàng.

2. Điểm khởi đầu dễ dàng

Thông thường, phụ huynh sẽ ngạc nhiên với điểm khởi đầu khá dễ dàng của trẻ trong

Toru Kumon, người khai sinh ra phương pháp giáo dục mang tên ông

chương trình Kumon. Điểm khởi đầu dễ dàng là nhằm giúp trẻ bắt đầu chương trình Kumon một cách thoải mái và luôn đạt được điểm tuyệt đối, từ đó xây dựng sự tự tin và hứng thú cho trẻ. Bất cứ khi nào trẻ bắt đầu một hoạt động mới, một khởi đầu suôn sẻ và thuận lợi sẽ giúp trẻ dễ dàng hình thành các thói quen mới. Với chương trình Kumon, việc khởi đầu ở một trình độ dễ dàng là giai đoạn để phát triển thói quen học và khả năng tập trung cho trẻ.

3. Phát triển kỹ năng tự học

Giáo trình Kumon được thiết kế thông qua những bước nhỏ. Điều này nhằm tạo điều kiện để trẻ có thể tự học. Mỗi phần bài tập được hoàn tất là một bước kết nối với phần tiếp theo. Nếu luyện tập với các bài tập theo đúng phương pháp, trẻ sẽ phát triển được khả năng tự giải quyết vấn đề. Việc tự học

sẽ mang lại cách hiểu thấu đáo hơn đối với mỗi vấn đề. Các ví dụ sẽ được dùng để hướng dẫn khi HS chuẩn bị học một chủ điểm mới.

4. Học h a` n g ngày

Kumon là một chương trình luyện tập mỗi ngày. HS cần khoảng 30 phút mỗi ngày để hoàn tất các bài tập. Việc này sẽ giúp hình thành thói quen học tập tích cực và tinh thần kỷ luật cho trẻ. Sự bền bỉ và kiên trì là những tài sản quý giá cho việc học cũng như phát triển nhân cách cho trẻ trong tương lai.

5. Luyện tập lặp lại

Luyện tập lặp lại là một trong những lý do mang lại sự thành công của phương pháp Kumon. Nó cho phép HS có thời gian để củng cố và thành thạo từng nội dung trong chương trình Kumon. Do vậy, thông thường HS sẽ được yêu cầu luyện tập lại những bài tập, mặc dầu các em đã làm qua. Sự thành thạo sẽ được hình thành thông qua việc luyện tập đầy đủ. Qua việc luyện tập lặp đi

lặp lại, các trình độ về sau sẽ ngày càng dễ dàng hơn khi các nền tảng trước đó đã được xây dựng vững vàng.

6. Thời gian hoàn t h a` n h chuẩn

Mỗi một bài tập có thời gian hoàn t h a` n h chuẩn. Thời

Biểu tượng của hệ thống giáo dục Kumon

gian này đã được kiểm tra qua thực nghiệm và hoàn toàn nằm trong khả năng của HS. Khái niệm này không phải như một cuộc thi tốc độ. Nếu HS có thể đạt được thời gian hoàn thành chuẩn khi làm việc với tốc độ bình thường và trình bày rõ ràng, ta có thể cho rằng trẻ đã thành thạo những bài tập này. Ngược lại, nếu HS không hoàn thành bài tập trong thời gian chuẩn, HS đó nên luyện tập lại những bài tập này. Nếu không có được sự luyện tập cần thiết, tốc độ tiến bộ về sau của trẻ sẽ ngày càng chậm lại.

Cho đến cuối năm 2007, đã có 4 triệu HS trên thế giới học phương pháp Kumon tại 26.000 trung tâm Kumon ở 45 quốc gia trên toàn thế giới.

(Theo The Kumon Method)

- ▶ Ở thôn Phú Hòa, xã Hòa Nhơn, huyện Hòa Vang, TP. Đà Nẵng, mọi người đều biết gia đình cô Nguyễn Thị Hạnh vừa là gia đình có truyền thống cách mạng, vừa có truyền thống hiếu học và làm từ thiện. Một gia đình nông dân có 6 người con thì cả 6 người đều là thạc sĩ, tiến sĩ.

Một gia đình hiếu học

NGỌC ANH

ty của người Pháp tại đây. Từ đấy, vợ chồng cô phải xa cách, một mình cô nuôi 5 đứa con còn thơ dại. Trong những năm tháng khó khăn đó, bản thân cô vẫn tìm mọi cách xoay xở để nuôi các con ăn học và tiếp tục tham gia hoạt động cách mạng.

Khoảng tháng 5-1967, khi cấp trên đề nghị cô chuyển một lượng lớn thuốc men đến căn cứ cách mạng thì địch tìm thấy lá thư do ông Tráng Tám (cán bộ Huyện ủy Hòa Vang) gửi cho cô với nội dung: “Nhờ chị chuyển giùm số thuốc sốt rét đưa cho anh Phảnh chuyển gấp”. Chỉ chờ có thế, sáng sớm hôm sau, giặc tràn vào lòng bắt cô và đưa lên Ban 2, quận Hữu Đức (Hòa Vang, TP. Đà Nẵng ngày nay). Sau những trận đòn roi dã man của kẻ thù, cô vẫn không khai. Cha cô thấy con gái phải chịu đựng những cực hình

Cô Sáu Hạnh trước trạm hộ sinh do mình thành lập

Những ngày tháng gian truân

Là người con gái duy nhất trong gia đình, cô Sáu Hạnh có người cha trụ trì tại chùa Bồ Bản (xã Hòa Phong, huyện Hòa Vang, TP. Đà Nẵng - đây cũng là một cơ sở cách mạng trong lòng địch trước giải phóng). Mẹ mất trong một trận càn năm 1965, sau cái chết của mẹ chưa được bao lâu, chồng của cô cũng bị bắt đi lính ngay. Do chống đối nên chồng cô bị bắt rồi đưa xuống giam ở Hội An. Nhờ sự quen biết, cha cô tìm cách giải cứu con rể và đưa vào Đà Lạt làm kế toán cho một công

dau đón, 5 đứa cháu bơ vơ không cha mẹ nên đi vay mượn bà con hàng xóm láng giềng tiền, vàng để xin tha cho cô, nhưng kẻ thù chỉ cho phép cô cư trú tại địa phương trong vòng 15 ngày rồi phải ra trình diện. Sau khi được phóng thích khỏi nhà tù Hữu Đức, cô về làm y tá hộ sinh cho Bệnh viện Hữu Đức. Những ngày tháng ở đây, cô vẫn tiếp tục tham gia hoạt động cách mạng. Lợi dụng sự sơ hở của kẻ thù, cô Sáu Hạnh cùng với chị Tấn Thị Bé (nhân viên y tế) lấy trộm thuốc tại các kho để vận chuyển về cơ sở cách mạng tại thôn Bồ Bản, từ đó bí mật vận chuyển theo sông Túy Loan đưa lên các căn cứ cách mạng ở Đại Lộc, Hiệp Đức, Nam Trà My... Có lần sau khi vận chuyển thuốc, cô lại ngược về cùng những chuyên truyền đơn, rồi tự đưa đi phát tán khắp nơi.

Năm 1972, nghi ngờ hành động của cô Sáu Hạnh, nhưng lại không có chứng cứ nào để bắt giam cô nên ngụy quân ra lệnh cho Bệnh viện Hữu Đức đuổi cô khỏi ngành y tế. Từ ngày nghỉ việc, cô thành lập trạm hộ sinh riêng tại nhà. Trạm hộ sinh của cô Sáu Hạnh từ năm 1972 đến ngày giải phóng đã giúp cho nhiều phụ nữ, các cán bộ bị thương, bị lạc đường... được cất giấu, chăm sóc cẩn thận.

Tay trắng nuôi con thành tài

Đất nước giải phóng, sau 10 năm không liên lạc, chồng cô Sáu Hạnh trở về. Trong sự mừng vui

khôn tả, vợ chồng cô bàn nhau hiến tặng toàn bộ vật dụng của nhà hộ sinh cho Trạm xá xã Hòa Nhơn (huyện Hòa Vang, Đà Nẵng), phục vụ việc chăm sóc sức khỏe cho nhân dân. Thời gian sau, do thiết bị y tế cô mua sắm trước đây hiện đại so với trình độ của đội ngũ y tá địa phương nên cô lại tự nguyện vào làm việc ở trạm y tế xã, phụ trách mảng hộ sinh. Hiến toàn bộ gia sản, hai vợ chồng cô lại một nắng hai sương nuôi các con ăn học. Vừa làm ở trạm xá xã, cô Sáu Hạnh kiêm luôn Hội phó Hội Phụ nữ xã Hòa Nhơn 6 nhiệm kỳ liên. Năm 1992, tuy cách trung tâm TP. Đà Nẵng chưa đầy 10km, nhưng cả thôn Phú Hòa (Hòa Nhơn, Hòa Vang) vẫn chưa có điện, cô đã tự đứng ra trình phương án với ủy ban nhân dân xã, lập hồ sơ vay vốn ngân hàng về kéo điện cho nhân dân trong thôn. Khi đã thuyết phục được các cấp lãnh đạo ở huyện và xã, cô bắt tay vào công việc kéo điện về cho hơn 200 hộ dân trong thôn.

Truyền thống tốt đẹp của gia đình đã ăn sâu vào tâm hồn 6 người con của cô. Hiếu được nổi vất vả, khó nhọc của cha mẹ, các con của cô ai cũng chăm ngoan, học giỏi. Lần lượt cả 6 người con đều bước vào giảng đường đại học. Đến nay, gia đình cô đã có 1 tiến sĩ và 5 thạc sĩ. Thạc sĩ Võ Đắc Truyền, tốt nghiệp ngành kinh tế, hiện đang làm việc tại khu Resort

Furama Đà Nẵng. Thạc sĩ Võ Đắc Truyền, bác sĩ chuyên khoa ngoại, đang làm việc ở Bệnh viện C Đà Nẵng, từng tu nghiệp 2 năm tại Cộng hòa liên bang Đức và hiện đang theo học tiến sĩ y khoa tại TP. Hồ Chí Minh. Thạc sĩ Võ Đắc Tuyên, giảng viên Đại học Nha khoa TP. Hồ Chí Minh. Thạc sĩ Võ Đắc Truyền, bác sĩ

chuyên khoa mắt, trưởng khoa Tai mũi họng - răng hàm mặt Bệnh viện quận Sơn Trà - TP. Đà Nẵng. Thạc sĩ Võ Đắc Thiện, hiện đang là Phó phòng Tân cảng Sài Gòn. Người con cuối cùng của vợ chồng cô Sáu Hạnh, anh Võ Đắc Thi hiện đang theo học chương trình thạc sĩ ngành kiến trúc tại Đà Nẵng. Gia đình cô đã nhiều lần được các cấp, các ngành tặng bằng khen về gia đình hiếu học. Mới đây nhất, trong buổi lễ tôn vinh những gia đình hiếu học của TP. Đà Nẵng, gia đình cô được biểu dương là một trong những gia đình gương mẫu hàng đầu.

Cô Sáu Hạnh tâm sự: "Tôi thật sự hạnh phúc bởi có những người con đã biết phát huy truyền thống gia đình và cố gắng vươn lên học tập. Đây là

Vợ chồng cô Sáu Hạnh cùng với 6 người con đã trưởng thành

một nguồn động viên to lớn và là niềm tự hào của mọi thành viên trong gia đình". Nói về cha mẹ mình, bác sĩ Võ Đắc Truyền bộc bạch: "Chính nhờ sự tảo tần của cha mẹ nuôi anh em chúng tôi khôn lớn, đến nay chúng tôi đều đã thành đạt. Công ơn ấy không thể nào kể hết được". Ngoài công việc thường ngày của mình, vợ chồng cô còn tham gia công tác từ thiện ở địa phương, giúp đỡ những người khó khăn, hoạn nạn. Hiểu được tấm lòng của cha mẹ đối với những người nghèo, gia đình khó khăn, hàng năm Tết về thăm nhà, những người con của cô lại quyên góp tiền bạc mua mì ăn liền tặng cho nhân dân địa phương. Những nghĩa cử đó khiến bà con thôn xóm vô cùng quý mến gia đình. ■

91.986 tỉ đồng
là tổng ngân sách nhà nước dành cho giáo dục - đào tạo năm 2009.

• “Mặc dù tổng chi ngân sách cho giáo dục tăng hàng năm, nhưng nếu chia “chiếc bánh ngân sách” cho toàn hệ thống giáo dục - đào tạo trong cả nước thì số tiền ấy lại rất thấp”.

(TS Nguyễn Trường Giang - Trưởng phòng Hành chính sự nghiệp - Bộ Tài chính)

• “Cơ chế tự chủ, tự chịu trách nhiệm về tài chính hiện hành chưa tạo điều kiện đầy đủ cho các trường tăng thu từ hoạt động sản xuất dịch vụ và chuyển giao công nghệ”.

(TS Nguyễn Văn Ngũ - Vụ trưởng Vụ Kế hoạch Tài chính, Bộ GD&ĐT)

• “Con giám đốc một tập đoàn lớn ở Tây Nguyên mà cũng thuộc diện được miễn giảm học phí thi quả thật chúng tôi không hiểu nổi”!

(PGS.TS Mai Hồng Quỳ - Hiệu trưởng Trường ĐH Luật TP. Hồ Chí Minh)

• Bộ GD&ĐT vừa ban hành tiêu chuẩn đánh giá chất lượng trường trung học phổ thông. Theo đó, đến năm 2012, các trường phải có 100% giáo viên (GV) đạt chuẩn trình độ và có ít nhất 10-15% GV có trình độ thạc sĩ trở lên; mỗi GV thực hiện ít nhất 2 bài giảng có ứng dụng về công nghệ thông tin, phải có ít nhất 90% học sinh tham gia hoạt động GD ngoài giờ lên lớp... Đặc biệt, quy định này yêu cầu nhà trường phải thực hiện đầy đủ các hoạt động GD thể chất và y tế trường học; phải có đủ sân chơi, bãi tập, khu để xe, vệ sinh và hệ thống cấp thoát nước theo quy định.

• Vụ Khoa học - Công nghệ và Môi trường (Bộ GD&ĐT) vừa công bố kết quả thống kê hoạt động khoa học công nghệ của các trường đại học (ĐH) trên cả nước. Kết quả cho thấy, từ năm 2007 đến nay, các trường ĐH có 432 bài báo khoa học được đăng trên tạp chí ở nước ngoài. Số lượng bài được đăng trên tạp chí trong nước là 6.082 bài. Tổng số hợp đồng nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ từ năm 2006 đến nay là 589 hợp đồng, với tổng giá trị 135 tỉ đồng. Trong khi đó, chỉ riêng trong năm 2008, số tiền chi cho sự nghiệp khoa học công nghệ trong các trường ĐH, cao đẳng chiếm hơn 203 tỉ đồng.

• Bộ GD&ĐT vừa ban hành Quy chế tổ chức và hoạt động của trường trung học phổ thông chuyên. Tùy theo điều kiện cụ thể và nhu cầu của địa phương, mỗi tỉnh, thành phố có thể có một hoặc một số trường chuyên với tổng số HS chuyên chiếm không quá 0,10% số dân của tỉnh, thành phố đó. Các trường ĐH có chức năng đào tạo GV phổ thông hoặc cử nhân khoa học cùng lĩnh vực các môn chuyên cũng có thể mở trường chuyên, với quy mô phù hợp với điều kiện bảo đảm chất lượng.

Thời tiết giá lạnh ở miền Bắc trong những ngày qua đã khiến một lượng lớn bệnh nhân là người cao tuổi và trẻ em phải nhập viện. Vậy để phòng bệnh, cần phải làm gì?

Già và trẻ thi nhau nhập viện

Tiến sĩ (TS) Lê Thanh Hải, Phó giám đốc Bệnh viện Nhi Trung ương, cho biết trong tuần qua, trung bình mỗi ngày viện có tới 1.400-1.600 bệnh nhân tới khám, tăng hơn 30% so với các ngày trước đó. Bệnh nhi nhập viện chủ yếu là do các bệnh cảm cúm, viêm đường hô hấp và tiêu chảy. Tại Khoa Hô hấp và Tiêu hóa, nhiều giường bệnh đã phải nằm ghép từ 2-3 cháu.

Bác sĩ (BS) Lê Thị Minh Hương, Khoa Hô hấp, Bệnh viện Nhi Trung ương cho biết, hiện số bệnh nhi được điều trị tại đây đã gấp đôi số giường bệnh mà khoa hiện có. Phần lớn bệnh nhi là các cháu ở độ tuổi dưới 2. Theo BS Lê Thị Minh Hương, các cháu bị bệnh thường do sức đề kháng kém, cơ thể nhạy cảm với những thay đổi của thời tiết nên dễ dàng bị các virus, vi khuẩn

Nguy cơ mắc bệnh do TRỜI LẠNH

TƯỜNG AN

tấn công. Nhiều cháu đã bị viêm phổi ở giai đoạn nặng. Bé Nguyễn Văn Minh, 15 tháng tuổi, ở Thanh Xuân, Hà Nội, đã phải điều trị tại đây vì viêm phổi do viêm nhiễm đường hô hấp. Mẹ bé kể, bé có biểu hiện ho, khò khè, khó thở, gia đình cho uống thuốc thấy đỡ. Song nhiệt độ đột ngột hạ thấp khiến bệnh bé tái phát và thở dốc nên gia đình phải đưa tới bệnh viện.

Khám bệnh ở Bệnh viện Nhi Trung ương

Cùng phòng với bé Minh, có nhiều bé mới vài tháng tuổi đã phải nhập viện do viêm phế quản, viêm phổi.

BS Bùi Thu Hương, Phó trưởng khoa Tiêu hóa cho biết, khoa chỉ có 25 giường nhưng lưu lượng bệnh nhi vào ra trong ngày trung bình từ 70-110 cháu. Khoa

CÁCH SƠ CỨU TAI BIẾN MẠCH MÁU NÃO TẠI NHÀ

- Để bệnh nhân nằm yên tĩnh tại chỗ để theo dõi quan sát, đồng thời tìm cách báo cho cơ sở y tế gần nhất.

- Không vội vã lay lắc xoa bóp, đánh gió vì vận động lúc này sẽ gây thêm tổn thương ở não.

- Nếu có nôn mửa, quay nghiêng đầu để tránh sặc.

- Bệnh nhân cần thoáng, không nóng và lạnh quá, không nên tập trung đông người ồn ào, không khí ngột ngạt làm bệnh nhân thêm lo lắng, hoảng sợ.

- Không tự tiện cho thuốc (uống hoặc tiêm) khi chưa có chỉ định của cán bộ y tế.

- Không vội vã chuyển bệnh nhân đi bằng cách cõng, chở xích lô, đèo xe máy vì xóc gập nguy hiểm. Nếu cần, chỉ có thể vận chuyển bằng cáng thương, võng nhẹ nhàng, thận trọng.

- Nếu có điều kiện, chỉ tiến hành theo dõi mạch, đo huyết áp, nhịp thở, hỏi để biết tỉnh hay mê. Việc cho thở oxy và vận chuyển do cán bộ y tế quyết định.

luôn trong tình trạng quá tải, không còn chỗ tiếp nhận thêm bệnh nhi; bệnh nhi mới đỡ là đã phải cho ra viện. Đáng báo động là số bệnh nhi tăng cao đột biến (chủ yếu trẻ dưới 3 tuổi) và đa phần rất nặng, trẻ sốt cao, nôn nhiều, sau đó tiêu chảy liên tục dẫn tới mất nước, rối loạn điện giải.

Không chỉ trẻ nhỏ, người già nhập viện cũng tăng đột biến. TS Đỗ Thị Khánh Hỷ, Phó viện trưởng Viện Lão khoa, cho biết, chỉ sau hai ngày rét đậm, số bệnh nhân đến viện khám và điều trị đã tăng vọt. Theo TS Đỗ Thị Khánh Hỷ, Viện Lão khoa là đơn vị y tế ít khi quá tải nhưng hiện tại, trung bình mỗi ngày Khoa Khám bệnh của viện tiếp nhận từ 120-150 ca, chủ yếu là bệnh nhân tim mạch, tăng huyết áp, tai biến mạch máu não, viêm phổi, xương khớp... Viện không đáp ứng đủ số giường bệnh nên phải chuyển bệnh nhân sang viện khác (120 giường của viện đều kín). Đáng báo động là đa số trong tình trạng nặng (hơn 50%). Tại Khoa Cấp cứu, phòng nào cũng kín chỗ. Cụ bà Nguyễn Thị D., 75 tuổi, ở Tây Hồ, Hà Nội, do thời tiết quá lạnh, sáng ngủ dậy đang đi trong nhà thì bị đột quỵ. Bà bị hôn mê, liệt và cắn khẩu. Các bác sĩ cho biết bà đã bị teo não.

Cụ Vũ Đình Ch., 70 tuổi, Thường Tín, Hà Nội, vào viện đã được 3 ngày vì bị tắc nghẽn phổi. Cụ bảo: "Tôi không thở được và

sốt nên con cái đưa vào đây, chứ ở quê tôi, nhiều người già bị ho, sốt lắm nhưng vẫn cầm cự được nên chưa vào viện".

TS Đỗ Thị Khánh Hỷ giải thích, trời lạnh kéo dài khiến rất dễ bị tăng huyết áp dẫn đến đột quỵ (tai biến mạch máu não) và viêm phổi. Người già sức đề kháng kém nên khi gặp lạnh đột ngột, cơ thể khó lấy lại được trạng thái cân bằng, dễ nhiễm khuẩn đường hô hấp, nhất là bệnh viêm phổi tắc nghẽn mạn tính dễ dẫn tới tử vong (khó thở, đờm đặc). Viêm phổi ở người già thường nặng và điều trị khó hơn; mặt khác lại dễ bị bỏ qua, chỉ đến khi nặng mới được phát hiện, do triệu chứng viêm phổi ở các cụ thường không rõ ràng, nhiều cụ chỉ hơi ho, mệt mỏi, không sốt hoặc sốt nhẹ.

Không nên ra ngoài

Việc tăng đột biến số bệnh nhi mắc các bệnh liên quan đến viêm đường hô hấp là do thời tiết miền Bắc những ngày qua quá lạnh, nhiệt độ xuống thấp. Đây là nguyên nhân chính khiến trẻ em bị mắc bệnh cảm cúm với các biểu hiện viêm đường hô hấp trên, viêm mũi, viêm mũi họng,

Người nhà bệnh nhi xếp hàng chờ làm thủ tục khám bệnh cho con em tại Bệnh viện Nhi Trung ương

viêm phế quản, viêm phổi. Để phòng bệnh, phụ huynh nên chú ý giữ ấm cho trẻ, tránh để trẻ ra ngoài trời lạnh. Ngoài ra, nên cho trẻ súc miệng bằng nước muối loãng buổi tối trước khi đi ngủ và sáng ngủ dậy. Đồng thời, chú ý tiêm chủng đầy đủ cho trẻ và không tự ý cho trẻ uống thuốc khi chưa được sự chỉ dẫn của BS.

TS Đỗ Thị Khánh Hỷ cảnh báo, tiết trời lạnh, người già phải đặc biệt giữ ấm đầu, cổ, ngực và bàn chân. Tránh đi ra ngoài và thay đổi tư thế đột ngột; khi ngủ dậy cần phải mặc ấm ngay khi ra khỏi giường một cách từ từ; khi mở cửa cần đứng nép vào cửa để tránh gió đột ngột. Tuyệt đối không nên ra ngoài tập thể dục, nên vận động

nhẹ nhàng trong nhà (vẫn phải mặc ấm). Không nên dậy sớm quá (lúc 4-5 giờ sáng) vì huyết áp lúc đó hay tăng. Không nhất thiết phải tắm hàng ngày, tắm và gội không nên tiến hành một lúc. Phòng tắm phải kín và được sưởi ấm trước khi vào, tắm dần từng phần cơ thể chứ không nên dội ào nước lên người. Sau khi tắm xong phải mặc ấm ngay.

Ngoài ra, trong những ngày rét, người cao tuổi càng phải lưu ý ăn uống đủ chất để tăng sức đề kháng với bệnh tật. Ngoài chế độ ăn đủ đạm, béo, vitamin và khoáng chất, nếu hấp thụ kém, cần bổ sung qua đường uống các loại vitamin A, D, E, C và các vi chất như: canxi,

muối khoáng, kali, đồng, kẽm,... Đặc biệt, cần phải đảm bảo uống đủ 1,5 lít nước/ngày để quá trình chuyển hóa, trao đổi chất không bị ngưng trệ.

Khi thấy có các biểu hiện ho, mệt, nên đi khám để phát hiện sớm viêm phổi. Những người cao huyết áp cần uống thuốc đều đặn, khi thấy có biểu hiện khác lạ như nói khó, mất vận động, mất thị lực thoáng qua... phải gọi BS ngay vì đó là dấu hiệu đột quỵ.

TS Đỗ Thị Khánh Hỷ cũng khuyên, các gia đình không nên để người già ở, ngủ một mình vì khi bệnh bùng phát, tai biến xảy ra không xử lý kịp để gây tử vong. ■

TIN MỪNG CHO BỆNH NHÂN

Phòng khám Trung y Phúc Khang kính báo:
Phòng khám Trung y Phúc Khang chuyên chữa trị các bệnh mãn tính, bệnh nan y. Giấy phép số: 1137/GCNĐĐKHN YHCT, do chuyên gia Trung y trực tiếp khám chữa bệnh, phục vụ lâu dài cho sức khỏe đồng bào bệnh nhân.

Đặc biệt có những chuyên khoa sau đây: Hiếm

muộn - Vô sinh, Phong thấp - Đau khớp, Đau đầu - Mất ngủ - Suy nhược thần kinh, Viêm mũi - Họng, Bệnh Da liễu, Hen suyễn, Viêm gan siêu vi B, Tiêu đường, Trĩ, Phụ khoa, Sỏi mật, Sỏi thận, Cao - thấp huyết áp, Di chứng tai biến mạch máu não, v.v.

Phòng khám chúng tôi vận dụng lý luận về Y học, Dược học, Châm cứu học theo Y học Trung Quốc, sử dụng các phương thuốc cổ phương - bí phương để khám chữa bệnh cho bệnh nhân. Hiệu quả độc đáo, thời gian chữa ngắn, tỉ lệ khỏi cao, không cần nằm viện, chữa xong là về, không ảnh hưởng đến việc làm, học hành.

Hoan nghênh quý bệnh nhân mắc bệnh lâu năm không trị khỏi đến tư vấn khám bệnh.

Bệnh nhân có thể chữa miễn phí trước 02 ngày, nếu thấy hiệu quả thì tiếp tục điều trị, để tránh tiền mất tật mang, đó chính là sự quan tâm chăm sóc dành cho người bệnh, để người bệnh an tâm chữa bệnh.

830 ĐẠI LỘ HỒNG BÀNG - P.14 - Q.6 - TP.HCM (gần cầu Phú Lâm và Xí nghiệp Dược phẩm O.P.C)

Giờ khám chữa bệnh: Sáng 7h30 - 12h00 * Chiều: 14h00 - 21h00 * Sáng Chủ nhật: 7h30 - 12h00

ĐIỆN THOẠI TƯ VẤN: (08) 38858847

Cảnh giác với

U MEN RĂNG

TIẾN DAT

Sâu răng, răng lung lay, nhiễm trùng răng, mất lệch... thường là biểu hiện của u men răng. Đây là căn bệnh nguy hiểm, dễ dẫn đến rụng răng hàng loạt gây biến dạng hàm mặt...

Cắt bỏ xương hàm vì u men răng

Không hiểu vì sao gần đây, mặt anh Nguyễn Văn T., 40 tuổi, ở Nam Định, không có biểu hiện sưng đau nhưng mặt lệch hẳn sang một bên. Tưởng bị cảm gió, anh đã xoa bóp đủ loại dầu gió, thậm chí đi chữa bệnh ở khoa thần kinh cũng không khỏi. Đến khám tại Bệnh viện Việt Nam - Cuba, kết quả chụp phim cho thấy anh bị u men răng, phá hủy 1/2 xương hàm dưới. Các bác sĩ đã tiến hành phẫu thuật cắt nửa xương hàm dưới để lấy khối u cho anh, song các tế bào vẫn tiếp tục phát

triển và 3 tháng sau, anh phải cắt toàn bộ xương hàm dưới.

Nguyễn Thị Th. (Hà Nội), mới 16 tuổi nhưng răng lại bị nhiễm trùng và lung lay, buộc phải nhổ. Song vết nhổ không liền lại mà ngày càng phát triển rộng khiến các răng bên cạnh cũng bị lung lay. Thì ra, u men răng đã ăn thủng một phần tổ chức bên trong xương, khiến vết thương không thể lành. Các bác sĩ đã phải khoét rộng lấy bỏ hết khối u. Sau một thời gian, xương phát triển đầy dần và không tái phát.

Tiến sĩ (TS) Phạm Như Hải, Phó

Cần kiểm tra răng định kỳ

trưởng khoa Răng hàm mặt, Bệnh viện Việt Nam - Cuba cho biết, trường hợp bị u men răng không phải là hiếm gặp. Mỗi tháng, Bệnh viện Việt Nam - Cuba điều trị khoảng 5-7 trường hợp bị u men răng, bệnh chủ yếu gặp ở thanh thiếu niên và người trưởng thành, ở độ tuổi từ 10-45. Hầu hết bệnh nhân đến viện trong tình trạng muộn, sưng vùng mặt ở xương hàm, lung lay răng, rụng răng nên điều trị rất khó khăn và tốn kém. Phương pháp điều trị duy nhất cho những loại bệnh này là phẫu thuật để lấy u. Tuy nhiên, nếu bệnh nhân đến sớm thì phẫu thuật đơn giản, tiên lượng tốt, bảo toàn được răng; đến trễ thì điều trị khó, thậm chí còn để lại nhiều di chứng như lép mặt, rụng hàng loạt cản trở các chức năng nhai, nuốt, nói... Nhiều bệnh nhân đã phải cắt hết cả xương hàm và phải ghép xương hàm bằng xương tự thân (sụn sườn và thân

sườn hoặc xương mào chậu), hay bằng mảnh ghép kim loại và mang hàm giả. Việc tái tạo xương hàm khá tốn kém và phức tạp (khoảng 30-40 triệu đồng) và cũng không thể giúp hồi phục hoàn toàn.

Theo các chuyên gia, u men răng chiếm 6% các loại u về răng hàm mặt (kể cả u lành tính và ác tính). Tuy nhiên, bệnh rất khó

được phát hiện bởi khối u không gây đau nhức, bệnh nhân vẫn ăn uống được bình thường, bệnh tiến triển âm thầm, chỉ đến khi bị sưng, bị lệch mặt, răng lung lay... đi khám mới phát hiện được. Nhưng khi khối u đã thấy rõ, gây biến dạng khuôn mặt thì xương hàm đã bị hủy hoại. Thời gian từ lúc bệnh nhân phát hiện có bất thường đến lúc điều trị thường khoảng 2-3 năm.

Chụp X quang định kỳ để phát hiện sớm bệnh

TS Phạm Như Hải nhấn mạnh, u men răng chủ yếu là u lành tính, nhưng vì tỉ lệ tái phát cao nên được coi là u ác tính. Khi bị u, nếu không được điều trị đúng, u không chỉ lan vào các tổ chức xung quanh như phần mềm, xương hàm, khớp thái dương - hàm, sàn sọ... mà còn thoái hóa thành u ác tính, di căn vào máu và hệ bạch huyết, gây nguy hiểm đến tính mạng. Điều đáng quan tâm nhất hiện nay là người dân hầu như

không biết tới bệnh này, chỉ thấy răng bị lung lay là nhổ bỏ. Hơn nữa, u chỉ được phát hiện bằng cách chụp X quang toàn bộ xương hàm. Vì vậy, đã có nhiều bệnh nhân được điều trị sai vì các bác sĩ thấy răng bệnh nhân bị lung lay nên chỉ nhổ bỏ răng hoặc mổ u không triệt để, dẫn tới bệnh tiến triển ngày một nặng hoặc tái phát trầm trọng.

Theo TS Phạm Như Hải, hiện chưa rõ nguyên nhân gây bệnh nên rất khó có biện pháp phòng ngừa, chỉ biết đó là sự phát triển bất thường của tổ chức răng. Tuy nhiên, người ta nghi ngờ sâu răng, nhiễm trùng răng hoặc chấn thương răng dễ dẫn đến u răng. Vì vậy, cần tránh các tổn thương này. Hơn nữa, các bác sĩ đều khuyên trẻ chậm mọc

răng, hàm bị thiếu răng... cần phải đi chụp kiểm tra xem răng nằm ở đâu, có u chèn vào răng hay không. Đặc biệt, khi có bất kỳ các biểu hiện bất thường nào như: răng lung lay, xương hàm lệch, có biểu hiện viêm xoang, viêm mũi (u phát triển vào xoang hàm gây viêm xoang, viêm mũi)... cũng cần đi chụp X quang để kiểm tra. Để phòng ngừa u men răng phát triển âm thầm và những bệnh lý khác của răng hàm mặt, tốt nhất nên chụp X quang răng định kỳ 6 tháng hoặc 1 năm với chi phí 60.000-80.000đ. Không nên chủ quan với những bất thường nào dù nhỏ vì với bệnh lý u men răng, có trường hợp khuôn mặt trông vẫn bình thường nhưng xương hàm đã bị tiêu hủy. ■

TIN VUI CHO BỆNH NHÂN MẮC BỆNH VIÊM MŨI - VIÊM HỌNG - MẤT NGỦ

PHÒNG KHÁM TRUNG Y AN KHANG (GIẤP PHÉP SỐ: 0925/GCNHNYDHCT)

Là phòng khám Trung y chuyên điều trị các bệnh mãn tính, nan y do các chuyên gia Trung y khám và điều trị, phục vụ lâu dài cho sức khỏe của đông đảo bệnh nhân.

**Trung y Trung dược - tạo nên kỳ tích trong điều trị
CHỈ NGHE THÔI CHƯA TIN - THỬ MỘT LẦN RỒI BIẾT**

**Cho thuốc trực tiếp vào mũi, họng, 3-5 phút sẽ thấy hiệu quả
Nước mũi ra ào ào - Viêm mũi khỏi mau mau**

"Thông" một lần: nước mũi chảy ra nhiều (căn bã có hai tích tụ lâu ngày trong mũi), hai lỗ mũi thông rồi, có thể nghe được mùi cơm. 1-7 ngày "khỏi": hết chóng mặt rồi, hết nhức rồi, miệng hết hôi rồi, đờm ít đi rồi, ăn ngon miệng rồi, ngủ tốt hơn rồi, ngủ hết ngày rồi.

1-3 tuần "khỏi hẳn": mũi hết ngứa, không còn ứa nhọt, không khô khốc, dù bị kích thích cũng không hắt xì hơi, không sổ mũi, niêm

mạc mũi dần dần hồi phục, không còn thường xuyên cảm mạo, triệt để ngăn chặn sự xâm nhập của vi khuẩn gây bệnh.

Chứng bệnh nhức đầu: Phát hiện sớm, điều trị sớm.

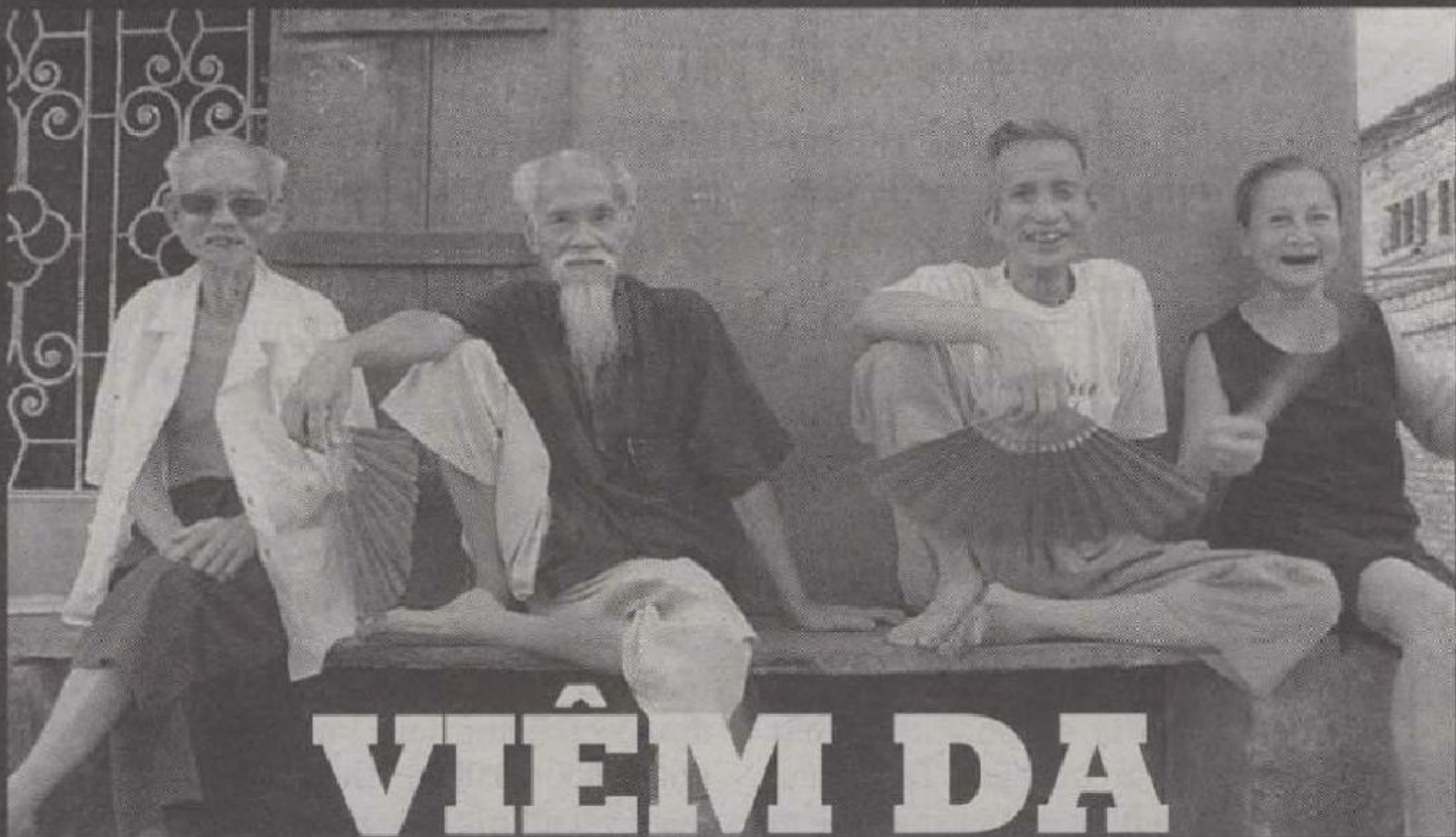
Chứng bệnh mất ngủ: Sát thủ tàng hình của thế kỷ mới! Khó ngủ, ngủ không ngon giấc, hay mơ, giấc ngủ quá ngắn, thậm chí thức trắng đêm hay kèm theo nhức đầu, chóng mặt, hồi hộp, trí nhớ kém, có thể dẫn đến bệnh cao huyết áp, bệnh tim mạch, bệnh bạo tử, đường ruột, yếu sinh lý, mất mớ... Nghiêm trọng hơn là dẫn đến rối loạn thần kinh, cuối cùng đe dọa đến tính mạng. (Bệnh nhẹ dùng 1-3 ngày, bệnh nặng dùng 3-7 ngày, bệnh nhân có thể ngủ rất ngon)

Đặc điểm độc đáo của liệu pháp điều trị song song bằng Trung y mà phòng khám chúng tôi đang áp dụng là: liệu trình ngắn, hiệu quả nhanh, không cần nằm viện, trị xong có thể ra về ngay, không ảnh hưởng công việc học tập, đã mang lại sức khỏe hầu hết cho bệnh nhân.

Để bệnh nhân yên tâm điều trị, phòng khám sẽ miễn phí 03 ngày tiền thuốc cho bệnh nhân, nếu thấy hiệu quả tiếp tục điều trị, đó là các quan tâm tốt nhất đối với người bệnh...

627B Nguyễn Trãi, P.11, Q.5, TP.HCM (Đối diện Trung tâm Y tế Quận 5) - ĐT: (08) 3.9508071

Giờ khám bệnh: Sáng: 7:30 - 12:00 * Chiều: 14:00 - 17:30 * Chủ nhật: Sáng: 7:30 - 12:00

VIÊM DA

ở người cao tuổi

BS MINH CHÂU

Vào mùa rét, hanh khô, các cụ cao tuổi hay than phiền rằng da ở tay và cẳng tay bị thương tổn và ngứa, nổi ban đỏ, vảy da... Thường các cụ không có tiền sử gia đình, hay cá nhân không dùng thuốc gì, ngoài vài viên paracetamol khi đau nhức ở khớp.

Nguyên nhân

Chúng ta đều biết, quá trình lão hóa diễn ra sẽ dẫn tới sự biến tính của da, da sẽ mỏng đi toàn bộ và mất tính đàn hồi. Da khô có liên hệ với sự lão hóa nội tại của tất cả các tế bào trong cơ thể, lại kết hợp thêm với sự tăng tính chất mong manh, yếu kém, giảm đề kháng của da với các kích thích, khiến xuất hiện bệnh viêm da do kích thích.

Sự lão hóa nội tại của tất cả các tế bào kéo theo chứng khô da,

được cơ thể chương trình hóa toàn bộ và khác nhau tùy từng người. Da khô sẽ tróc vảy, nhám xù xì và mờ đục. Hệ quả của sự giảm chức năng bã nhờn của da là giảm màng thủy - lipid bảo vệ bề mặt da, làm cho da mất khả năng bảo vệ tự nhiên chống chất kích thích. Nguyên nhân của việc làm mất màng bảo vệ da này còn do các tác nhân tấn công từ bên ngoài như nước sát trùng, chất tẩy rửa, xà phòng... làm tăng thêm mức độ khô - tất cả tạo điều kiện thuận

lợi để viêm da do kích thích xuất hiện với triệu chứng ngứa và thương tổn đặc thù do gãi gây ra. Bệnh thường lành tính, nhưng cũng gây không ít khó chịu trong sinh hoạt cho người bệnh, cũng như làm mất thẩm mỹ. Ngoài ra, nếu người bệnh gãi nhiều, lại vệ sinh không tốt, cơ thể vốn già yếu đã giảm sức đề kháng sẽ tạo điều kiện cho các vi khuẩn xâm nhập, gây viêm da hóa mủ và nhiều bệnh nhiễm trùng khác qua da bị tổn thương mà xâm nhập vào cơ thể, gây nguy hại cho sức khỏe.

Nguyên tắc điều trị

Tránh dùng các chất kích thích hoặc chất tẩy rửa trên da như pha rượu để tắm hay dùng xà phòng hoặc thuốc sát trùng chẳng hạn, khi buộc phải dùng chất tẩy rửa thì phải đi găng tay bảo vệ.

Phải dùng xà phòng loại trung tính, ôn hòa để tắm, không nên

thay đổi nhiều loại xà phòng tắm, khi đã chọn được loại xà phòng tắm phù hợp thì nên trung thành với chúng.

Khi đã bị viêm da do kích thích trên da khô, ngay sau khi tắm cần bôi thuốc mỡ bảo vệ và làm lành vết thương như Dexeryl hay Mitosyl.

Những loại thuốc có chứa corticoid đều không thích hợp, hiệu nghiệm một thời gian đầu, sau lại làm da khô, gây ngứa thêm. Các thuốc kháng histamin, an thần, các thuốc pha để tắm và tia cực tím đều không hiệu nghiệm.

Cần ăn uống hợp lý, bổ sung đầy đủ các loại vitamin và khoáng chất, nhất là các loại vitamin của da như vitamin E có nhiều trong lòng đỏ trứng, gan, giá đỗ... Vitamin H, C đều có tác dụng cải thiện tình trạng viêm da, chống lão hóa da. ■

- Có lẽ, trên thế gian này, không dân tộc nào lại không yêu hoa. Người ta yêu hoa say đắm không chỉ vì sắc hoa làm đẹp cho đời, hương hoa nồng nàn sinh khí, cũng không chỉ vì có thể “mượn” hoa để nói chuyện đời mà còn vì tự cổ chí kim, người phương Đông đã dùng hoa làm thuốc để phòng chống bệnh tật, bảo vệ và nâng cao sức khỏe.

Liệu pháp

hoa

HOÀNG KHÁNH TOÀN (Khoa Đông y - Viện Quân y 108)

Hoa được dùng làm thuốc từ bao giờ?

Căn cứ vào những sử liệu còn lưu giữ được thì hoa đã có mặt trong đời sống con người từ rất sớm với vai trò là thức ăn và thuốc chữa bệnh. Cổ thư *Hoài nam tử* đã ghi lại truyền thuyết Thần Nông ở vào thời kỳ cổ đại của Trung Quốc nếm hàng trăm cỏ cây hoa lá, phối với lục phủ ngũ tạng của người, phân biệt tính vị, để trị trăm bệnh. Vào thời Chiến quốc, thi nhân Khuất Nguyên trong tác phẩm bất hủ *Ly tao* đã viết câu thơ: “*Triều ẩm mộc lan chi trụy lộ hể, tịch xan thu cúc chi lạc anh*” (Sáng sớm uống sương sa từ cây mộc lan, chiều tối ăn hoa rơi của cây cúc mùa thu), đủ thấy người xưa đã biết dùng hoa để làm thức ăn và làm thuốc. Trong *Thần nông bản thảo kinh*, bộ sách dược học sớm nhất của Trung Quốc, đã thấy xuất hiện một số loại hoa như cúc hoa, tần di, khoản đông hoa, tuyền phúc hoa, nguyên hoa, nhiều hoa, não dương hoa... Sách *Bản thảo cương*

mục của nhà bác học Lý Thời Trân cũng thu thập ước chừng 100 loại hoa làm thuốc. Nhưng có lẽ trong lịch sử của y học cổ truyền, người nghiên cứu sâu nhất về chữa bệnh bằng hoa chính là danh y Trương Học Mẫn (đời Thanh, Trung Quốc) với hai cuốn sách *Bản thảo cương mục thập di* ghi lại 33 loại hoa và *Lợi tế thập nhị chủng thư mục* dành riêng quyển 4 bàn về hoa với nhan đề *Hoa được tiểu danh lục*, nhưng thật đáng tiếc, quyển sách này đã thất truyền.

Dẫn theo sự phát triển của thời đại, việc dùng hoa làm thuốc ngày càng trở nên phổ biến và tích lũy được một kho tàng kinh nghiệm hết sức quý báu. Trong sách *Thương hàn tạp bệnh luận*, Y thánh Trương Trọng Cảnh đời Đông Hán đã dùng khá nhiều hoa trong các phương thuốc nổi tiếng. Danh y Hoa Đà thời Tam quốc sử dụng hoa để chữa bệnh theo phương cách rất độc đáo: bỏ một vài loại hoa có mùi thơm cùng với xạ hương, đàn hương, đinh hương... vào trong những túi

vải xinh xắn rồi treo lên tường nhà để phòng chống các chứng bệnh như phế lao, tiết tả... Trong sách *Lý thực biên văn*, danh y đời Thanh Ngô Thượng Tiên kiến giải rất sâu sắc về việc dùng hoa liệu pháp cho những người mắc bệnh tinh thần: "Thất tình chi bệnh dã, khán hoa giải muộn, thính khúc tiêu sầu hữu thắng vu phục dược giả" (Đối với bệnh tinh thần, ngắm hoa nghe nhạc để giải sầu muộn còn hơn cả việc dùng thuốc). Cho đến nay, một số lượng lớn các loài hoa dùng làm thuốc đã có mặt trong các dược thư hiện đại của Trung Quốc như *Toàn quốc Trung thảo dược hội biên* (168 loại), *Trung dược đại từ điển* (254 loại, chiếm 5,3% tổng số các vị thuốc thực vật).

Ở nước ta, các sách thuốc của hai vị đại danh y Tuệ Tĩnh và Hải Thượng Lãn Ông đều có ghi lại khá nhiều kinh nghiệm dùng hoa làm thuốc chữa bệnh, trong đó có những loại hoa còn ít hoặc chưa được tiền nhân đề cập đến như hoa dứa dại, hoa phù dung, xích đồng nam, bạch đồng nữ, hoa khế...

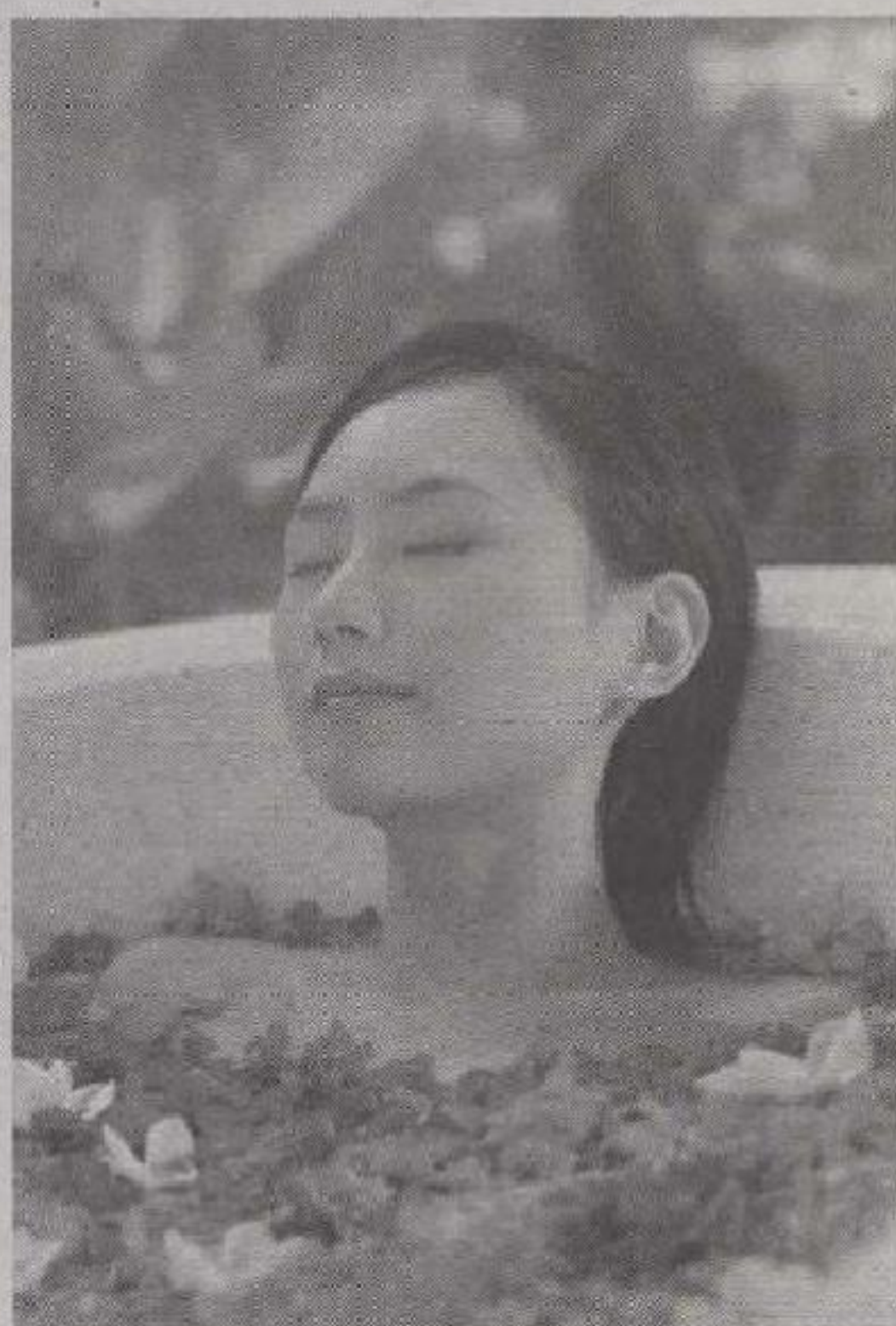
Công dụng chữa bệnh của hoa

Hoa chữa bệnh, trước hết là nhờ ở hương thơm quyến rũ. Ở Mỹ, qua các cuộc thử nghiệm trên hàng nghìn đối tượng, nhiều nhà y học và tâm lý học đã chứng minh ảnh hưởng to lớn của hương hoa đối với tình cảm của con người. Ở Nhật, một số công ty đã cho phun mùi thơm của hoa hồng và hoa tử la lan trong công xưởng để kích thích tính hưng phấn của công nhân nhằm nâng cao năng suất lao động. Ở một số nước, người ta còn xây dựng những *bệnh viện hoa*, trong đó người bệnh được chữa trị bằng cách vừa cho thả hồn trong tiếng nhạc du dương lại vừa được tận hưởng hương thơm

quyến rũ của các loại hoa.

Vì sao mùi hương của hoa lại có tác dụng huyền diệu như vậy? Bởi vì hoa đã tiết ra nhiều chất thơm, ví như tinh dầu chanh, tinh dầu quế, tinh dầu hoa hồng... trong đó có chứa alcohol, xetone, ester có tác dụng sát trùng, điều hòa chức năng trung khu thần kinh và hạn chế tác hại của vi sinh vật gây bệnh. Người ta nhận thấy rằng, màu sắc và đặc tính chất thơm của hoa khác nhau thì công dụng cũng khác nhau. Hoa màu tím có thể làm cho phụ nữ có thai trở nên điềm tĩnh; hoa màu hồng làm bệnh nhân ăn ngon miệng hơn; hoa màu đỏ sẫm có thể làm tăng huyết áp; hoa đinh hương chứa nhiều eugenol và oleanolic acid có tác dụng giảm đau, trấn tĩnh cho những bệnh nhân đau răng; hoa quế giàu chất thơm có tác dụng hóa đờm, giảm ho, bình suyễn cho bệnh nhân viêm phế quản mạn tính; hoa hồng và hoa nhài chứa nhiều citronellol, linalool có khả năng giúp cho người bị viêm họng, viêm amydal cảm thấy dễ chịu...

Hoa chữa bệnh còn nhờ có một bộ phận cấu thành hết sức quan trọng, đó là phần hoa. Từ xưa đến nay, tác dụng kỳ diệu của phần hoa đã được cả thế giới công nhận. Khoa học hiện đại đã chứng minh, phần hoa được cấu thành từ gần 100 hợp chất thiên nhiên, trong đó có chứa một lượng lớn protid, lipid, glucid, vitamin, các loại men, hormone và nguyên tố vi lượng có giá trị dinh dưỡng, chữa bệnh rất tốt. Nhiều công trình nghiên cứu đã chứng minh, đối với các chứng bệnh như suy nhược thần kinh, suy nhược cơ thể, viêm ruột, viêm gan, viêm dạ dày, tiểu đường, thiếu máu, bệnh lý mạch máu não, di chứng rối loạn tuần hoàn não, viêm tuyến tiền liệt, hội chứng

tiền mãn kinh..., phấn hoa có tác dụng điều trị hỗ trợ khá tốt.

Cuối cùng, hoa chữa bệnh là nhờ tác dụng mang tính tổng hợp của các bộ phận cấu thành. Theo quan niệm của y học cổ truyền, mỗi loại hoa đều có tính, vị khác nhau và có khả năng đi vào các đường kinh không giống nhau, tạo nên công dụng trị liệu có tính đặc thù. Cụ thể: 1. *Tác dụng sơ phong tán nhiệt*, chuyên dùng để chữa các chứng bệnh vùng đầu mặt, ví như cúc hoa, kim ngân hoa, tần di hoa, mật mông hoa, chi tử hoa, cát căn hoa...; 2. *Tác dụng hóa đàm chỉ khái*, chuyên chữa các bệnh đường hô hấp, ví như khoản đông hoa, dương kim hoa, đỗ quỳên hoa, hoa hublon...; 3. *Tác dụng thanh nhiệt lý khí*, chuyên dùng chữa bệnh đường tiêu hóa, ví như tuyền phúc hoa, kim ngân hoa, phù dung hoa, biển đậu hoa, thạch lựu hoa, hòe hoa...; 4. *Tác dụng hoạt huyết hóa ứ*,

chuyên trị các bệnh tim mạch, ví như kê quan hoa, hồng hoa, cúc hoa, dã cúc hoa, dương kim hoa...; 5. *Tác dụng hành huyết chỉ đới*, chuyên chữa các bệnh phụ khoa, ví như nguyệt lý hoa, linh lăng hoa, hồng hoa, kê quan hoa, biển đậu hoa...; 6. *Tác dụng lương huyết giải độc*, chuyên trị các bệnh da liễu, ví như đào hoa, hạnh hoa, liên hoa, đinh hương hoa, dương kim hoa, kim ngân hoa...; 7. *Tác dụng giải uất, trấn tĩnh*, chuyên dùng cho các bệnh thần kinh, ví như dương kim hoa, hoàng nguyên hoa, thiên lý hoa, liên hoa...

Cần chú ý khi dùng hoa chữa bệnh

Trước hết, phải nắm chắc tính vị của chúng. Những loại hoa có tính vị đắng lạnh như chi tử hoa, hòe hoa, hoa nhài... không nên dùng cho những người tỳ vị hư nhược, biểu hiện bằng các triệu chứng sợ lạnh, kém ăn, đau bụng, đại tiện lỏng nát... Thứ hai, những loại hoa có tác dụng hoạt huyết thông kinh, phá huyết khứ ứ như đào hoa, hồng hoa, nguyệt lý hoa, linh lăng hoa, nguyên hoa, phượng tiên hoa... không được dùng cho phụ nữ có thai hoặc đang hành kinh, huyết ra nhiều. Thứ ba, một số loại hoa có độc như nguyên hoa, dương kim hoa, thạch lựu hoa, náo dương hoa... khi dùng phải được các thầy thuốc chuyên khoa chỉ định và theo dõi chặt chẽ. Thứ tư, đối với một số người có cơ địa dị ứng, khi dùng phấn hoa phải hết sức thận trọng. Cuối cùng, theo kinh nghiệm của cổ nhân, phải nắm được những điều cấm kị khi phối hợp dùng hoa với các vị thuốc khác để đảm bảo năng lực trị liệu của hoa và dự phòng những biến chứng không mong muốn, ví như không dùng nguyên hoa cùng với cam thảo. ■

NÉT ĐỘC ĐÁO Ở PHƯƠNG THUỐC GIA TRUYỀN **CHUYÊN TRỊ BỆNH NGOÀI DA**

Những năm gần đây, nhiều người đã khá quen thuộc với địa chỉ **Phòng Chẩn trị y học cổ truyền Bảo Thanh Đường**. Đây là nơi chuyên chữa các bệnh ngoài da bằng phương thuốc gia truyền rất hiệu quả. Các lương y đã lặn lội hàng ngày đường ở các bản làng heo hút, tìm kiếm các vị thuốc mà cha ông hàng trăm năm trước truyền lại, những lọ thuốc bôi, thang thuốc gia truyền giúp nhanh khỏi các bệnh mãn tính như: **chàm, á sừng, lang ben, sẩn ngứa, dị ứng, hôi nách, viêm**

nang lông, eczema, nấm tóc, zona, á sừng da đầu, khô da, nấm ben, bạch biến... Bệnh nhân dùng thuốc của nhà thuốc đều rất tâm đắc vì vừa tốt cho cơ thể, vừa được các lương y tận tình khám bệnh và tư vấn miễn phí.

Gặp chúng tôi, kỹ sư Vũ Văn Tuấn, ngụ tại 116B, lô 9, cư xá Thanh Đa, P. 27, Q. Bình Thạnh, TP. Hồ Chí Minh, nhận xét: thuốc gia truyền ở đây rất tốt, nhanh khỏi bệnh á sừng da đầu (đầu nhiều vảy gàu, rất ngứa). Tiến sĩ Nguyễn Minh Trang ở 72 Hàng Điều, Hà Nội, rất khâm phục phương thuốc quý này vì đã chữa hết hẳn căn bệnh chàm, nấm toàn thân cho bà. Bà tâm sự: “Tôi đã đi chữa nhiều nơi nhưng chỉ khi tìm đến thuốc gia truyền này tôi mới hết bệnh”.

Rất nhiều bệnh nhân cảm ơn phương thuốc gia truyền quý, những vị thuốc đã cứu giúp cho nhiều người khỏi bệnh. Đó là nét đáng tự hào về các vị thuốc dân tộc.

NGUYỄN HÀ - VĂN HUNG

Bạn đọc khám miễn phí tại các cơ sở của NHÀ THUỐC BẢO THANH ĐƯỜNG:

- ♦ Tại Hà Nội: 102 Trần Hưng Đạo, Q. Hoàn Kiếm - ĐT: 04.39423585
- ♦ Tại TP. Hồ Chí Minh: 210 Lê Lai, Q.1, ĐT: 08.39252818
- ♦ Tại Đà Nẵng: 60A Lê Hồng Phong - ĐT: 0511.3562037
- ♦ Tại Nha Trang, Khánh Hòa: 31 Nguyễn Thị Minh Khai - ĐT: 058.3522005
- ♦ Tại Kiên Giang: 69 Hùng Vương, Rạch Giá - ĐT: 077.3947347

- Tôi đã uống thuốc kháng cường giáp trong 5 năm rồi nhưng bệnh không giảm.
- Tôi tình cờ đọc được trên Internet có phương pháp điều trị bệnh bướu cường giáp bằng Iode 131 đồng vị phóng xạ. Xin các bác sĩ cho lời khuyên và những bệnh viện nào ở TP. Hồ Chí Minh có kinh nghiệm điều trị bằng phương pháp này? (Hoàng Văn Hoa, Q. Ba Đình, Hà Nội)

Điều trị bệnh Basedow hiện nay có ba phương pháp chính.

1. *Nội khoa*, có nghĩa là sử dụng các loại thuốc kháng giáp tổng hợp như: Neomercazole, PTU, Basdel, Bicarbazole... Các loại thuốc này có tác dụng ức chế quá trình sản sinh quá mức của hormone tuyến giáp, là nguyên nhân gây ra hội chứng cường giáp và là điều trị đầu tay trong bệnh Basedow. Thời gian điều trị bình quân từ 4-6 tháng, bệnh nhân sẽ trở về tình trạng bình giáp, tức là không còn mệt nữa, lên cân, ngủ được, một số trường hợp bướu giáp nhỏ lại. Tuy nhiên, nhược điểm lớn nhất của phương pháp điều trị nội khoa là hay bị tái phát.

2. *Điều trị ngoại khoa* cho kết quả tức thì: bướu giáp không còn nữa, nhưng phải điều trị nội khoa ngay sau đó và chỉ áp dụng cho một số trường hợp sau: điều trị nội khoa thất bại, bướu giáp to, tái phát

nhiều lần, yếu tố thẩm mỹ... vì phẫu thuật tuy có kết quả tốt nhưng cũng có những tai biến xảy ra ngoài ý muốn của phẫu thuật viên, thậm chí có những trường hợp tử vong. Tai biến thường gặp là chảy máu, liệt dây thanh âm gây khàn hay mất tiếng, khó thở, suy tuyến giáp, suy tuyến cận giáp... Tỷ lệ tai biến hiện nay là vào khoảng 1% cho những trường hợp phẫu thuật.

3. *Điều trị bằng Iode 131 đồng vị phóng xạ* là một khuynh hướng điều trị tiên tiến, được áp dụng nhiều ở các nước Bắc Mỹ và Nhật Bản. Thực chất đây cũng là một cuộc phẫu thuật, thay vì sử dụng dao mổ thông thường, các thầy thuốc sử dụng "con dao" đồng vị phóng xạ nhằm giết chết các tế bào tuyến giáp để không còn sản xuất ra hormone tuyến giáp nữa. Việc giết tế bào tuyến giáp sẽ không còn chọn lọc như cuộc phẫu thuật thông thường mà toàn bộ tế bào tuyến giáp đều bị hư hại. Việc này dẫn đến tình trạng suy giáp sau khi điều trị và bệnh nhân liên tục phải sử dụng hormone tuyến giáp thay thế. Tuy nhiên, nhược điểm của phương pháp là bướu giáp vẫn còn, thậm chí có trường hợp còn to ra, gây hoang mang và ảnh hưởng đến thẩm mỹ. Hiện nay ở nước ta, việc điều trị bằng Iode 131 đồng vị phóng xạ còn nhiều hạn chế do ít có trung tâm có đủ trang thiết bị và được phép của cơ quan nguyên tử cho phép. Ở TP. Hồ Chí Minh, chỉ có Khoa Y học hạt nhân của

Bệnh viện Chợ Rẫy là đủ điều kiện thực hiện phương pháp điều trị này.

● *Mấy ngày nay tự nhiên cổ họng em ở phía phải đau nhiều, quanh chân răng gần chỗ đau bị đỏ. Có phải vì em dùng thuốc điều trị phình tuyến giáp trong thời gian dài nên bị như thế không? (Lê Ngọc Hà, Q.8, TP. Hồ Chí Minh)*

Hiện nay còn rất nhiều quan điểm khác nhau giữa các thầy thuốc nội khoa và các thầy thuốc ngoại khoa trong việc sử dụng hormone tuyến giáp để điều trị bệnh bướu giáp. Một trong những khó chịu khi sử dụng thuốc là việc tăng chuyển hóa cơ bản của cơ thể bệnh nhân, làm cho người bệnh lúc nào cũng cảm thấy nóng nẩy, bứt rứt, nếu không điều chỉnh kịp thời đã có một số bệnh nhân mắc hội chứng cường giáp do thuốc. Một trong những tác dụng phụ khác của thuốc là có thể gây viêm họng hạt. Tuy nhiên, với những triệu chứng mà bạn mô tả, cần phải khám kỹ về răng miệng, tai mũi họng và tiêu hóa để tìm ra các nguyên nhân gốc gây ra các triệu chứng trên như bệnh răng miệng (nhiều vôi răng, viêm lợi, sâu răng...), bệnh về tai mũi họng (viêm xoang, viêm mũi...), bệnh về tiêu hóa hay gặp nhất là viêm dạ dày, viêm thực quản dạ dày trào ngược.

● *Bạn tôi bị viêm tĩnh mạch đồng thời bị suy van tĩnh mạch khá nặng. Hiện nay, tĩnh mạch đùi cũng đã bị suy, bác sĩ bảo phải ra nước ngoài điều trị (phẫu thuật). Vậy hiện nay ở Việt Nam có bệnh viện nào có thể điều trị bệnh này không? (Trần Ngọc Long, Duy Xuyên, Quảng Nam)*

Bệnh suy tĩnh mạch là một bệnh hiện nay hay gặp và được coi như một bệnh của thời đại, liên quan đến nhiều yếu tố của cuộc sống hiện đại: béo phì, ít vận động, chế độ ăn mất cân đối nhiều thịt ít rau, các loại thức ăn nhanh, sử dụng thuốc tránh thai, đứng nhiều... Việc điều trị phải tiến hành trong một thời gian dài, bao gồm sử dụng các loại thuốc làm bền thành mạch, chống kết tập bạch cầu, chống phù, băng ép, phẫu thuật và chích xơ... Hiện nay ở Việt Nam, đặc biệt là khu vực TP. Hồ Chí Minh đã có nhiều bệnh viện và trung tâm y tế có khả năng điều trị thành công bệnh này mà không cần phải đi ra nước ngoài điều trị. Nếu muốn điều trị tốt, bạn có thể liên hệ Phòng khám Lồng ngực và Mạch máu, Bệnh viện Đại học Y Dược, 215 Hồng Bàng, Q.5, TP. Hồ Chí Minh, sáng thứ hai hàng tuần để được khám và điều trị.

PGS.TS NGUYỄN HOÀI NAM

*Bệnh viện Đại học Y Dược
TP. Hồ Chí Minh*

PHƯƠNG PHÁP HẠN CHẾ TÁC DỤNG NGOẠI Ý CỦA CỐT THỐNG LINH

Thuốc đắp ngoài Cốt thống linh (CTL) đang là loại thuốc được sử dụng phổ biến nhất hiện nay cho các chứng đau xương khớp, thoái hóa khớp, đặc biệt ở người già. Bên cạnh rất nhiều ý kiến tích cực về ưu điểm của CTL như: chỉ cần đắp ngoài, không cần uống hay tiêm, không có các tác dụng bất lợi toàn thân, giảm đau nhanh, mạnh, phục hồi vận động khớp, cũng có một số băn khoăn về tác dụng không mong muốn như: ngứa, mẩn đỏ, nóng rát, bỏng rộp ở vùng đắp. Làm thế nào để hạn chế bớt các tác dụng không mong muốn trên, trong khi vẫn sử dụng được sản phẩm độc đáo này, chúng tôi đã có cuộc trao đổi với bác sĩ chuyên khoa II Cẩm Thị Hương - Phó giám đốc Bệnh viện Y học Cổ truyền Sơn La, người đã tham gia nghiên cứu đánh giá tác dụng của CTL trên lâm sàng đối với 101 bệnh nhân.

● *Thưa bác sĩ (BS), gần đây có một số độc giả băn khoăn về tác dụng không mong muốn của CTL. Với vai trò là người đã nghiên cứu về sản phẩm này, BS có thể chia sẻ với độc giả những kinh nghiệm và cách xử lý của mình qua quá trình nghiên cứu, điều trị thực tế?*

Đa số các loại thuốc sử dụng cho sức khỏe con người đều có những tác dụng không mong muốn ở một mức độ nào đó và CTL cũng vậy. Nguyên nhân của tình trạng này là do cơ thể bệnh nhân mẫn cảm với một hoặc vài thành phần của thuốc. Mặt khác, các thuốc thảo dược như CTL dùng để điều trị các bệnh xương khớp đều có tính vị cay nóng. Nên khi sử dụng, bệnh nhân gặp phải dấu hiệu như nóng rát, đỏ da, mẩn ngứa thì đây là một phản ứng bình thường, cần thiết cho điều trị và sẽ hết sau khi dừng đắp thuốc. Cũng có thể hạn chế hay giảm nhẹ các tác dụng phụ này bằng cách không đắp thuốc kéo dài quá 20 phút mỗi lần, thay đổi vị trí mỗi lần đắp thuốc, có thể đắp nhiều lần trong ngày, mỗi lần cách nhau 2 giờ tại một vị trí. Bệnh nhân có thể giảm tình trạng nóng rát da bằng cách sử dụng thuốc kháng dị ứng Histamin hoặc dạng kem bôi ngoài da. Tuy nhiên, đối với một số bệnh nhân quá mẫn cảm với thành phần của thuốc, cụ thể là bị bỏng rộp, đen xạm vùng đắp thì có thể có những phương pháp xử lý như sau:

Thứ nhất: Sau khi đắp, bệnh nhân nên thoa một lớp kem dưỡng da ở vùng đắp, để giảm tình trạng bỏng rộp cho bệnh nhân, tránh xạm da và tăng độ dung nạp thuốc.

Thứ hai: Khi đắp lần đầu tiên, bệnh nhân nên cho một lượng nhỏ dung dịch thuốc và đắp với thời gian ngắn hơn, để thử phản ứng da, sau đó tùy theo độ mẫn cảm có thể đắp nhiều hơn hoặc ít đi.

Thứ ba: Bệnh nhân nên thay đổi vị trí đắp để tránh bị bỏng và xạm da. Ví dụ: với cùng một khớp gối thì nên thay đổi vị trí đắp mặt trước khớp, mặt sau và hai bên.

Thứ tư: CTL có độ nóng cao, nên vào ngày thời tiết nóng bức, bệnh nhân nên sử dụng một lượng nhỏ thuốc và đắp thời gian ngắn hơn. Trong trường hợp bỏng rộp nặng, bệnh nhân nên đến cơ sở y tế để được khám điều trị kịp thời. Trước khi đắp, bệnh nhân nên đọc kỹ hướng dẫn sử dụng hoặc gọi điện đến Trung tâm Tư vấn của Công ty DP Á-Âu - nhà phân phối CTL tại Việt Nam để được tư vấn rõ hơn.

● *Được biết, CTL đã có mặt trên thị trường Việt Nam từ cuối năm 2006 và đã được các BS cũng như bệnh nhân đánh giá cao. Vậy, BS có thể nói sâu hơn về cơ sở khoa học chứng minh tác dụng của sản phẩm này?*

CTL là sản phẩm của Công ty TNHH Dược phẩm Điện Hồng - Côn Minh, tỉnh Vân Nam, Trung Quốc. Ở Trung Quốc, năm 1995, tại Bệnh viện Trung y dược tỉnh Vân Nam đã tiến hành nghiên cứu điều trị thoái hóa cột sống cổ và thoái hóa khớp gối bằng CTL trên 78 bệnh nhân: 94,6% hiệu quả tốt, 5,4% trung bình... Ở Việt Nam, qua kết quả nghiên cứu của chúng tôi gần đây tại Bệnh viện Bạch Mai, Hà Nội trên 101 bệnh nhân dùng CTL: 89,5% hiệu quả tốt, 10,5% trung bình, trong đó 98,2% bệnh nhân rất hài lòng khi điều trị thoái hóa khớp gối bằng CTL; các tác dụng không mong muốn như: đỏ da: 16,1%, bỏng rát da: 0,9%, dị ứng: 0%; CTL có tác dụng giảm đau nhanh, mạnh, cải thiện chức năng vận động khớp thông qua các chỉ số nghiên cứu.

● *BS có chia sẻ gì để giúp bệnh nhân đạt được hiệu quả điều trị thoái hóa khớp tốt nhất bằng CTL?*

Với người bình thường, lấy 10ml thuốc cho vào miếng gạc và đắp vào vùng bị bệnh trong 20 phút. Bệnh nhân không được dùng cho vùng niêm mạc vết thương hở, những người quá mẫn cảm với bất kỳ thành phần nào của thuốc. Dùng thận trọng cho phụ nữ có thai hoặc vùng đốt sống cổ ở bệnh nhân cao huyết áp.

● *Cảm ơn bác sĩ!*

HUY THỦY

GIẢI PHÁP CHO CÁC BỆNH BUỒNG TRÚNG, TỬ CUNG

■ *Dược sĩ (DS) có thể giới thiệu qua về sản phẩm NPK cho độc giả được biết?*

NPK là một loại sản phẩm bổ sung, hay còn gọi là thực phẩm chức năng (thực phẩm thuốc), giúp tăng cường sức khỏe buồng trứng và tử cung, dùng để hỗ trợ điều trị và phòng ngừa các bệnh ở buồng trứng và tử cung như: u nang buồng trứng, đa nang buồng trứng, rối loạn kinh nguyệt, u xơ tử cung, ung thư cổ tử cung...

■ *Được biết, u xơ tử cung là một trong những bệnh có tỉ lệ người mắc cao trên thế giới. Bằng cách nào mà loại thực phẩm chức năng này lại có hiệu quả cao trong hỗ trợ điều trị và phòng ngừa như vậy?*

Trong các bệnh ung bướu nói chung và u xơ tử cung nói riêng, sự hủy hoại năng lượng tế bào, mất hay giảm thông tin giữa các tế bào gây mất cân bằng giữa quá trình tăng sinh tế bào và chết tế bào là các yếu tố chủ chốt đóng vai trò quan trọng bệnh sinh của các bệnh này. NPK có chứa các thành phần như Trinh nữ hoàng cung (*crinum latifolium*), Hoàng kỳ (*astragalus membranaceus*), Hoàng cầm (*scutellaria baicalensis*), Khương hoàng (*curcuma longa*) có các tác dụng tăng cường và bảo tồn năng lượng tế bào, tăng cường thông tin giữa các tế bào, từ đó giúp ức chế sự tăng sinh bất thường của tế bào cũng như tăng cường quá trình chết tế bào theo chương trình, giúp hỗ trợ điều trị và phòng ngừa các bệnh ung bướu nói chung và u xơ tử cung nói riêng.

NPK có chứa các thành phần không những ức chế tế bào u mà còn tác động đến cả những rối loạn từ rất sớm là mầm mống sinh ra tế bào khối u. Chính vì vậy, NPK có giá trị rất lớn trong việc hỗ trợ điều trị và đặc biệt là ngăn ngừa các bệnh ung bướu nói chung và u xơ tử cung nói riêng.

■ *Độ an toàn của NPK đối với người bệnh như thế nào?*

NPK được chiết xuất 100% từ dược liệu thiên nhiên, nên có độ an toàn rất cao.

■ *Tình hình sử dụng NPK như thế nào?*

Sản phẩm NPK được sử dụng gần 10 năm qua tại Mỹ với tên gọi Healthy Prostate & Ovary (HPO - do Tập đoàn Allergyresearchgroup phân phối) cho các trường hợp u nang buồng trứng, đa nang buồng trứng, u xơ tử cung, viêm cổ tử cung, loạn sản cổ tử cung và ung thư cổ tử cung với kết quả rất khả quan. Ở Việt Nam, từ khi được giới thiệu từ tháng 6-2006, sản phẩm đã nhanh chóng được đông đảo các bác sĩ ung bướu, bác sĩ sản phụ khoa, các bệnh nhân sử dụng và đánh giá cao. Sản phẩm hiện nay có mặt ở rất nhiều nhà thuốc lớn nhỏ trên toàn quốc.

■ *DS có thể nêu một số bệnh nhân bị u xơ tử cung đạt kết quả tốt khi hỗ trợ điều trị bằng NPK?*

Rất nhiều bệnh nhân bị u xơ tử cung dùng NPK trong hỗ trợ điều trị và có kết quả tốt. Ví dụ bệnh nhân Dương Thị Trâm ở Ba Bể, Bắc Cạn: đầu năm 2007, chị đi siêu âm và bác sĩ kết luận có 2 u xơ, một u xơ kích thước 2cm ở thành trái và u còn lại kích thước 0,9cm ở thành trước tử cung. Sau 2 tháng dùng NPK, chị đã không còn u xơ nào nữa; chị Trương Thị Kim Oanh ở Nam Sách, Hải Dương, sau hơn 1 tháng sử dụng NPK, chị đã hết hẳn nhân xơ; chị Nguyễn Thị Lan ở Q.2, TP. Hồ Chí Minh, sau khi dùng 10 hộp NPK, kích thước u giảm 1/3, kinh nguyệt đều đặn, không còn đi tiểu nhiều lần...

■ *Thưa DS, dùng NPK như thế nào thì sẽ cho hiệu quả cao nhất?*

Đối với người phòng bệnh và tăng cường sức đề kháng, uống 3 lần/ngày, mỗi lần 2 viên. Đối với bệnh nhân sử dụng trong hỗ trợ điều trị, uống 3 lần/ngày, mỗi lần 3 viên. Bệnh nhân nên sử dụng liên tục từ 2-3 tháng để có kết quả tốt nhất. Để biết chi tiết, bạn có thể truy cập website: <http://www.Duocphamaau.com>.

■ *Xin cảm ơn dược sĩ!*

Gần đây, chúng tôi nhận được nhiều cuộc điện thoại gọi tới tòa soạn để tìm hiểu thông tin về sản phẩm Nga Phụ Khang (NPK), liệu NPK có thể giúp tiêu giảm u xơ như đài báo đã đưa hay không? Kỳ này, chúng tôi xin trích dẫn cuộc trao đổi với dược sĩ Nguyễn Văn Luận - Công ty Dược phẩm Á - Âu (nhà phân phối sản phẩm) về NPK để quý vị độc giả được rõ.

Cây thuốc Tả Phìn

- ▶ Người Dao ở Sa Pa, Lào Cai, có một hệ tri thức bản địa về thuốc chữa bệnh và chăm sóc sức khỏe rất nổi tiếng. Tuy nhiên, hiện nay, nguồn thuốc của người Dao đang bị khai thác một cách triệt để và có nguy cơ bị tận diệt.

Về “công ty hủy diệt môi trường”

Mọi chuyện bắt đầu từ năm 2005, khi có một nhóm nhà khoa học ở Trường Đại học Dược Hà Nội lên xã Tả Phìn, huyện Sa Pa, thực hiện một đề tài nghiên cứu khoa học về cây thuốc của người Dao. Sau khi nghiên cứu, họ đã cho ra đời một mô hình giúp bà con xóa đói giảm nghèo, dưới hình thức một công ty cổ phần kinh doanh các sản phẩm bản địa, đóng tại thôn Tả Chải, xã Tả Phìn. Công ty này do các nhà khoa học ở Trường Đại học Dược Hà Nội và 3 hộ gia đình người Dao ở Tả Phìn cùng cổ phần. Tuy nhiên, dư luận đã có cái nhìn khác kể từ sau khi sự việc được lên Đài Truyền

ĐANG BỊ HỦY DIỆT

PHẠM CÔNG HOAN

hình Việt Nam (VTV), không ít người đã đề nghị phải gọi đó là “công ty hủy diệt môi trường”!

Bà Lý Mảy Chạn, một thành viên cổ đông của công ty cho biết: ở Tả Phìn, cổ đông lớn nhất, với số tiền khoảng 55 triệu đồng, tương đương 2.200 cổ phần là ông Triệu Xuân Phà. Số tiền này được tính bằng công sức bỏ ra xây dựng

Công nhân đang thái thuốc

công ty (góp công) và đóng góp diện tích rừng cây nguyên liệu, chứ không hoàn toàn bằng tiền mặt.

Bộ phận nhân sự tại công ty hiện nay gồm có 6 người. Giám đốc điều hành là anh Lý Lào Lở với mức lương khoảng trên 1,2 triệu đồng/tháng; các thành viên khác làm việc tại công ty có mức lương từ 800.000-1.000.000đ.

Hiện nay công ty hoạt động với 2/6 hạng mục được đăng ký là dịch vụ tẩm thuốc và sản xuất tinh chất thuốc tẩm đóng chai. Tuy nhiên, qua khảo sát thực tế của chúng tôi thì hoạt động chính của công ty chủ yếu là chiết xuất thuốc đóng chai. Ban đầu xây dựng công ty, họ xây 4 buồng tẩm, nhưng do khách tẩm rất ít nên họ đã bỏ 2 buồng làm kho chứa thuốc đóng chai thành phẩm. Cho đến nay chỉ còn lại 2 phòng có bồn tẩm thuốc nhưng số lượng khách đến tẩm, theo anh Phú, phó giám đốc phụ trách sản xuất, cho biết, mỗi tháng chỉ có từ 20-30 người.

Hiện công ty chỉ sử dụng một nồi nấu thuốc chiết xuất đóng chai. Nhưng mỗi nồi thuốc này tiêu thụ hết 88kg thuốc nguyên liệu tươi (tương đương 22kg thuốc khô). Một nồi thuốc nấu ra đóng được khoảng 100 chai thuốc, theo giá bán buôn của công ty hiện nay là 40.000đ/chai 250ml, bán lẻ là 55.000đ. Như vậy, bình quân một tháng họ tiêu thụ hết 2,6 tấn nguyên liệu và con số một năm

vào khoảng hơn 30 tấn thuốc nguyên liệu.

Một công ty siêu lợi nhuận?

Cũng theo bà Lý Mỷ Chạn, một nồi thuốc tính hết chi phí nguyên liệu và củi, điện, than đốt vào khoảng 500.000đ, vì giá thuốc nguyên liệu mua khá thấp, chỉ từ 3.000-5.000đ/kg tùy theo từng loại thuốc. Mỗi tháng công ty sản xuất bình quân khoảng 2.500-3.000 chai thuốc thành phẩm, doanh thu khoảng trên 100 triệu đồng. Đây là một con số lợi nhuận khá cao so với mặt bằng kinh doanh ở đây. Khách quan mà nói, nhiều người phải phục sát đất các nhà khoa học và các cổ đông hùn vốn mở công ty này.

Sản phẩm thuốc đóng chai của công ty hiện nay không kịp đáp ứng cho nhu cầu của thị trường. Ngay sau khi "bị" lên kênh truyền hình VTV1 (chương trình thời sự) hồi tháng 5-2008, để trấn an dư luận, công ty đã nghỉ sản xuất ít ngày, nhưng rồi lại phải làm hết công suất mà vẫn không đủ sản phẩm cung cấp cho các đơn đặt hàng.

Vùng quy hoạch trống không...

Theo giám đốc Lý Lào Lở, ngay từ những ngày đầu, công ty đã xây dựng vùng quy hoạch cây nguyên liệu với diện tích hơn 4ha. Nhưng đến nay, khi chúng tôi đến khảo sát thì vùng nguyên liệu này chỉ là những bãi đất được lập hàng rào và bên trong chủ yếu cỏ mọc là chính.

Anh Sủ, một người chuyên bán thuốc và lấy thuốc ở thôn Sả Xéng, cho biết, nguyên liệu cho một nồi thuốc tắm có tới 80% thuốc về họ dây leo. Các loại cây dây leo này không thể trồng được ở vườn hay ở đồi mà phải sinh trưởng trong rừng, dưới tán lá cây cao từ 15-20m. Một thân dây leo có đường kính từ 2,5-3cm phải mất thời gian 5-6 năm. Cũng vì thế, từ khi công ty hoạt động đến nay, 100% nguyên liệu được khai thác từ rừng! Anh Sủ cũng cho biết thêm, cách đây 3 năm, khi chưa có công ty thuốc, người dân muốn đi lấy thuốc tắm chỉ mất khoảng 1 giờ cả đi lẫn về là đủ một nồi thuốc tắm đủ vị nặng khoảng 30-35kg cho sản phụ mới sinh. Nhưng hiện nay, muốn có một nồi thuốc tương tự, phải đi mất quá nửa ngày, vì phải đi xa hơn và vào rừng sâu hơn, mà lắm khi cũng chẳng đủ vị thuốc. Cứ cái đà này thì chỉ một hai năm nữa, người Tả Phìn muốn tắm thuốc phải sang Bát Xát mà hái thuốc trộm thôi - Anh Sủ thở dài.

Người dân kêu cứu

Khi đến Tả Phìn, chúng tôi đã gặp không ít người dân kêu ca phàn nàn về nạn khai thác cây thuốc vô tội vạ của những người đi lấy thuốc về bán cho công ty. Ông Lý Quang Sĩ, ở thôn Sả Xéng, cho biết: trước kia, người Dao luôn hái thuốc với ý thức để cho cây thuốc có thể mọc tiếp nên nguồn thuốc không bao giờ bị cạn. Nhưng ngày nay, người đi hái thuốc về

bán cho công ty chỉ quan tâm đến khối lượng nên cứ chặt tận gốc, đào tận rễ, vì thế cây thuốc chẳng thể nào mọc được nữa. Ông Tấn Văn Siêu, ở thôn Tả Chải, cho biết, sau khi lấy hết thuốc ở rừng nhà và rừng tự nhiên, họ sang rừng nhà khác khai thác trộm. Cụ thể là rừng nhà ông Siêu bị hái trộm đến 5 lần kể từ đầu năm tới giờ. Theo ông Siêu, ngày xưa đi hái thuốc còn phải kiêng kỵ nhiều lắm, người đi hái thuốc phải biết bảo vệ cây thuốc thì chữa bệnh mới thiêng và chóng lành bệnh. Nhưng ngày nay, người ta vào rừng tự nhiên cứ thẳng tay mà chặt, mà đào bới tuốt tuốt tuốt chứ chẳng kiêng nể gì hết.

Khi tôi và ông Siêu đang nói chuyện với nhau thì chị Phàn Tả Mấy (người Dao) đến nhà ông Siêu chơi. Ngồi nghe câu chuyện của tôi với ông Siêu, chị cũng góp lời xả cơn bức xúc về công ty thuốc: “Phải bắt công ty ấy nghỉ đi, nếu không thì rồi người Dao có bị ốm cũng không biết lấy cây thuốc ở đâu về mà chữa bệnh. Mẹ tôi bị đau lưng mà đi lấy thuốc 3 lần vẫn chưa đủ để tắm đậu”. Hỏi ra mới biết là chị sang nhà ông Siêu xin thêm thuốc về cho mẹ tắm.

Cây thuốc Tả Phìn cần phao cứu sinh

Dân kêu ca, rừng ngày càng cạn kiệt và bị tận diệt. Nhìn về phía công ty thì ngày nào cũng thấy khói bốc đều đều với những nồi thuốc trên bếp lò hừng hực cháy. Chỉ khổ cho nhà anh Phú.

Mỗi ngày nấu một nồi thuốc hết gần 1 tạ cây thuốc nguyên liệu

Tiếng là phó giám đốc phụ trách sản xuất đấy, nhưng ngày nào cũng hùng hục chở củi về đốt lò đun thuốc vĩa mồ hôi. Ấy vậy mà mỗi khi tôi muốn nói chuyện thì anh lại kiếm cớ lảng tránh: “Em bận lắm, đi chở củi tiếp đây, anh thông cảm nhé!”...

Ngồi đợi mãi mà chẳng có ai trong công ty buồn nói chuyện với mình, tôi đành dạo quanh công ty thì phát hiện ra đám đất đằng sau đang san nền rất bằng phẳng, rộng đến gần 100m². Khi trao đổi với bà Chạn mới biết, công ty đang mở rộng quy mô sản xuất thêm một nồi nấu thuốc nữa trong năm nay. Như thế có nghĩa là công suất “hủy diệt” nguồn dược liệu được nâng lên gấp 2 lần hiện nay, thời

gian cạn kiệt thuốc không như anh Sở dự tính nữa mà sẽ nhanh hơn. Thật xót xa thay cho nguồn tài nguyên thuốc của người Dao Tả Phìn và cũng đáng lo thay cho khu rừng của người Dao mạn Bát Xát tiếp giáp với xã Tả Phìn. Liệu họ có biết rằng cơn tận diệt cây thuốc sắp bén sang rừng của mình...?

Qua thực tế trên đây ở Tả Phìn, thiết nghĩ các cơ quan hữu quan và chính quyền địa phương cần phải có hành động cụ thể và thật mạnh tay để cứu lấy nguồn dược liệu quý của rừng. Nếu không, trong một ngày không xa, tri thức về thuốc, cây thuốc của người Dao Sa Pa sẽ chỉ còn lại trong ký ức buồn mà thôi. ■

Đầm lầy Trikhvin

Bí ẩn

ĐẦM LẦY TRIKHVIN

HÀ VĂN

Từ đầu thập niên 1990, ở vùng đầm lầy hoang vắng Trikhvin phía Bắc thành phố Saint Petersburg của Nga, hàng năm người ta đều phát hiện những xác chết mà không thấy có dấu hiệu bạo lực nào. Mặc dầu đã tốn nhiều công sức để điều tra, nhưng cho đến nay, cảnh sát, chính quyền địa phương và cả các nhà khoa học vẫn chưa thể làm rõ nguyên nhân.

Những cái chết bí ẩn

Đầu tháng 4-1990, tại rìa vùng đầm lầy Trikhvin, một nhóm thợ săn phát hiện xác một người đàn ông liền báo cho cảnh sát. Kết quả điều tra cho biết nạn nhân tên là Yuri Lashkov, 36 tuổi, một thợ săn chim hoang dã, thường đến vùng đầm lầy Trikhvin vào mùa xuân để đặt bẫy bắt chim. Nạn nhân chết trong tình trạng không quần áo và chuyên viên pháp y không phát hiện

bất cứ dấu vết gì chứng tỏ nạn nhân đã bị giết hại bằng hung khí hay bởi một người khác. Cuộc điều tra về cái chết kỳ lạ của Lashkov rơi vào bế tắc. Đến mùa xuân năm sau, lại xảy ra hai trường hợp chết người tương tự như nạn nhân Lashkov, cũng tại vùng đầm lầy Trikhvin. Từ đó đến nay đã xảy ra thêm hàng chục trường hợp tử vong tương tự. Thật lạ lùng là tất cả các nạn nhân đều chết trong tình trạng không

mặc quần áo, không bị giết chết bởi hung khí và cũng không phải vì các yếu tố bệnh lý như ngạt thở, suy tim...

Các nhân viên điều tra đau đầu vì những cái chết bí ẩn này. Nguyên nhân đích thực là gì? Tại sao các nạn nhân bị chết trong tư thế không quần áo? Phải chăng các nạn nhân đã bị giết chết bởi hung thủ là những tên giết người hàng loạt mất trí, điên cuồng? Cảnh sát đã tập trung công sức để điều tra, lùng sục nhiều làng mạc chung quanh vùng đầm lầy Trikhvin, thu thập thông tin từ dân chúng, các thợ săn nhưng vẫn không tìm ra bất cứ manh mối nào có thể làm sáng tỏ vụ việc. Còn dân chúng quanh vùng thì vô cùng hoảng sợ, chẳng còn ai dám liều mạng bén mảng đến những khu vực hoang vắng ven đầm lầy.

Lý giải nguyên nhân

Vụ việc đã gây xôn xao dư luận nước Nga và đến năm 2006, các nhà khoa học thuộc Viện Giám định Y khoa quốc gia Matxcova đã bắt tay tiến hành một cuộc điều tra để tìm ra sự thật. Tiến sĩ Sergei Nikitin, chuyên viên giám định cao cấp, cho biết những nhận xét ban đầu của ông:

- Tất cả các nạn nhân đều bị chết trong thời gian từ tháng 4 đến tháng 10 là những tháng khí hậu, thời tiết ấm áp.

- Không có dấu vết bạo lực gây tử vong.

- Trước khi chết, các nạn nhân đều mất trí và họ đã làm những việc

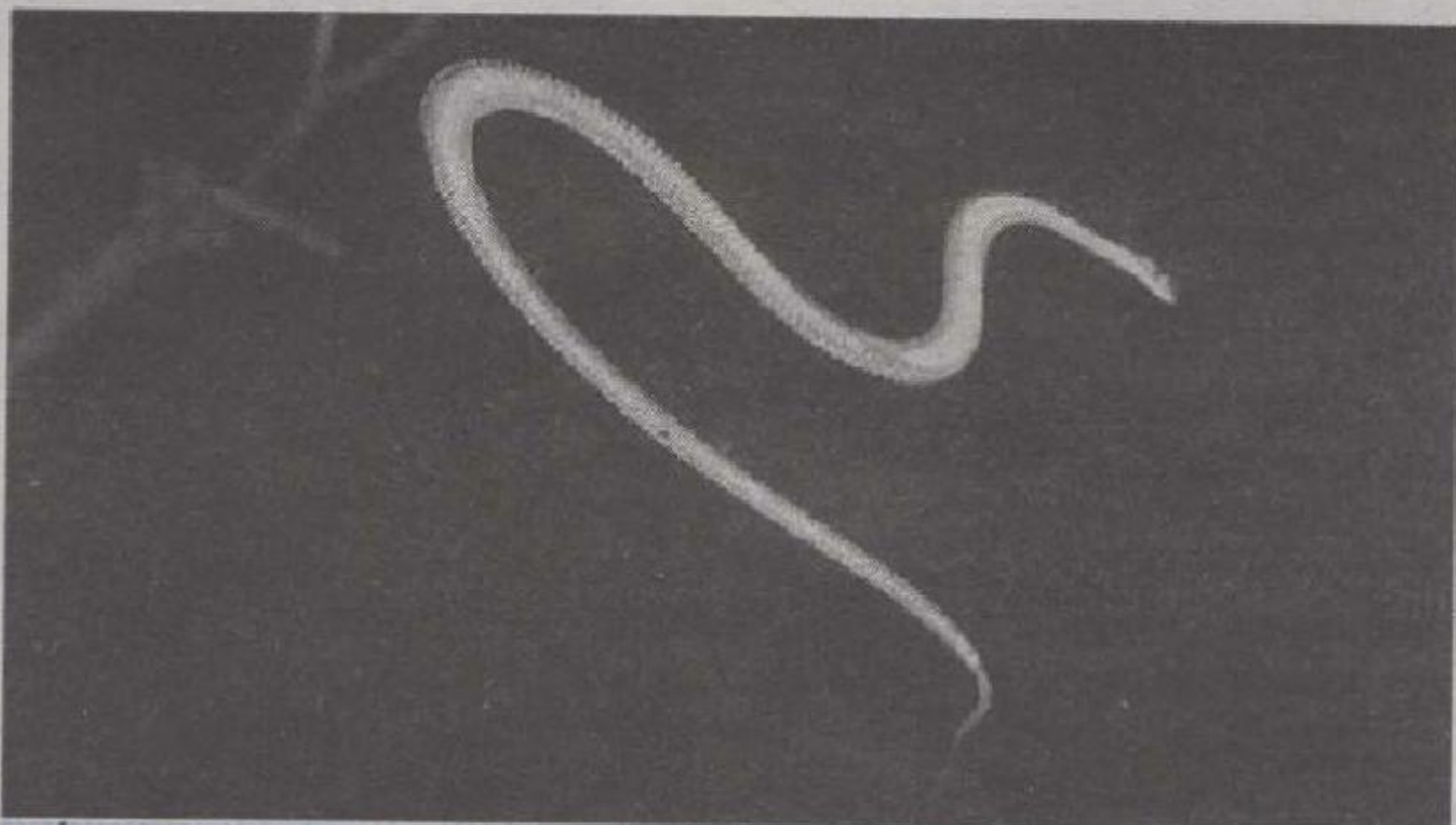
khó hiểu như cởi hết quần áo, ăn những thứ dơ bẩn, đồ hết những thứ kiếm được trong giỏ ra (nấm, hoa quả) và xếp quần áo vào giỏ hoặc vứt quần áo bừa bãi ra ngoài.

Tiến sĩ Nikitin đã đưa ra giả thuyết về nguyên nhân của những cái chết đó như sau:

- Không có sự huyền bí nào cả mà chỉ có sự thật chưa được khám phá. Các nạn nhân không bị chết vì lạnh cóng (thời gian bắt đầu bị tử vong và tình trạng thi thể các nạn nhân cho thấy rõ điều đó).

- Các nạn nhân cởi bỏ hết tất cả quần áo có thể là do bị nóng quá. Sau khi cởi hết quần áo, thân thể tiếp xúc trực tiếp với nhiệt độ thấp ngoài trời nên lập tức các mạch máu dưới da bị co thắt lại. Việc lưu thông máu ngừng trệ và xảy ra hiện tượng mất nhiệt ngoài da đột ngột khi bên trong cơ thể còn rất nóng. Sự mất cân bằng nhiệt nghiêm trọng (có thể coi là bị sốc nhiệt) lập tức gây ra tử vong cho con người. Ngoài ra, lúc bị nóng quá đột ngột, người ta sinh ra hoảng loạn và theo bản năng, rất muốn uống nước. Do không có nước nên vớ được thứ gì thì cho vào miệng thứ ấy, do đó họ ăn những thứ dơ bẩn. Người nào quá hoảng loạn thì vứt quần áo lung tung. Người nào còn khá tỉnh trí thì có thể xếp quần áo vào giỏ đồ đạc để sau đó dùng.

Trên cơ sở những giả thuyết nêu trên có thể nhận định rằng: đã có một loại độc tố nào đó mà khoa học chưa biết tác động lên những người này làm cho nhiệt độ cơ thể họ tăng vọt, gây nên sự mất trí, bị sốc nhiệt

Rắn độc bay được cho là thủ phạm của hàng chục cái chết bí ẩn tại vùng đầm lầy Trikhvin từ năm 1990 đến nay

dẫn đến tử vong. Căn cứ vào thời gian gây nên cái chết, có thể xác định rằng họ đã bị một loại động vật hay thực vật rất lạ nào đó sát hại (có thể là rắn độc lạ cắn hoặc ngửi, hít phải hơi nấm độc lạ...).

Tuy nhiên, sau nhiều cuộc điều tra, hội thảo, tham khảo ý kiến của người dân địa phương, nhóm của tiến sĩ Nikitin đưa ra kết luận rằng hàng chục nạn nhân xấu số kia có thể bị một loại rắn độc bay ở vùng đầm lầy Trikhvin sát hại mà không để lại vết cắn rõ ràng. Nhà khoa học chuyên nghiên cứu về động vật bò sát Nga Ilia Aganov cho rằng đó có thể là một loại rắn độc màu xanh có hình thù rất lạ lùng. Đầu nó có mào nhỏ giống đầu gà trống. Những người dân đã gặp loại rắn này kể lại rằng nó có thể vừa quăng mình, vừa bay. Nếu ở dưới mặt đất, nó có thể quăng mình xa vài ba mét. Còn

ở trên ngọn cây, nó có thể phóng xa đến 10m. Vì thế mới có tên gọi là rắn độc bay. Những người dân cố cựu vùng đầm lầy Trikhvin cho biết, nếu chẳng may gặp phải loại rắn này thì chỉ có cách... chạy là hơn cả. Nhưng, nên nhớ rằng, nhất thiết phải chạy ngoằn ngoèo, chữ chi (khi đã bay trên không, rắn không thay đổi được hướng). Người nào thật gan dạ có thể đánh lừa rắn bằng cách vừa chạy, vừa cởi quần áo ném về phía rắn. Khi rắn kịp phát hiện ra là đã bị lừa thì người ta đã cao chạy xa bay rồi.

Nhưng dù sao thì giả thuyết vẫn là giả thuyết. Đây là nguyên nhân của hàng chục cái chết thương tâm kể trên? Cảnh sát điều tra và các nhà khoa học Nga đang cố gắng tìm ra câu trả lời chính xác trong thời gian sớm nhất.

(Theo Paranormal About)

DỰ ÁN CHỈNH TRỊ SÔNG HỒNG:

Phối cảnh thành phố sông Hồng

Cần cân nhắc kỹ

► Nhiều nhà khoa học cho rằng Dự án quy hoạch cơ bản phát triển khu vực sông Hồng đoạn qua Hà Nội của phía Tổ dự án sông Hồng tại Hà Nội (do phía Hàn Quốc đưa ra) còn nhiều bất cập. Một cuộc hội thảo sôi nổi của các nhà khoa học đa ngành về dự án quy hoạch thành phố hai bên bờ sông Hồng vừa được tổ chức lại khiến cho vấn đề quy hoạch sông Hồng chưa nguôi lại trở nên nóng.

LIÊN CƠ
Quy hoạch là rất cần thiết”

Phó giáo sư, tiến sĩ (PGS.TS) Hồ Uy Liêm, quyền Chủ tịch kiêm Tổng thư ký Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Việt Nam khẳng định: “Chúng ta không thể nào chấp nhận nổi giữa Hà Nội lại có một vùng nhếch nhác, sử dụng đất không tiết kiệm,

MỘT SỐ KIẾN NGHỊ CỦA CÁC NHÀ KHOA HỌC

Đây là một dự án bài bản, có khoa học, đề xuất được nhiều ý tưởng. Tuy nhiên, cũng còn nhiều vấn đề cần điều chỉnh để nâng cao chất lượng như:

- Khu vực nghiên cứu đã có nhiều nghiên cứu khoa học, nhiều quy hoạch chi tiết đã được thực hiện và công bố. Vì vậy, cần được tập hợp để kế thừa một cách chọn lọc.

- Đây là dự án đa mục tiêu, nhưng phải ưu tiên cho mục tiêu ổn định dòng chảy, đảm bảo an toàn và phải tính đến những diễn biến toàn cầu.

- Ưu tiên phát triển cảnh quan đô thị, không gian công cộng, bảo tồn không gian văn hóa, không gian di tích, làng nghề truyền thống.

- Vấn đề phát triển nhà ở cần cân nhắc các tiêu chí để đảm bảo môi trường sống có chất lượng cao...

không đẹp, không xứng đáng với thủ đô nghìn năm văn hiến. Tôi biết, xung quanh dự án này vẫn còn rất nhiều ý kiến, nhiều băn khoăn". PGS.TS Hồ Uy Liêm đưa ra 3 lưu ý: "Thứ nhất, vấn đề chỉnh trị sông Hồng. Đây là vấn đề rất lớn và cơ bản nhất của sông Hồng. Phải chỉnh trị, nhưng chỉnh trị như thế nào để đảm bảo phát triển lâu dài. Tuy đã có những nghiên cứu, nhưng tôi vẫn cho rằng, chúng ta cần phải có những nghiên cứu tiếp, nghiên cứu sâu để có đầy đủ những cơ sở dữ liệu. Thứ hai, hiện giờ Hà Nội không chỉ còn 600km² mà là hơn 3.000km². Vì thế, chúng ta có nên quy hoạch thành phố hai bên bờ sông Hồng gắn với quy hoạch của cả thành phố không? Và vị trí khu vực hai bên bờ sông nằm trong tổng thể của Hà Nội đang phát triển như thế nào? Thứ ba là vấn đề di dân. Chúng ta có ít nhất 18 vạn dân ở khu vực hai bờ sông. Liệu

có nhất thiết phải di không và di hết có khả thi không? Ở Hà Nội di dân là khó vô cùng".

Còn ông Tô Anh Tuấn, Giám đốc Sở Quy hoạch - Kiến trúc Hà Nội cho rằng dự án này sẽ là cụm không gian cảnh quan, quan trọng của thành phố Hà Nội, theo đó, Hà Nội sẽ phát triển hai bên bờ sông Hồng, thay vì quay lưng ra sông Hồng như hiện nay. Nhiều nhà khoa học nhất trí với sự cần thiết của việc cải tạo sông Hồng, nhất là đoạn chảy qua Hà Nội. GS.TS Nguyễn Thế Bá (Chủ tịch Hội Quy hoạch phát triển đô thị Việt Nam) cho rằng không chỉ có sông Hồng mà còn nhiều khu vực khác tại thủ đô đang đòi hỏi phải có quy hoạch nghiêm túc. Tầm quan trọng của vấn đề quy hoạch hai bên bờ sông Hồng không có gì phải bàn cãi. Đồng tình quan điểm này, TS Đào Ngọc Nghiêm, Phó chủ tịch Hội Quy hoạch phát triển đô thị Hà

Sông Hồng đoạn qua Hà Nội (ảnh trên); Khách tham quan tại "Quy hoạch cơ bản phát triển khu vực sông Hồng, đoạn qua Hà Nội"

Nội cho biết cách đây hơn 15 năm, việc phát triển, khai thác sông Hồng qua đoạn Hà Nội đã được các cơ quan quan tâm và nghiên cứu. Trong Pháp lệnh Thủ đô, Nghị quyết 15/NQ-QW cũng đã chỉ ra rằng: "Sớm nghiên cứu việc chỉnh trị và quy

thành một đô thị hiện đại.

Tránh biến dự án thành bán đất giá rẻ

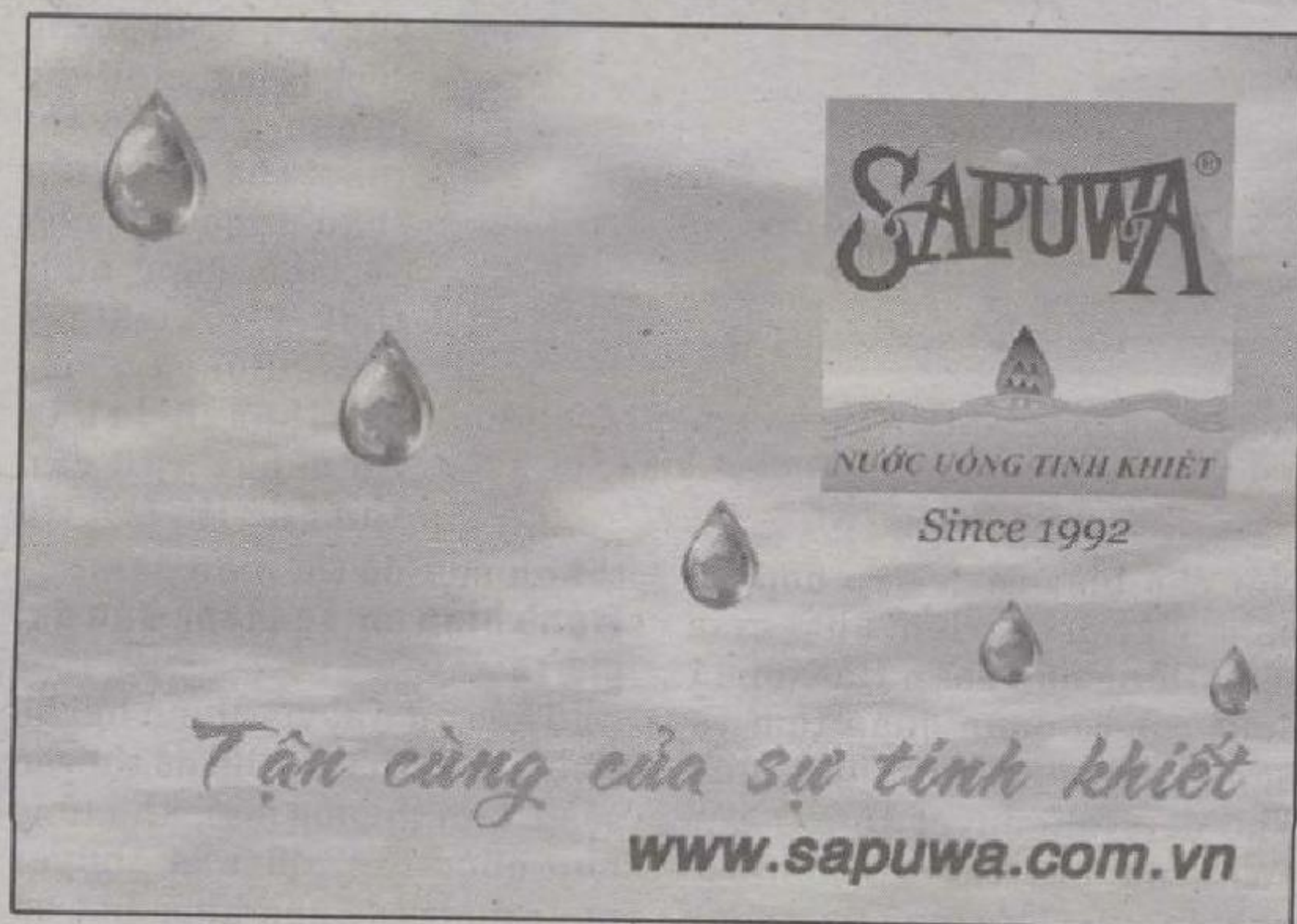
Theo dự án, việc biến hai bờ sông Hồng thành khu đô thị ven sông, khu thương mại, khu tổng hợp quốc tế... đã khá thuyết phục được các nhà khoa học và

hoạch khai thác hai bên bờ sông Hồng". Lấy dẫn chứng, các chuyên gia cho rằng, nếu chỉ cần đi thuyền trên dòng sông Hồng, nhìn vào dân cư hai bên thì toàn thấy... phần "hậu" (nhà bếp, nhà vệ sinh, cống nước thải...), rất mất mỹ quan. Bởi vậy, việc quy hoạch lại là điều hết sức cần thiết để Hà Nội trở

Dự án "Quy hoạch cơ bản phát triển khu vực sông Hồng, đoạn qua Hà Nội" kéo dài 40km chia làm 4 khu vực. Dự án được thực hiện vào năm 2006 và báo cáo kết quả nghiên cứu vào năm 2007. Kỳ triển lãm đầu tiên được tổ chức từ ngày 17 - 29.9.2007 tại Nhà triển lãm Tráng Tiền, kỳ triển lãm thứ 2 được trưng bày tại Cung Thể thao Quần ngựa, Hà Nội, trong vòng 1 năm từ ngày 9.5.2008 - 9.5.2009. Tại kỳ triển lãm đầu tiên đã có 30.000 người tới xem và có 2.527 khách tham quan góp ý cho dự án.

họ cũng tán thành với nhận định của TS Nguyễn Hoàn (Hội Kinh tế Việt Nam). Dự án lập quy hoạch thành phố hai bờ

sông Hồng thực chất là một dự án kinh doanh bất động sản 100% vốn đầu tư nước ngoài. Mặt khác, tổng vốn đầu tư của dự án khoảng 7.099 triệu USD, chủ đầu tư cũng không đại gì đổ vào Việt Nam tất cả khoản tiền đó. Họ chỉ bỏ một khoản nào đó để "làm môi". Thậm chí là chủ đầu tư nước ngoài sẽ rất khôn khéo để thực hiện lobby (vận động hành lang) ở những nơi cần thiết để được thông qua. Sau đó, họ sẽ lấy "mỡ nó rán nó" bằng nhiều cách như huy động vốn nội địa Việt Nam để đầu tư và bán nhà, bán đất với giá cắt cổ" - TS Nguyễn Hoàn phân tích. Theo TS Nguyễn Hoàn, chúng ta cần tỉnh táo xem xét để tránh hậu quả về sau. ■

The advertisement features a light blue background with several water droplets of varying sizes. In the upper right, there is a logo for 'SAPUWA' in a stylized, bold font. Below the logo is a small illustration of a traditional Vietnamese house on stilts. Underneath the illustration, the text 'NƯỚC UỐNG TINH KHIẾT' is written in a smaller font, followed by 'Since 1992'. At the bottom of the advertisement, the phrase 'Tận cùng của sự tinh khiết' is written in a large, elegant script font, and below it, the website 'www.sapuwa.com.vn' is displayed in a bold, sans-serif font.

PHÁT HIỆN MỚI VỀ BÀI THƠ

Mùa xuân chín

PHANXIPĂNG

Sông Hương, đoạn chảy giữa Phường Đức và Kim Long. Ảnh: Phanxipăng

- ▶ Mùa xuân chín của Hàn Mạc Tử là một trong những bài thơ được nhiều tuyển tập chọn giới thiệu, bình giảng. Nhân vật Chi ấy trong bài thơ được một số người cho rằng đó là một trong 9 người tình của Hàn Mạc Tử?

Bài thơ *Mùa xuân chín* nằm trong phần thứ nhất mang tên *Hương thơm* nơi tập *Thơ điên*, nhan đề khác là *Đau thương*. Tập thơ này chưa được xuất bản trước Hàn Mạc Tử còn sống, nhưng một số bài thơ đã đăng báo đó đây. *Mùa xuân chín* từng được công

bố lần đầu trên giai phẩm *Nắng xuân*, xuất bản dịp Tết Đinh Sửu 1937 tại Quy Nhơn. Vậy Hàn Mạc Tử làm bài thơ này bao giờ? Thi sĩ Hoàng Diệp (1912-1996) thừa sinh tiền đã nói với tôi: "Bài *Mùa xuân chín* được Hàn viết cuối năm Bính Tý 1936".

Cuối năm 1936, đầu năm 1937 là cái mốc giúp hậu thế nắm bắt một số sự kiện liên quan đến tác giả *Mùa xuân chín*. Ấy là giai đoạn Hàn thôi làm báo tại Sài Gòn, trở về Bình Định với gia đình và vừa in *Gái quê* - tập thơ duy nhất được ấn hành lúc Hàn còn tại thế. Ấy cũng là giai đoạn Hàn Mạc Tử chưa phát hiện căn bệnh nan y.

Chị ấy là ai?

Bài thơ *Mùa xuân chín* kết thúc bằng đôi dòng xao xuyến:

*Chị ấy năm nay còn gánh thóc
Dọc bờ sông trắng nắng*

chang chang?

Bấy lâu nay, khá nhiều người tò mò: nguyên mẫu *chị ấy* là ai? Chẳng rõ vì sao mà trên website *VietCatholicNews* ngày 27-10-2000, linh mục Trần Quý Thiện cho rằng *chị ấy* là Thu Yến, 1 trong 9 người tình của Hàn. Vậy nhân vật Thu Yến ra sao?

Theo hồi ký *Hàn Mạc Tử trong riêng tư* của Nguyễn Bá Tín (NXB Hội Nhà văn, Hà Nội, 1994) thì Thu Yến có tên thường gọi là Trà, viết báo ký bút danh T.Y. Đó là "con gái út của ông cậu họ, anh mẹ tôi ở bên Phường Đức". Cũng theo hồi ký, người cậu tên Chí, là gia đình bà con xa

Tượng chân dung Hàn Mạc Tử do Âu Như Thụy tạc năm 1994.
Ảnh: Phanxipăng

nên đôi bên "có thể kết hôn được". Ông Tín nhận xét: "Chị Trà là mối tình yên lặng nhất của anh [Hàn], đến đôi nhiều lúc chịu không nổi, cũng có úp mở với tôi cho vui đi nỗi tiếc nhớ". Tiếc nhớ bởi Hàn "không dám tìm cách tỏ tình" nên lúc biết Thu Yến lấy chồng thì trong lòng nhà thơ dâng trào "mối hận riêng tư lâu dài". Do đó, Hàn xót xa sáng tác bài *Buồn thu* theo thể thất ngôn bát cú Đường luật, "được xem là bài thơ đẹp nhất trong *Lệ Thanh thi tập*".

Tại thành phố Huế, Phường Đức nằm ven hữu ngạn dòng Hương. Một ông Nguyễn Văn Toàn - thân phụ của Hàn - cũng nguyên táng tại đây. Dò hỏi một số bậc cao niên ở giáo xứ Phường Đức thì chẳng ai nhớ gia đình ông Chí có người con gái tên Trà hoặc Thu Yến từng sống nơi này.

Tôi từng trực tiếp gặp ông Nguyễn Bá Tín (1916-2002) để chất vấn. Thật bất ngờ, bào đệ của Hàn Mạc Tử thú nhận: "Tôi viết hồi ký đó rất gấp để kịp tiến độ đã đăng ký với NXB Hội Nhà văn. Vì vậy, có thể có những nhầm lẫn. Thu Yến không phải là... chị Trà đâu! Chị Trà chỉ là cái tên tôi đặt thêm cho Thu Yến. Thực tế thì Thu Yến bà con với Hoàng Trọng Miên và Hoàng Trọng Quy, tức Thanh Nghị, nhà ở Nguyệt Biều".

Nguyệt Biều là làng ngoại thành, cách Phường Đức không xa. Cả hai địa phương đều nổi tiếng là "miền gái đẹp" và đều sử dụng con đường Bùi Thị Xuân - trước năm 1977 là đường Huyền Trân Công Chúa, trước năm 1945 là rue des Arènes - làm trục giao thông chính. Con đường uốn lượn ven sông Hương. Vĩ giai nhân từng gánh thóc trên con đường ấy, kể ra cũng hợp cảnh, hợp tình. Tiếc thay,

theo xác mình sơ bộ, Thu Yến có khả năng là phụ nữ... ảo!

Bờ sông trắng ở đâu?

Trừ những trường hợp thật cần thiết, chú cứ lăm lăm kiếm tìm địa chỉ chính xác cho nội dung thơ, ấi chẳng hay ho gì, lăm phen dễ bị... phản thơ. Khi thưởng thức thơ Hàn viết về *Đà Lạt trắng mờ rồi Phan Thiết! Phan Thiết!*, chắc chắn tư duy bạn đọc không nhầm lẫn giữa phố núi với phố biển tạo nền cho hai tác phẩm khác nhau.

Viết bài *Dòng sông của Hàn Mạc Tử* đăng báo *Quảng Bình* ra ngày 16-9-1999, Hoàng Thái Sơn các có đặt vấn đề: "Ngay cả những bài như *Đây thôn Vĩ Dạ*, ai dám bảo bài thơ viết về làng Vĩ Dạ ở Huế?". Xin thưa: theo đúng bút tích của Hàn mà Hoàng Thị Kim Cúc (1913-1989) lưu giữ thì nhan đề chính xác của bài thơ là *Ở đây thôn Vĩ Dạ*. Cả loạt chi tiết đặc trưng như *nắng hàng cau, vườn ai mướt quá, lá trúc che, hoa bắp lay, bến sông trắng* vừa mang tính điển hình, có thể đại diện cho cảnh sắc nhiều làng quê Việt Nam, lại vừa mang tính cá biệt, chỉ nói riêng về thôn Vĩ, không thể lẫn lộn với địa phương khác. Mà mảnh đất Vĩ Dạ đương nhiên ở Huế, chứ há lẽ ở... tit Nam Kinh bên Trung Hoa hay tận Kyoto bên Nhật Bản?

Điều trái khoáy là qua bài báo nọ, Hoàng Thái Sơn đặt vấn đề như thế xong, liền "đưa ra một địa chỉ đáng tin cậy của dòng sông" đối với câu thơ *Dọc bờ sông trắng nắng chang chang*. Theo Hoàng Thái Sơn, đó là sông Nhật Lệ vì Hàn từ sinh ra đến lên 8 tuổi thì gắn bó cùng Đồng Hới.

Yêu quê hương, yêu nơi chôn nhau cắt rốn là tình cảm tự nhiên chính đáng.

Nhưng chẳng thể khẳng định rằng ấn tượng thu được từ hồi 8 tuổi có khả năng chi phối toàn bộ sáng tác suốt một đời nghệ sĩ. Và lại, nên nhớ rằng chánh quán của Hàn là xã Thanh Tân, huyện Phong Điền, tỉnh Thừa Thiên. Từ 9 tuổi trở lên, Hàn sống nhiều nơi mà Quy Nhơn, Quảng Ngãi, Huế, Sài Gòn giữ vai trò rất đáng kể trong đời sống thi nhân.

"Nói đến Quảng Bình là nói đến gió Lào, cát trắng, nắng chang chang". Hoàng Thái Sơn lập luận như vậy và dẫn chứng thơ Tố Hữu: *Chang chang cồn cát nắng trưa Quảng Bình*. Song le, Hoàng Thái Sơn bảo rằng câu Kiều *Cát vàng cồn nọ, bụi hồng dặm kia* là do Nguyễn Du "cảm xúc về những cồn cát chạy dọc suốt Quảng Bình thời ông làm cai bạ nơi đây", e người Quảng Bình nghe xong cũng phải phì cười! Gió Lào đâu chỉ thổi riêng trên đất Quảng Bình. Mấy tỉnh Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Trị, Thừa Thiên đều chịu đựng cơn gió khô nóng kia từ đầu tháng 4 đến giữa tháng 9 hàng năm. Cát trắng thì nhiều miền duyên hải rất sẵn, ví dụ tỉnh Thừa Thiên có khu vực toàn cát trắng nằm giữa đầm phá Tam Giang - Cầu Hai và biển Đông, từ Điền Hương, Điền Môn, Điền Lộc, Điền Hòa, Điền Hải thuộc huyện Phong Điền, đến Vinh Mỹ, Vinh Hưng, Vinh Giang, Vinh Hải thuộc huyện Phú Lộc. Riêng cái *nắng chang chang* trong thơ Hàn lẫn ngoài đời thật, nếu cho rằng là "đặc sản" của Quảng Bình thì hoàn toàn khiêng cưỡng!

Đối với bài thơ *Mùa xuân chín* của Hàn Mạc Tử, *chị* ấy đã không tên, thì *bờ sông trắng* cũng rất mơ hồ. Hãy để trí tưởng tượng của bạn đọc tự do hoạt động. ■

1. Để làm sáng ý mình, nhà văn Vũ Tú Nam dẫn câu *Cực chi da diết diết da / Áo em hai vạt trải ra anh nằm* và ông bình: “Đó chính là tình yêu thể xác, đôi trai gái kề bên nhau, em trải hai vạt áo - em chỉ có hai vạt áo! - cho anh nằm, nhưng đó thực là tình yêu khó có thể lực nào chia rẽ được”. Xin được ăn theo, bình kỹ hơn. Hai vạt áo đã cởi hết, đã khóa thân rồi mà còn dùng đến hai chữ *da* thì làn da ca dao này, tuy hai- của anh và của em mà đã liền thành một. Liền như chữ *diết* đứng bên chữ *diết* trong thể xiết lấy nhau để nhấn 2 lần động từ ấy, tạo nhịp điệu sống động cho một câu ca thật đầm thắm mà không kém phần dữ dội. Dữ dội tới chóng mặt bởi cách lặc chữ *da diết diết da* rất đặc địa, kiểu lặc chữ mà các nhà điện ảnh thời nay muốn biến

thành hình ảnh phải lặc mấy không biết bao nhiêu lần.

Theo cách đọc của Vũ Tú Nam thì gần như đã thành giao ước, để hoàn thành một bức văn khóa thân, các tác giả vô danh bao giờ cũng cùng làm với người đọc của mình. Tác giả khởi cuộc bằng cách mở các nút áo, cởi các dải yếm thơ và người đọc tham gia chung cuộc bằng những tưởng tượng bay bổng của mình. Ta đã có thí dụ từ các vạt áo: *Yêu nhau cởi áo cho nhau / Về nhà dỗi mẹ qua cầu gió bay*. Thí dụ về các dải yếm thì si mê hơn: *Ước gì sông rộng một gang / Bắc cầu dải yếm cho chàng sang chơi*.

Si mê hơn vì lẽ, hai dòng dài ngắn 6 và 8 mềm mại, như đôi dải yếm choàng qua cổ, qua eo buộc vào nhau, kết hoa nơi vai thon, nơi lưng ong thắt đáy, muốn cởi yếm bắc cầu,

Xuân thì

TRONG THƠ CA DÂN GIAN

TẦM CHƯƠNG

Bình về cách yêu, về quan hệ giới thời các cụ, nhà văn Vũ Tú Nam có viết trên số xuân báo Văn Nghệ: “Các nhà thơ trẻ hiện đại thích nói đến tình yêu nhục cảm, đôi khi sống sượng và thô tục. Xin hãy đọc ca dao xưa...”.

là muốn gỡ hai hoa yếm, là muốn khi chàng sang, không chỉ tay và vai, cổ và lưng em đã khoe ra chờ đợi mà cả vùng ngực thiêng cũng không giữ nữa! Áo cởi thì còn yếm, đã cởi yếm bắc cầu thì chỉ còn, nói theo ngôn ngữ hội họa hôm nay, chỉ còn... một khóa thân nữ! Khóa thân kiểu ấy quan họ Bắc Ninh tưởng đã khéo, vậy mà đồng bào Tây Nguyên còn khéo hơn trong trường ca của mình. Khi người hùng Đam San nhìn thấy người đẹp của mình thì: *Váy còn ở đây mà người đã ở đằng kia...*

Đây là cách thể hiện ngôn từ gợi hình không kém gì cách vẽ lập thể của hội họa hiện đại, đưa được hai bình diện đời sống lên một mặt phẳng tranh, níu lấy tà váy thổ cẩm luôn kín đáo, để lộ một châu thân đang băng lên trước như một ngọn gió. Một câu hát ngẫu hứng từ cả nghìn năm trước, chẳng những đã hiển hiện như một tác phẩm hội họa mà còn như là sự gợi ý để điện ảnh kỹ thuật số thể hiện cốt lớp nhân vật của mình, tìm cách trong suốt hóa vỏ bọc hình thức để công khai hóa cốt lõi tinh thần, để khóa thân người đẹp khoe ra những xuân thì.

2. Nhưng có phải xuân thì trong thơ ca dân gian lúc nào muốn thấy cũng phải tưởng tượng phức tạp? Thưa không, người Nam Bộ “muốn hun thì hun cho liền...” chứ không “đinh ninh hai miệng... một lời” để dưng lẩn cái hôn với sự thê thốt. Hôn thiệt thà: *Thương nhau chớ nói lòng vòng / Hun đại một cái xiềng gông cũng*

Ảnh: Thái Phiên

dành. Hôn rón ra rón rén: Phải chi anh hóa dặng con kiến vàng / Bò ngang vánh nón hun nàng cái chơi. Hôn mùi mẫn như xuống xề vọng cổ: Hun em anh hít lấy hơi / Lỡ khi phòng vắng còn mùi của em và mùi mẫn hơn nữa là: Phải chi em được ở chung / Thì đâu đến nỗi anh hun gỏi mồn. Hôn ngang tàng kiểu Từ Hải, dưng chèo, buông gươm, vút đàn, hôn cho trời cao đất dày được thấy con người yêu nhau như thế nào: Ôm hun ngoài sù ngoài biển / Ông trời cũng liếc, Phật tiên cũng dòm...

Cách hôn như thế, cách thể hiện xuân thì như thế là “biểu hiện tính nhục dục và những thèm muốn nhục dục thật lạnh mạnh và cường tráng” như tay tổ của chủ nghĩa duy vật biện chứng - triết gia Friedrich Engels từng nói. ■

Già làng Y Công
đang gảy đàn tâm bree

Người lưu giữ bản sắc văn hóa Cotu

LÊ QUỐC KỲ

- Ở thôn Tống Coói, xã Ba (Đông Giang - Quảng Nam), già làng Y Công là người chế tác, sử dụng các loại nhạc cụ của người Cotu rất thuần thục và điêu luyện. Trong căn nhà cấp 4 đơn sơ bên đường 604 của ông trưng bày nhiều nhạc cụ như: đàn tâm bree, kèn cabluộc, sáo rahêm, đàn abel (h'ra), các loại chiêng, trống cổ... Đó là các loại nhạc cụ rất độc đáo, gắn liền với truyền thống văn hóa bao đời của đồng bào Cotu trên dãy Trường Sơn.

Gia làng Y Công cho biết: cây đàn tâm bree có thân là ống tre dài gần một mét, một đầu xuyên qua một vỏ trái bầu khô đã cưa 1/3 miệng, đầu còn lại có một cái chốt xuyên qua thân đàn để lên dây, dây đàn bằng dây thép nhỏ hoặc dây cước. Đàn tâm bree thường được sử dụng vào dịp lễ đâm trâu, lễ cúng mừng cơm mới hàng năm với âm

điệu trầm buồn như tiếng nước suối chảy. Còn cây sáo nhỏ có tên rahêm làm từ một ống trúc nhỏ, dài khoảng 1 gang tay, lớn chỉ bằng ngón tay út người lớn có nhiều lỗ hơi, khi thổi phát ra âm thanh quyến rũ, làm mê hoặc lòng người. Nhiều sơn nữ Cotu si tình vì tiếng sáo rahêm của trai làng. Còn kèn cabluộc làm bằng sừng trâu dài gần 1 gang, một đầu nhọn

và kín, đầu to (loa) phát ra âm thanh, ở giữa thân kèn có gắn lưới gà bằng miếng đồng mỏng, hoặc vỏ của bẹ cây tà vạt (cây đoát) chung quanh miếng đồng được trét một loại keo đặc biệt màu đen, khi khô rất cứng, đó là sáp ong rú, lấy ở rừng sâu. Thứ âm thanh trầm hùng của kèn này nghe rất xa, dội lại qua bao thung lũng, con suối con khe của núi rừng Trường Sơn hoang dã. Ngày xưa, tổ tiên người Cotu dùng để thổi “rút quân” trong các cuộc đi săn tập thể... Gần đây, kèn cabluộc được dùng để báo hiệu giờ nghỉ trưa và nghỉ chiều khi lao động trên nương rẫy. Con cây đàn abel dài khoảng 50cm. Đế đàn làm bằng một mảnh gỗ mỏng, gần 1cm, chạm trổ hoa văn rất đẹp... Khi chơi đàn, có thể dùng hai ngón chân cái và trỏ kẹp vào phần dưới của đế đàn để định vị cho cây đàn. Thân đàn gồm một ống nứa nhỏ, đường kính dưới 30cm, đầu dưới được gắn vào đế đàn, phần trên để trống

và cũng là nơi chứa cần đàn (cần kéo) khi không sử dụng. Gắn đầu đàn có một cái chốt bằng tre xuyên qua thân đàn để lên dây đàn. Dưới chốt, trên thân ống có gắn 3 cái núm nhỏ làm bằng chai chò (nhựa cây chò), hoặc sáp ong rú, gọi là vú đàn và gắn theo chiều dọc của ống. Ngoài ra, có một sợi chỉ (dài hơn thân đàn một chút), nối từ nơi tiếp giáp giữa đế đàn và thân đàn, đoạn cuối sợi chỉ xuyên qua giữa mảnh vảy con trút, cắt theo hình tròn. Đàn được chơi hai cách. Cách thứ nhất: dùng cây cần bằng tre hay nứa kéo qua lại chỗ tiếp giáp giữa dây đàn và thân đàn, đồng thời các ngón tay của bàn tay trái luyến lấy dây đàn. Cách thứ hai (là điểm rất đặc biệt và độc đáo của cây đàn này), người sử dụng dùng hai hàm răng cắn miếng vỏ trút và giữ cho sợi chỉ nằm trong tình trạng căng ra đồng thời hát (hát trong khi hai hàm răng vẫn mím, không há miệng). Tiếng nhạc hòa

quyện lời ca, âm thanh phát ra nghe tựa như tiếng nước chảy róc rách của con suối, con khe... Già Y Công cho biết thêm: “Đây là cây đàn nói giúp lời yêu, khi không thể nói bằng lời được...”.

Các loại kèn, sáo, đàn trống, tạ... không thể thiếu được trong các lễ hội truyền thống, văn hóa của đồng bào dân tộc Cotu. Già làng Y Công là một nghệ nhân hát lý dân tộc rất hay. Theo già, người biết chơi các loại nhạc cụ này và hát lý hiện nay rất hiếm,

Già làng Y Công bên những tượng gỗ Cotu mới chế tác

Già làng Y Công và vợ đang chơi đàn Abel (h'ra)

già làng đang cố gắng khơi dậy trong lớp trẻ thôn, bản niềm tự hào về âm nhạc truyền thống bao đời mà tổ tiên dân tộc Cotu đã lưu giữ, phát triển, tránh nguy cơ thất truyền.

Ngoài lưu giữ âm nhạc Cotu, Già làng Y Công còn là tay đàn lát các loại gùi đặc sắc; điêu khắc các tượng gỗ người Cotu (mai coot mờ nít) rất độc đáo; trang trí trong nhà gươl như đeo các con kỳ đà, trăn, khỉ... rất sinh động. Với cái rìu, cái rựa đơn sơ, già "phác họa" những nhát đeo vào thân gỗ, là đã thấy xuất hiện các hình tượng nam, nữ Cotu

với các tư thế ngồi, đứng... độc đáo. Những tượng gỗ này đặt nơi nhà mồ hoặc nhà gươl, góp phần lưu giữ bản sắc văn hóa của người Cotu. Già Y Công cho biết: "Tượng gỗ của người Cotu là hiện thân những người đã chết. Tượng gỗ không chỉ phản ánh những khía cạnh về xã hội, phản ánh tín niệm cổ truyền Cotu về thế giới bên kia của ma người chết mà còn đặc biệt thể hiện đậm nét những đặc điểm tạo hình trang trí và nghệ thuật trang trí dân gian trên gỗ của người Cotu...". ■

- ♦ Giúp những người khác là giúp chính mình. Điều tốt nào chúng ta cho đi chắc chắn sẽ quay trở lại với chúng ta.

In helping others, we shall help ourselves, for whatever good we give out completes the circle and come back to us. •

Flora Edwards

RUBIC VĂN NGHỆ

- Ngày 28-12-2008, báo Mực Tím tổ chức sinh nhật lần thứ 20 ngay tại tòa soạn của mình. 20 năm nhìn lại, tờ báo dành cho tuổi mới lớn vẫn tươi một màu mực.

1. Mực Tím hiện là tuần báo, nhưng năm đầu tiên chỉ xuất hiện mỗi tháng một số và đã là món ăn tinh thần không thể thiếu của bạn đọc tuổi học trò. Không thể thiếu anh Cỏ Cú - "đại giáo sư tiến sĩ tâm lý tuổi cập kê", anh Nhí Nhố - "nhà phân phối thuốc bổ - nụ cười trên toàn quốc". Chỉ với 12 số báo năm chào đời, Mực Tím đã mời gọi được nhiều nhà văn, nhà thơ nổi tiếng viết cho tuổi học trò. Nhà văn Nguyễn Quang Sáng, nhà văn Thy Ngọc, các nhà văn trẻ Nguyễn Nhật Ánh, Lý Lan, Bùi Chí Vinh, Nguyễn Đông Thức, Đỗ Trung Quân, Lê Minh Quốc, Hồ Thi Ca... Bước sang tuổi lên hai, Mực Tím số 18, bắt đầu đăng truyện dài *Thằng quý nhỏ* của nhà văn Nguyễn Nhật Ánh, gây nên một cơn sốt văn nghệ trong giới tuổi teen. Ngay từ những năm đầu tiên, Mực Tím đã tạo được dòng chảy để lượng văn thơ của những cây bút tuổi teen của khắp cả nước dồn về. Bút nhóm Vòm Me Xanh ra đời, khơi dậy phong trào sáng tác văn chương trong các trường trung học phổ thông, từ đây, những cây viết

20 năm MỘT MÀU MỰC

MAI VĂN CANH

được tuổi teen chấp nhận đã trưởng thành: Gia Bảo, Nguyễn Khắc Cường, Tôn Tấn Tài, Nguyễn Danh Lam, Phạm Thanh Thảo, Nguyễn Hữu Hồng Minh, Trần Đình Thọ...

2. Báo Mực Tím đã tổ chức cuộc thi *Giọng ca vàng* để tuổi học trò có thêm sân chơi lành mạnh, đồng thời tìm kiếm, giới thiệu những tài năng trong lĩnh vực ca hát cho nền âm nhạc nước nhà. Ca sĩ Mỹ Tâm, từ giải nhất giọng ca vàng báo Mực Tím đã trở thành một trong

Những người mẫu Mực Tím trong sưu tập *Thiên nga trắng*

những ngôi sao ca nhạc Việt Nam. Có lẽ, trong làng báo Việt Nam, chỉ *Mực Tím* là có ngay trong tòa soạn một cửa hàng thời trang. *Shop Xìtin, Câu lạc bộ Xìtin* của *Mực Tím* gắn liền với những cuộc thi “Người mẫu Xìtin”, “Thiết kế trang phục”... là sân chơi đã bắt đúng nhu cầu nồng nhiệt của tuổi mới lớn. Từ sân chơi này, 3 năm liền, cuộc thi thiết kế thời trang đã là nơi để cho hàng chục vạn thí sinh trên cả nước góp phần sáng tạo ra những sản phẩm độc đáo cho lứa tuổi mình, cũng là nơi ra đời những nhà thiết kế thời trang trẻ tuổi có dấu ấn trên các cuộc thi thiết kế thời trang quốc tế. Thế mạnh thời trang của *Mực Tím* càng mạnh hơn khi tờ tuần báo này có thêm *Mực Tím nguyệt san* khổ lớn, *Mực Tím điện tử MTO* (www.muctim.com.vn) và *Mực Tím on tivi*.

3. Gắn liền với hoạt động kỷ niệm 20 năm thành lập là cuộc thi thiết kế thời trang *Mực Tím Style 2008* với 238.900 mẫu phác thảo và hơn 33.300 bộ sưu tập gửi về từ khắp đất nước. Phát biểu trong lễ trao giải, nhà thiết kế Minh Hạnh, Viện trưởng Viện Thời trang Việt Nam, thay mặt Ban Giám khảo nhận xét: “Những năm qua, *Mực Tím* đã tổ chức nghiêm túc và thành công những “phiến lá mới” của ngành thiết kế thời trang. Những mẫu đoạt giải hôm nay rất gần gũi với cuộc

sống, cho thấy sự sáng tạo và tâm hồn phong phú của các bạn tuổi mới lớn. *Mực Tím* đã chấp cánh ước mơ cho các bạn đến gần với thời trang thế giới”.

Bộ sưu tập *Không dùng hàng* của Nguyễn Thị Hương đoạt giải ba, có ý tưởng rất táo bạo, làm mới những trang phục đã lỗi một bằng những sắp đặt ngẫu hứng.

Bộ sưu tập *Đá* được giải nhì của Nguyễn Thanh Phú lấy ý tưởng từ vẻ đẹp bất ngờ của những viên đá ven đường. Một hòn đá vô tri vô giác có thể bị người này giẫm dưới chân, nhưng người khác lại nâng lên để nhìn thấy *ngọc trong đá*, nhìn thấy vẻ đẹp tiềm ẩn.

Giải nhất thuộc về thí sinh Lê Ngọc Tú với bộ sưu tập *Thiên nga trắng* được Ban Giám khảo đánh giá “có sự xuyên suốt tuyệt đẹp từ ý tưởng phác thảo đến mẫu thiết kế thật, nét giản dị và thanh lịch tạo nên tổng thể dễ thương phù hợp với tuổi mới lớn, kỹ thuật xử lý khối sắc xảo bắt kịp khuynh hướng thời trang hiện đại”. Với giải nhất này, Lê Ngọc Tú được Viện Thời trang Việt Nam (FADIN) đặc cách tuyển thẳng vào chung kết cuộc thi Vietnam Collection Grand Prix 2009.

20 năm qua, thủy chung như nhất với màu đã chọn, *Mực Tím* trở thành người bạn đồng hành cùng tuổi mới lớn trên con đường rèn luyện và trưởng thành. ■

NGUYỄN KHẮC MINH

Không đề 4

Thêm một giọt mưa rơi,
Thế là mùa mưa tới.
Thêm một con chim gọi,
Để bình minh đến mau.

Thêm một nụ hôn nồng,
Thành tình yêu ấp tới.
Thêm một lần bồi rồi,
Cho đời thêm dễ thương.

Ô kìa chiếc lá rụng,
Ô kìa nụ mầm non,
Thêm một ngày anh sống,
Thêm một ngày đợi mong.

Thời gian ơi dừng lại
Để em vẫn bên tôi,
Đừng thêm ngày, thêm tháng
Để thêm nỗi nhớ mong.

Hôm nay em chưa về?
Chắc ngày mai. Anh đợi...
Nhìn theo tay con chim
Có ngôi sao xa vời...

Thu Hà Nội

Trời xe xe lạnh, chớm vào thu.
Hà Nội mênh mang nắng
nhật chiều.
Anh đi mà nghe lòng xót lạ.
Thương lắm, thương nhiều...
Hà Nội thu.

Vẫn biết

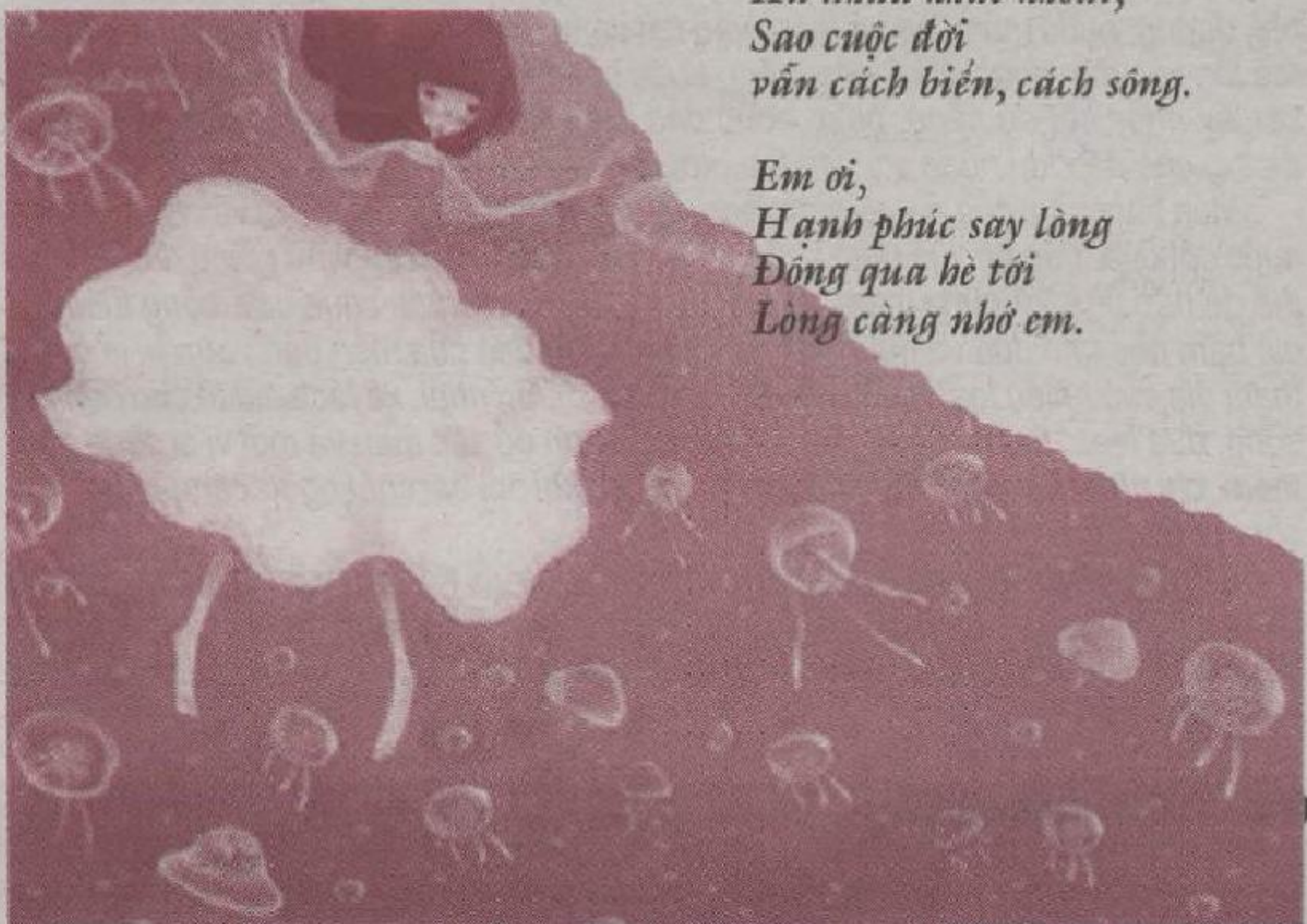
Vẫn biết,
Trời đông là rét!
Sao trong lòng
Chẳng thấy ghét mùa đông?

Vẫn biết,
Trưa hè là nóng,
Oi á, nóng nóng
Sao vẫn xón xang.

Vẫn biết,
Biển sâu tàn khóc!
Sao vẫn mong về
Khao khát biển ơi

Vẫn biết,
Xa nhau khắc khoải,
Sao cuộc đời
vẫn cách biển, cách sông.

Em ơi,
Hạnh phúc say lòng
Đông qua hè tới
Lòng càng nhớ em.

© **M**iền nhỏ

Về tìm dư vị ngay xưa

THÀNH HIỆP

Tôi sinh ra và lớn lên ở một miền quê nên tuổi thơ đã được thưởng thức nhiều món ăn dân dã do mẹ tôi tự chế biến từ gạo, nếp như bánh ít, bánh xèo, bánh canh, bánh lá mít... trong đó có một thứ bánh mà mãi cho tới bây giờ tôi vẫn luôn cất giữ trong lòng, món bánh tằm bì.

Nhớ hồi còn đi học, mỗi lần nhà có đám tiệc hoặc gia đình họp mặt đông đủ là mẹ tôi lại ngâm gạo xay bột làm bánh tằm bì. Bánh của mẹ tôi làm vừa thơm ngon, mềm mại vừa đậm đà chất quê. Mẹ tôi kể rằng lúc ngoại tôi còn sống, bánh tằm thường làm bằng tay gọi là "bánh tằm se tay" ăn với nhân tôm chan nước cốt dừa, còn bây giờ thì mẹ tôi xay bột, hấp chín rồi cho vào khuôn để ép ra từng lọn vừa nhanh vừa đều đặn. Mẹ tôi nói công đoạn quan trọng nhất là ép bánh và cho bánh vào xúng để hấp sao cho những sợi bánh vừa trắng vừa giữ được độ mềm, ngọt, để vào miệng cảm thấy thật ngon.

Công phu và tinh tế nhất là qui trình chế biến bì. Mẹ tôi thường chọn những miếng thịt heo thật ngon đem về ướp gia vị, chiên vàng. Còn da heo thì luộc chín, lạng mỏng, sau đó dùng dao thật bén xắt cả thịt và da thành sợi nhỏ và tơi. Song ấn tượng nhất là thính, một loại gia vị được xay nhuyễn từ gạo rang, khi trộn chung với tỏi, hành phi, đường, nước mắm, nó sẽ thấm vào thịt và tạo nên một mùi thơm đặc biệt không thể lẫn vào đâu được. Đến việc thắng nước cốt dừa cũng là một nghệ thuật. Dừa thì vắt lấy nước cốt để riêng, phần nước dảo đem nấu, pha thêm chút bột gạo, muối, đường cho đến khi nước sôi vài dạo mới cho chén nước cốt vào và khuấy đều lên.

Món bánh tằm của mẹ tôi thơm ngon nhờ hương vị đậm đà của bì và chất béo của nước cốt dừa. Lúc ăn, tùy theo khẩu vị của mỗi người mà gia giảm nhiều hay ít để cơ thể dễ hấp thu. Về nước mắm, mẹ tôi dùng loại nước mắm chua cay, cộng thêm củ cải băm nhỏ làm dưa và gừng xắt thành sợi. Độc đáo của món bánh tằm bì là có sự tham gia của nhiều loại rau xanh, từ húng cây, húng nhủi, xà lách, tía tô cho đến giá sống, dưa leo... thứ nào cũng hợp. Nhìn đĩa bánh đủ sắc màu và mùi vị ai cũng phát thèm, chỉ nhìn thôi cũng thấy ngon mắt rồi! Và khi ăn, cái chất ngọt "căng bụng" vẫn còn muốn ăn.

Giờ đây, mặc dù sống ở phố phường, nhịp sống vội vã nhưng thỉnh thoảng chị em tôi vẫn hẹn nhau về lại mái nhà xưa để tổ chức làm món bánh tằm bì và quây quần bên nhau vừa thưởng thức vừa hàn huyên những mẩu chuyện về mẹ để tìm lại chút dư vị của ngày xưa. ■

PHÓNG SỰ

Khi cánh cửa sắt của Trung tâm Dưỡng lão (TTDL) Từ Liêm, Hà Nội, bật mở, cụ Kiều cố rướn mình ló ra, hớn hờ: "Mày đến đón bố về ăn Tết hả con?! Cha bố anh, bố đợi mãi...". Rồi khi nhận ra là người lạ, cụ lại ngồi bất động, hai hàng nước mắt rưng rưng lăn dài trên má, khuôn mặt nhăn nheo, khắc khổ, đôi mày chau lại và đau đáu nhìn ra cửa. Cụ tự biết, Tết này mình vẫn phải xa mái ấm gia đình...

Đón bố về ăn Tết hả con?!

Chia tay... chiều cuối năm

Cụ Lâm Văn Kiều, sinh năm 1929, vào TTDL Từ Liêm đã được 3 năm. So với hoàn cảnh của trên 50 cụ ông, cụ bà ở đây thì cụ Kiều có "hoàn cảnh" đặc biệt hơn cả. Gia đình cụ Kiều nghèo lắm. Bốn đứa con của cụ, đứa nào cũng nháo nhác vì đói với nghèo. Hai cô con gái đang sống tại Sài Gòn có khấm khá hơn, nhưng họ không có cách nào khác

là gửi tiền nhờ TTDL chăm sóc cha mẹ mình.

Hôm nay, cụ Kiều đang ngồi thấp thỏm ngóng đợi con trai cả vào đón ông bà về ăn Tết như mọi năm. Cụ cứ đi ra, đi vào như trẻ con ngóng

THÀNH VĂN

Chăm sóc các cụ ở Trung tâm Dưỡng lão Từ Liêm

đợi mẹ đi chợ về. Đợi mãi rồi con trai cũng vào thật. Anh này cũng đã gần bốn mươi tuổi rồi. Mặt mũi hốc hác, nói không ra lời, anh con trai ú ớ nhìn ông cụ, bà cụ rồi khóc:

- Thấy à! Con đi Nam đây, con chẳng kiếm được tiền cho cháu nó ăn Tết. Ông bà ở lại.

- Ủ, con đi đi...

Cụ Kiểu quay ra, mắt ngấn lệ, không dám nhìn thẳng vào con trai đang bước ra, nom dáng vẻ đến là tiêu tụy. Vậy là Tết này, cái ước mơ nho nhỏ về đoàn tụ với cháu con đã không thành hiện thực với cụ. Nhà cửa mà cụ để lại ở quê, thằng cả đóng cửa để đó, rồi hai vợ chồng dắt díu nhau vào miền

Nam kiếm sống trước lúc đón Tết, gửi lại đứa con nhỏ cho người em trai. Nhưng với con trai thứ hai, chắc cụ cũng chẳng hy vọng gì. Ngày trước, cụ ở với nó, nhưng nó cứ đi làm "cửu vạn" miết, Tết cũng không có tiền về nhà. Năm nay, nghe nói, chỉ có vợ nó về chăm sóc các cháu cho cả hai gia đình, chắc cũng vất vả. Hai cụ mà về lại thêm gánh nặng. Nên hai cụ bàn với nhau, thôi thì cứ ở lại đón Tết cùng TTDL, có buồn, có tủi một chút, nhưng con cái đỡ đi phần gánh nặng.

"Hai mấy Tết rồi?"

Chỉ câu hỏi đó, cụ Nguyễn Thị Mùi (76 tuổi) cứ hỏi đi hỏi lại chúng tôi. Ai nghe cụ hỏi cũng không khỏi chạnh lòng, câu hỏi như nhắc nhở

ngày Tết đang đến sát, đồng nghĩa với sự nhớ nhà da diết, khát khao được về với con, với cháu vào những ngày này. Thế nhưng, tiếp xúc với chị Trần Thị Lành, nhân viên của TTDL Từ Liêm, người được giao nhiệm vụ trực tiếp chăm sóc cụ Mùi mới thấy hết bi kịch tinh thần của tuổi già bị con cháu bỏ rơi là như thế nào. Chị Lành kể, từ hơn một tuần nay, khi cụ Mùi minh mẫn nhất, nghe trong trung tâm xôn xao về Tết thì cụ tỏ ra khủng hoảng tinh

thần ghê gớm. Cụ Mùi cứ hỏi đi hỏi lại câu "Hai mấy ta rồi?", có ngày, cụ hỏi tới cả trăm lần. Đôi khi, cụ Mùi mất trí nhớ, hỏi toàn những chuyện không đâu

vào đâu như đứa trẻ thấy gì cũng mới lạ, phải hỏi "người lớn" cho bằng thỏa mãn. Có lúc, cụ lại nói rằng thằng con cụ, 34 tuổi, làm giám đốc, giàu lắm, nhưng độc ác lắm...

Các anh chị trong TTDL cho biết con trai của cụ làm giám đốc thật, nhà cao cửa rộng, kẻ hầu người hạ hẳn hoi. Nhưng khi mẹ đau yếu tuổi già, ăn một chỗ, vệ sinh một chỗ... dù đã thuê "ô-sin" chăm sóc thì vẫn là nguyên nhân gây ô nhiễm ngôi nhà sang trọng và làm vị giám đốc sạch sẽ đó "xấu hổ" với "quan anh, quan bác" trong giới thương trường. Cách cuối cùng là anh ta tung cả năm tiền ra đưa cụ vào đây cho trung tâm phụng dưỡng hộ. Đến nay, đã

Tết năm ngoái, có 15 cụ về ăn Tết tại nhà thì đến ngày 29 Tết đã có hơn 10 cụ khăn gói trở lại với trung tâm. Các cụ trở lại mà nước mắt cứ lăn dài trên đôi má già nhăn nheo.

hai năm, đồng nghĩa với hai cái Tết cụ không được về nhà mình. Tết đầu vào trung tâm, cụ được đón về ăn Tết vài hôm, nhưng chưa được một ngày thì cụ trở lại trung tâm và khóc tức tưởi với các cụ khác vì chưa ở nhà được bao lâu đã bị con dâu day nghiền đủ điều, đau đớn. Thế là cụ đòi trở lại ăn Tết ở trung tâm.

Cố tìm niềm vui cho các cụ

Anh Nguyễn Tuấn Ngọc, Giám đốc TTDL Từ Liêm, cho biết về kế hoạch đón Tết cho các cụ: “Năm nào cũng thế, vào dịp Tết, cụ nào cũng nhớ nhà, thấp thỏm được về nhà ăn Tết với con cháu, cúng ông bà tổ tiên. Thế nhưng ít khi các cụ được toại nguyện. Năm nay, theo danh sách có khoảng 40 cụ không được người nhà đón về ăn Tết. Chúng tôi đã chuẩn bị những thứ cần cho Tết cổ truyền để các cụ được sống trong không khí vui xuân đầm ấm. Trung tâm còn có kế hoạch tổ chức văn nghệ vào đêm giao thừa. Chúng tôi sẽ làm hết sức để đem lại niềm vui cho các cụ ở lại đón Tết với trung tâm”.

Mong muốn được về sum vầy với con cháu vào đêm giao thừa là mong ước rất đời thường, nhưng không phải cụ nào cũng thực hiện được. Có những cụ vì điều kiện, hoàn cảnh gia đình nhưng cũng có những cụ có con cháu đề huề, nhà cao cửa rộng, vậy mà... Ví dụ Tết năm ngoái, có 15 cụ về ăn Tết tại nhà thì đến ngày 29 Tết đã có hơn 10 cụ khăn gói trở lại với trung tâm. Các cụ trở lại mà nước mắt cứ lăn dài trên đôi

má già nhăn nheo. Trường hợp xót xa nhất là cụ Chi nhà ở phố Hàng Chiếu, Hà Nội. 27 Tết, con trai cụ là một giám đốc khách sạn đón cụ về ăn Tết với các cháu. Nhưng do bận nhiều công việc làm ăn và chúc Tết, anh ta quên bằng mẹ mình và đành “khoán trắng” cho vợ con. Cô vợ vốn ngoa ngoắt chanh chua, thấy cụ không có khả năng tự vệ sinh, thế là vừa làm vừa chửi thề. Bà cụ không chịu nổi đành bắt cháu đưa đến trung tâm ngay để tụ họp cùng các bạn già neo đơn.

Có rất nhiều lý do trở trêu để các cụ buộc phải trở lại trung tâm ăn Tết khi mà thời khắc quan trọng của năm mới đang đến gần. Thế nhưng, đối với các cụ ở TTDL này, những bi kịch chia xa gia đình khi giao thừa và những ngày Tết là thường trực, không còn là chuyện lạ.

* * *

Buổi chiều, chúng tôi chào các cụ ra về, cụ nào cũng cố kéo chúng tôi ở lại chút nữa để nói chuyện cho vui cửa vui nhà. Các cụ nói, ở đây, các cụ chả biết nói chuyện cùng ai. Bỗng chúng tôi nghe tiếng chị Lành la lên từ phòng 103. Thì ra, khi thấy chúng tôi lóc cóc đồ đạc ra về, cụ Mùi vội nhào ra khỏi chiếc xe lăn, chơi với và bị ngã. Chúng tôi ngập ngừng trên bậc tam cấp không nỡ rời đi trước cảnh tượng đó. Cụ Mùi lại cầm chắc tay tôi rung rung nước mắt:

- Các con. Thi thoảng vào nói chuyện nhé. Vào chơi với cụ nhé, cho vui!... ■

Ra khơi

luyện... ngọc

DI LINH

“Đại bản doanh” của đảo trai ngọc. Ảnh: Di Linh

- ▶ Có lẽ, nhiều người nghĩ rằng nghề nuôi trai lấy ngọc là nghề lãng mạn và nhàn hạ nhất, cái nghề “hốt ra bạc” nếu không được tận mắt chứng kiến công việc “ép trai nhà ngọc” của những người bỏ nhà cửa, vợ con, bỏ đất liền ra khơi làm công việc rất... phú quý này.

Ra đảo ngọc

Tôi được ông Giang, người chủ “đảo ngọc”, đưa ra “đảo”. Dấu ấn đầu tiên của “đảo ngọc” hiện ra trước mắt là những phao nhựa nổi lênh bênh trên mặt biển, được neo lại bằng những sợi dây xác rắn to như dây chèo thả chìm dưới nước. “Đảo ngọc” đón tôi bằng nụ cười rạng rỡ của anh thanh niên tên Quyến. Một thanh niên khác tên là Phong mau mắn cầm dây neo của con

thuyền ghì sát vào chiếc cột đã đóng sẵn. Bè kế bên, hai con chó vẫy đuôi rối rít và sủa loạn xạ một cách rất nhiệt tình, ra chừng muốn bảo: “Công việc của tôi là... bảo vệ trai ngọc!”. Hai chiếc bè nổi được quây tôn lá làm nhà giữa biển, tất cả các thứ đều... nổi. Tôi như người tập đi dò dẫm trên những đoạn tre kết bè thả nổi trên mặt biển, trong khi mấy “cha” luyện ngọc đi đứng phăm phăm hết như

đang đi trên mặt đất.

Toàn bộ khu vũng kín gió và sóng này rộng ngót 30ha mặt nước. Diện tích mà ông Giang đưa vào sử dụng để nuôi cấy trai mới chỉ chiếm một góc nhỏ. Nước biển xanh lịm và trong vắt, nhìn rõ những “giò” trai thả chìm, tựa như vô số những giò hoa phong lan người ta treo trong vườn.

“Kung - fu” luyện ngọc!

Bè ngoài cùng nơi các ông “phu ngọc” lấy những hộp đen có nắp đem đổ ra mặt ván của khu nhà nổi là khu vực luyện trai. Một khu bè khác là khu vực “dưỡng trai”; tiếp đó là khu nuôi trai đã cấy nhân ngọc (được đặt liền kề với khu nhà nổi); những bè rìa xung quanh là khu vực nuôi trai trưởng thành (trai nguyên liệu để cấy ngọc). Nếu “sơ đồ hóa” để dễ hình dung thì đây là một cái “bo mạch” khép kín như một chu trình tuần hoàn, gồm có các khâu đoạn riêng biệt: nuôi trai trưởng thành --> luyện trai --> dưỡng trai --> nuôi trai cấy ngọc; đây là chưa nói tới công đoạn nhân giống và ươm lữ trai con từ trong trứng nước, để tạo trai nguyên liệu cho cả quá trình luyện ngọc này. Không phải đến độ đổ mồ hôi, sôi nước mắt, tốn nhiều lao lực, nhưng công việc này bận rộn như người nuôi con mọn, tốn nhiều thời gian và đòi hỏi lòng kiên nhẫn vô cùng, cùng những thao tác “không

được sai sót” liên quan đến kim, kẹp, dao, kéo, banh... khi phải động chạm đến lục phủ ngũ tạng của lữ trai có khả năng “đẻ ra ngọc” này!

Trời hôm ấy lịm gió. Vũng kín mít tựa như ai đó chụp một cái thúng lên mặt biển. Phong và Quyển mồ hôi nhễ nhại, hai tay vẫn thoăn thoắt thực hiện các thao tác của mình: mở miệng trai và nhét vào đó những cái kẹp nhựa. Đây là thao tác đầu tiên để chuẩn bị cho việc cấy nhân ngọc. Trai nuôi làm nguyên liệu, sau từ 24-30 tháng được làm vệ sinh và “tuyển” một lần nữa những con to, khỏe, đủ khối lượng. Số trai này được cho vào những hộp nhựa đen, có nắp đậy, xung quanh có những khe hở so le. Những con trai sau khi banh miệng bằng kẹp nhựa được xếp vào khay đặt lên hai chiếc bàn đã xếp đầy đủ những dụng cụ: một giá đỡ inox; bộ dụng cụ dao, banh nhỏ xiu, hệt như một ca phẫu thuật. Quyển thoăn thoắt lọc một xô nước biển qua thủng lọc bằng cát. Cười rất tươi, anh bảo: “Lọc như thế để đảm bảo nước sạch một cách tương đối. Tất cả những dụng cụ đều phải đảm bảo... vô trùng (!), vì nó động chạm tới lục phủ ngũ tạng của con trai!”. Phong chuẩn bị lấy nhân ngọc đặt lên đĩa. Bàn kê bên, bộ ấm chén, phích nước đã được dọn sang một bên, để lấy chỗ cho Hương (vợ Phong)

làm công việc... tách nhân tạo ngọc! Hương chọn những con trai to, khỏe, độ tuổi trưởng thành, không non quá, mà cũng không được già quá. Một chiếc kim tách miệng con trai trưởng thành, banh hẳn hai mảnh vỏ trai ra làm đôi. Vẫn chiếc kim ấy luôn khéo léo vào lớp thân trai ở vành ngoài cùng, vén nó lên và cắt lấy lớp rìa đỏ - chỗ tiếp giáp giữa lớp xà cừ (trên vỏ trai) và khu tạo ngọc. Hệt như một bác sĩ nội khoa, Hương nhúng cái phần rìa vừa cắt ấy vào cốc thuốc đỏ (để khử trùng), rồi xắt thành những lát nhỏ xíu, sắp thành một dãy dài trên những thớt đá mài hình chữ nhật nhỏ bằng lòng bàn tay tựa như dãy cấu hình ADN dưới kính hiển vi. Cùng với nhân tạo ngọc, những lát cắt trai nhúng thuốc đỏ ấy được đưa vào trong khoang bụng tạo ngọc của trai

Trai sau khi được cấy nhân tạo ngọc, được thả xuống khu luyện ngọc riêng biệt. Ảnh: Di Linh

cấy ngọc. Khoảng 3-4 ngày sau, lát cắt ấy (cái mà Quyển gọi là nhân tế bào tạo ngọc) sẽ tan chảy ra, bao bọc lấy hạt nhân tạo ngọc. Tất cả các thao tác, công việc rạch ròi như một bản chuyên. Những thớt nhân tế bào của Hương được chuyển cho hai thợ cấy ngọc: Phong - Quyển.

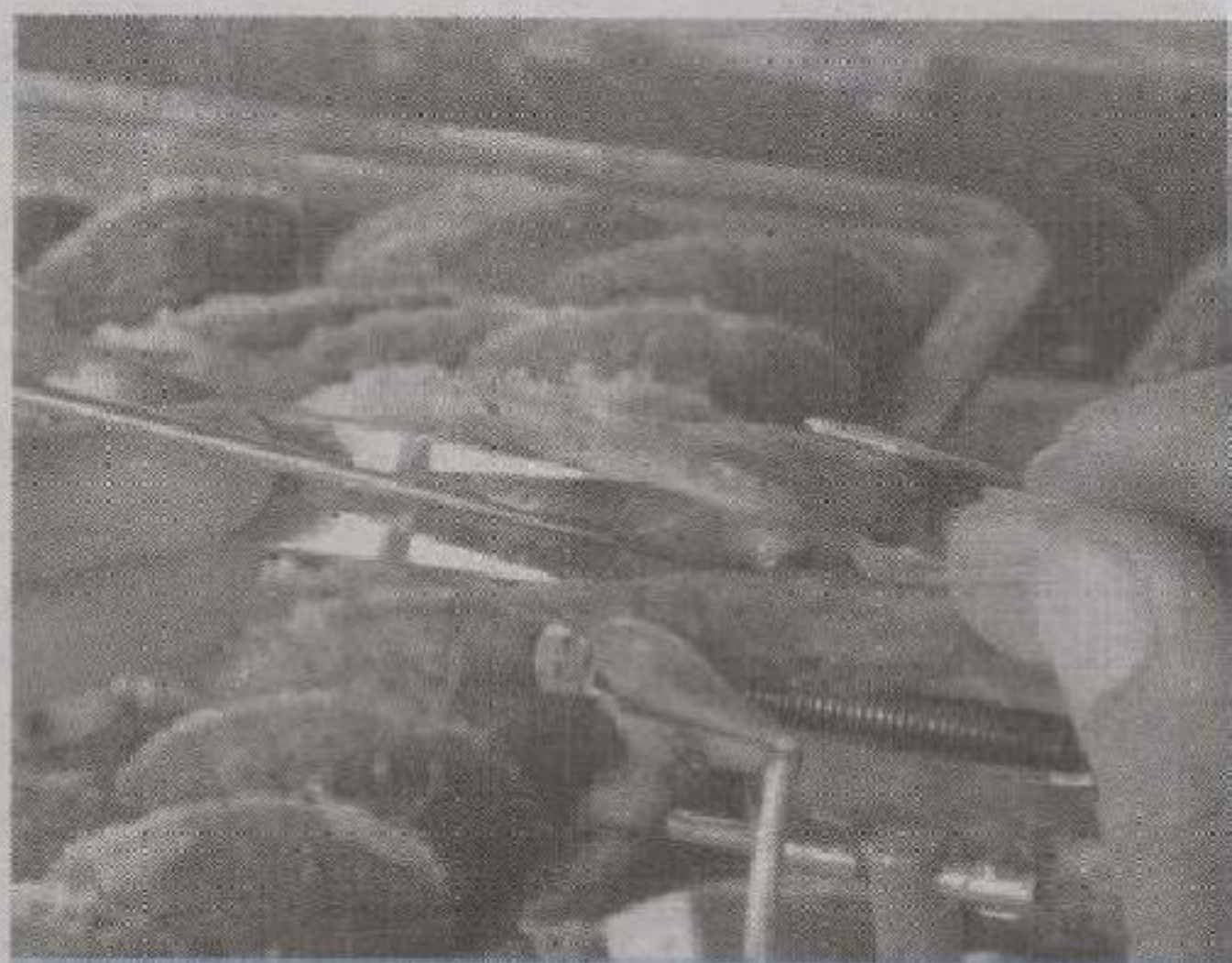
Những thao tác cho buổi cấy ngọc bắt đầu! Lũ trai được banh miệng nằm trên khay, được lần lượt đưa lên giá đỡ inox. Trai cấy ngọc, độ mở của miệng trai không được quá rộng, chỉ là một khe hẹp đủ để mắt người thợ cấy ngọc nhìn vào đó, xác định vị trí và luôn vừa con dao rạch và cái kim kẹp nhân. Vẫn vẻ mặt bình tĩnh, hơi thở đều, chỉ có đôi mắt chăm chú không rời cái khe miệng trai được mở, một tay Quyển dùng dụng cụ rạch vén lớp chân trai để lộ khoang bụng, rạch một khe nhỏ; tay kia gấp một lát cắt tế bào tạo ngọc, luồn vào bên trong cái khoang bụng vừa rạch đó. Lát cắt đưa vào khoang bụng của trai tạo ngọc đỏ nhờ nhờ. Tiếp đó, một nhân cấy ngọc được đưa vào đúng vị trí nhờ nhờ đỏ ấy. Độ chính xác khá cao! Lớp chân trai ban nãy được vén lên, bây giờ được trả lại vị trí cũ, che đi cái khoang bụng vừa bị rạch và đưa vào đó “hai vị khách không mời”. Chiếc kẹp banh miệng được tháo ra. Chừng gần chục thao tác đó được thực hiện chưa đầy nửa phút đồng hồ. “Phải làm nhanh,

vì thời gian tối thiểu để trai cấy ngọc rời xa mặt nước là hơn một giờ đồng hồ!” - Quyến giải thích.

Nghề của sự nhẫn nại

Quyến là người hay chuyện. Chàng thanh niên quê đất Tiên Lữ, Hưng Yên để vợ và một con nhỏ ở lại mảnh đất đồng bằng chỉ có ruộng mà không có biển để ra khơi luyện ngọc được ngót chục năm trời. “Chúng tớ là vua một cõi. Trời biển mệnh mông, không ai quấy rầy. Buồn thì thả dây câu cá. Hôm nào nhớ đất liền thì theo tàu vào một vài ngày. Nghề này không tốn nhiều lao lực như nghề cử vạn, nhưng ngất nổi nó nhiều khê, nhiều thao tác. Không kiên nhẫn, không làm được!”. Khay trai của anh chuyển từ vị trí có kẹp sang không có kẹp mỗi lúc một nhiều. Mặt trời đứng bóng. Gió biển từ đâu bất ngờ ập tới, mát lạnh. Bàn kế bên, Phong cũng sắp hoàn tất khay trai của mình. “Một buổi sáng, hai người làm được hai lượt như thế (khoảng 400 trai cấy ngọc). Như thế là năng suất. Nếu tính công điểm theo thời kỳ hợp tác xã là chúng tớ vượt định mức!”.

Cơ sở sản xuất ngọc trai của ông Giang bắt đầu từ đầu thập niên 1990. Gần hai mươi năm, đó là cả một chuỗi ngày tháng đoạn trường: tự mày mò nghiên cứu, tìm hiểu quy trình, đặc tính của loài trai biển, cách cấy ghép ngọc, mô hình chăn thả... Ông Giang là kỹ sư chăn nuôi, tốt

Cấy nhân ngọc cho trai trưởng thành. Ảnh: Di Linh

nghiệp Trường Đại học Thủy sản từ những năm 1970. Anh trai của ông, Nguyễn Ngọc Thắng, là một nhà nghiên cứu khoa học, đã bỏ công sức, tiền bạc mấy chục năm trời vì công trình ép trai nhả ngọc này. Ông Thắng phải cắm chốt trên Hà Nội để lo đầu ra cho ngọc trai. Ông Giang bám biển lo sản xuất. Mô hình của hai kỹ sư thủy sản này ban đầu chỉ nhằm thực nghiệm cho công trình nghiên cứu khoa học của mình, nhưng đã thành công ngoài mong muốn. Mặc dù mới chỉ bắt đầu ở quy mô nhỏ (dưới chục ha nuôi trai ngọc), nhưng ông Thắng đã đưa ra một mô hình khép kín: từ khâu sản xuất trai giống đến quá trình nuôi cấy tạo ngọc; chế tác sau thu hồi. Một năm, với số lượng 3 vạn trai nuôi, cái vũng biển như chiếc thùng úp ngược này cho ông 30kg ngọc trai lấp lánh! ■

● Tôi là người Việt mang quốc tịch nước ngoài, tôi muốn xin nhận một trẻ em Việt Nam 16 tuổi làm con nuôi nhưng không được giải quyết. Xin cho biết trường hợp nào hồ sơ bị từ chối? (Helen Nguyen - Liege, Bỉ)

Theo quy định tại Nghị định 68/2002/NĐ-CP ngày 10-7-2002 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Hôn nhân và gia đình về quan hệ hôn nhân và gia đình có yếu tố nước ngoài (đã được sửa đổi, bổ sung bởi Nghị định 69/2006/NĐ-CP ngày 21-7-2006) thì việc xin nhận trẻ em Việt Nam làm con nuôi bị từ chối trong các trường hợp sau đây:

1. Người xin nhận con nuôi không đáp ứng đủ điều kiện nuôi con nuôi theo quy định của Luật Hôn nhân và gia đình Việt Nam (hoặc pháp luật nước người đó thường trú). Điều kiện nuôi con nuôi theo luật Việt Nam: có năng lực hành vi dân sự đầy đủ; hơn con nuôi từ 20 tuổi trở lên; có tư cách đạo đức tốt; có điều kiện thực tế bảo đảm việc trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con nuôi; không phải là người đang bị hạn chế một số quyền của cha, mẹ đối với con chưa thành niên hoặc bị kết án mà chưa được xóa án tích về một trong các tội cố ý xâm phạm tính mạng, sức khỏe, nhân phẩm, danh dự của người khác; ngược đãi hoặc hành hạ ông, bà, cha, mẹ, vợ, chồng, con, cháu, người có công nuôi dưỡng mình; dụ dỗ, ép buộc hoặc chứa chấp người chưa thành niên phạm pháp; mua bán, đánh tráo, chiếm đoạt trẻ em; các tội xâm phạm tình dục đối với trẻ em; có hành vi xúi giục, ép buộc con làm những việc trái pháp luật, trái đạo đức xã hội.

2. Trẻ em được nhận làm con nuôi không đáp ứng đủ điều kiện, ví dụ như trẻ em được nhận làm con nuôi đã trên 15 tuổi hoặc trẻ em từ trên 15 tuổi đến dưới 16 tuổi nhưng không bị tàn tật, mất năng lực hành vi dân sự...

3. Có căn cứ để khẳng định việc xin nhận con nuôi là nhằm mục đích mua bán, bóc lột sức lao động, xâm phạm tình dục đối với trẻ em hoặc nhằm mục đích trục lợi khác.

Theo các quy định nói trên, việc xin nhận nuôi con nuôi của bạn bị từ chối có thể vì trẻ em bạn muốn xin nhận làm con nuôi đã trên 15 tuổi (nhưng không bị tàn tật, mất năng lực hành vi dân sự).

● Gia đình tôi ra nước ngoài từ lâu, để lại một căn nhà ở Hà Nội, chúng tôi vẫn giữ được đầy đủ giấy tờ của căn nhà. Nay chúng tôi muốn đòi lại căn nhà đó có được không? (Nguyễn Hội - Toronto, Canada)

Theo quy định tại Điều 1 Nghị quyết số 23/2003/QH11 của Quốc hội ngày 26-11-2003 về nhà đất do Nhà nước đã quản lý, bố trí sử dụng trong quá trình thực hiện các chính sách quản lý nhà đất và chính sách cải tạo xã hội chủ nghĩa trước ngày 1-7-1991, Nhà nước không xem xét lại chủ trương, chính sách và việc thực hiện các chính sách về quản lý nhà đất và chính sách cải tạo xã hội chủ nghĩa liên quan đến nhà đất đã ban hành trước ngày

1-7-1991. Nhà nước không thừa nhận việc đòi lại nhà đất mà Nhà nước đã quản lý, bố trí sử dụng trong quá trình thực hiện các chính sách về quản lý nhà đất và chính sách cải tạo xã hội chủ nghĩa liên quan đến nhà đất.

Căn cứ vào các quy định trên đây, nếu nhà và đất của gia đình bạn thuộc trường hợp Nhà nước đã có văn bản quản lý, bố trí sử dụng khi thực hiện các chính sách về quản lý nhà đất và chính sách cải tạo xã hội chủ nghĩa thì nay Nhà nước không thừa nhận việc đòi lại nhà đất này.

Tuy nhiên, theo quy định tại Điều 4, Nghị quyết số 755/2005/NQ-UBTVQH11 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội ngày 2-4-2005 quy định về việc giải quyết đối với một số trường hợp cụ thể về nhà đất trong quá trình thực hiện chính sách quản lý nhà đất và chính sách cải tạo xã hội chủ nghĩa trước ngày 1-7-1991 thì nếu nhà và đất của gia đình bạn thuộc trường hợp: Nhà đất mà chủ sở hữu tuy thuộc diện thực hiện các chính sách quy định tại Điều 2 của Nghị quyết số 23/2003/QH11 (nêu ở phần trên) nhưng đến ngày nghị quyết này có hiệu lực thi hành (1-7-2004), cơ quan nhà nước chưa có văn bản quản lý, chưa bố trí sử dụng nhà đất đó thì Nhà nước không thực hiện việc quản lý theo quy định của các chính sách trước đây. Việc công nhận quyền sở hữu nhà và quyền sử dụng đất được thực hiện theo quy định của pháp luật. Nếu khi xuất cảnh, gia đình bạn đã cho thuê, cho mượn, cho ở nhờ (có giấy tờ hợp lệ) hoặc đã làm thủ tục ủy quyền (hợp pháp) cho người khác quản lý, trong trường hợp đó, nguyện vọng của gia đình bạn có thể được xem xét, giải quyết theo quy định của pháp luật hiện hành.

● Tôi có căn nhà cho thuê, đã đóng thuế 19,2%. Vậy có phải đóng thuế thu nhập cá nhân nữa không? (Ngô Thị Anh Thu - Nguyễn Hồng Đào, Q. Tân Bình, TP. Hồ Chí Minh)

Năm 2008, cá nhân cho thuê nhà đang nộp thuế giá trị gia tăng theo mức 8% trên doanh thu, chịu thuế thu nhập doanh nghiệp theo mức 11,2% trên doanh thu, cộng chung là 19,2 %. Từ 1-1-2009, cá nhân cho thuê nhà tiếp tục nộp thuế giá trị gia tăng nhưng phần thuế thu nhập doanh nghiệp sẽ chuyển sang thuế thu nhập cá nhân.

● Theo Luật Thuế Thu nhập cá nhân mới về giảm trừ gia cảnh, người phụ thuộc phải là quá tuổi lao động hoặc không có khả năng lao động. Trường hợp vợ tôi chỉ ở nhà lo việc gia đình, không có thu nhập gì, vậy lấy gì chứng minh để được giảm trừ gia cảnh? (Cao Hưng - Phạm Thế Hiển, P.3, Q.8, TP. Hồ Chí Minh)

Theo quy định, để được giảm trừ gia cảnh thì người phụ thuộc phải là người tàn tật, không có khả năng lao động, không có thu nhập hoặc thu nhập không vượt quá 500.000đ/tháng. Nếu vợ bạn không có các điều kiện đã nêu trên thì không được giảm trừ gia cảnh.

Với sự cộng tác của luật gia NGUYỄN THỊ THANH XUÂN

(Thư hỏi đáp về tư vấn pháp luật xin gửi về địa chỉ email: ngthvan212@yahoo.com)

KỸ NĂNG SỐNG

Trên “Đường đua Việt”

TRẦN QUỐC TOÀN

1. Xin bắt đầu bằng đường đua công nghệ thông tin được lập ra để rèn luyện kỹ năng sống trong môi trường cạnh tranh khắc nghiệt của khoa học, của thương mại - cuộc thi “Viết trò chơi và ứng dụng trên thiết bị di động - Mobile Labs 2008” do Tập đoàn FPT tổ chức, nhằm phát hiện những lập trình viên trẻ và có năng lực chuyên môn cao trong lĩnh vực thiết bị di động. Đây là một trong những cuộc thi tiêu biểu về lập trình tại Việt Nam, thu hút sự quan tâm, chú ý của các công ty chuyên kinh doanh dịch vụ giá trị gia tăng trên thiết bị di động. Các công ty này chờ đợi để được thương mại hóa những sản phẩm dự thi. Viết ứng dụng trên thiết bị di động là mũi nhọn công nghệ thông tin chung của thế giới và cũng là nhu cầu của thị trường Việt Nam, Mobile

▶ Nguyễn Việt Hải là cựu học sinh Trường Trung học phổ thông chuyên Lê Hồng Phong, TP. Hồ Chí Minh. Tháng 4-2008, tốt nghiệp lớp kỹ sư tài năng của Đại học Quốc gia TP. Hồ Chí Minh ngành công nghệ thông tin, Hải có ngay chỗ làm trong Tập đoàn Gameloft. Mời bạn đọc làm quen với Hải, người vừa thiết kế thành công “Đường đua Việt”.

Labs chính là đòn bẩy tích cực cho xu hướng công nghệ có tính toàn cầu này.

Mobile Labs 2008 là cuộc thi lần thứ tư, điểm mới của Mobile Labs 2008 là Ban Giám khảo có hai hệ thống tiêu chí chấm điểm riêng cho sản phẩm ứng dụng và sản phẩm trò chơi. Đồng thời, tiêu chí “kết nối cộng đồng” được coi là thước đo lớn nhất cho các sản phẩm. Từ 32 sản phẩm dự thi ban đầu, Ban Giám khảo đã chọn ra 15 sản phẩm vào vòng chung khảo. Tại đây, các thí sinh và nhóm thí sinh có thêm thời gian và hỗ trợ của nhà tổ chức để hoàn thiện sản phẩm của mình. Vòng chung khảo diễn ra dưới hình thức các nhóm tự bảo vệ sản phẩm cả về chuyên môn lẫn đề án thương mại hóa sản phẩm. Tối 27-12-2008 tại TP. Hồ Chí Minh, 15 giải thưởng với tổng trị giá 265 triệu đồng đã được

trao. Giải nhất 50 triệu đồng thuộc về thí sinh Nguyễn Việt Hải, tác giả của Game *Đường đua Việt*.

2. Chúng tôi đã có cuộc phỏng vấn Nguyễn Việt Hải, người tài thế hệ 8X.

• *Xin chúc mừng thủ khoa Mobil Labs 2008! Trước hết xin bạn giới thiệu với độc giả về giải thưởng của mình.*

Game *Đường đua Việt* thuộc thể loại đua xe đã quen thuộc với người chơi game toàn cầu nhưng mang bản sắc Việt Nam, với tính năng bluetooth - một loại kết nối không dây giúp nhiều người có thể chơi với nhau từ xa. Ngoài ra, game này còn hỗ trợ chức năng xoay màn hình, tạo cảm giác mới lạ để tăng sức hấp dẫn. *Đường đua*

Việt không chỉ là một trò chơi mà còn là thông điệp phản ánh nhiều khía cạnh của các thành phố lớn của Việt Nam gửi đến người chơi. Khi nhập vai và cầm tay lái mô tô, người chơi sẽ thấy được các vùng miền nổi tiếng của đất nước, với những đặc sắc quý hiếm, quen thuộc và cả những nét thời sự thu hút. Chẳng những thấy kỳ quan Hạ Long nguy nga, Huế êm đềm hay Đà Lạt chiều tím mộng mơ, mà còn thấy cả “Hà Nội mùa này người đi đơm cá. Phố vắng nước lên thành con sông” trong trận lũ lịch sử, thấy được “Mùa xuân này về trên quê ta, khắp đất trời... *lô cốt mọc ra*” trên TP. Hồ Chí Minh... Ngoài chức năng giải trí, *Đường đua Việt* còn đưa đến cho người chơi

Nguyễn Việt Hải (thứ ba từ trái qua) cùng Ban Giám khảo và nhà tài trợ

không khí thời sự, tri thức địa lý và nhất là tạo môi trường thực hành hữu ích cho người đam mê tốc độ và khát khao chiến thắng.

♦ *Các giải thưởng khác thường là trao cho nhóm tác giả. Tại sao chỉ một mình bạn trên "đường đua"? Bạn không thích làm việc theo nhóm?*

Thích chứ! Làm việc theo nhóm là kỹ năng sống thực thời nhất. Nhưng vì tôi mới ra trường, chưa có điều kiện để gặp gỡ và trao đổi với những người bạn cùng yêu thích lập trình game. Sau cuộc thi này, tôi sẽ gia nhập vào nhóm TeaM để học hỏi đồng nghiệp, hoàn thiện *Đường đua Việt* theo hướng đầu tư thêm về mặt âm thanh, tăng khả năng đồng bộ hóa khi chơi qua bluetooth, thiết kế giao diện cho game hợp lý và đẹp mắt hơn, đầu tư kỹ lưỡng hơn về phần gameplay để tăng tính hấp dẫn.

♦ *TeaM là một nhóm như thế nào? Có dễ xin vào? Cũng xin hỏi như vậy với Gameloft!*

TeaM là một nhóm những người lập trình có chung mong muốn là phát triển những game Việt trên điện thoại di động. Có thể tham khảo tại: www.teamobi.com.

Gameloft giúp tôi rất nhiều trên đường đua lần này và là tập đoàn hàng đầu thế giới về phát triển và phát hành game trên điện thoại di động. Được thành lập năm 1999, Gameloft

đã thể hiện vai trò tiên phong trong lĩnh vực này, sáng tạo những mobile game với công nghệ Java, Brew hoặc Symbian. Gameloft đã phát triển một mạng lưới phân phối rộng khắp trên hơn 75 quốc gia, thông qua thỏa thuận với các nhà sản xuất điện thoại di động, các nhà phân phối và với các cửa hàng trực tuyến của mình. Để vào làm việc tại Gameloft đòi hỏi có khả năng lập trình Java và C cũng như một khả năng tiếng Anh đủ tốt.

♦ *Cuối cùng, xin bạn tự giới thiệu về mình? Có thể hiểu chữ shikudo trong địa chỉ email của bạn như thế nào? Chắc bạn là một game thủ? Bạn có biết là một cơ quan thuộc Trung ương Đoàn đang mở lớp cai nghiện game online?*

Nick shikudo của tôi đã có lâu rồi, do thích đọc truyện tranh Conan nên lấy tên nhân vật chính là Shinichi Kudo để làm nickname. Ngoài truyện tranh, tôi còn thích chơi bóng bàn, piano và chơi game online, tất nhiên! Theo tôi, chơi game không phải là một việc xấu nhưng chơi game quá đà làm ảnh hưởng đến cuộc sống và sức khỏe thì nên tránh. Do đó, lớp cai nghiện game online là một mô hình tốt để các game thủ đã trót bị thế giới ảo cuốn hút có thể lấy lại sự cân bằng và điều chỉnh cuộc sống của mình tốt hơn. ■

DÀNH CHO BẠN GÁI

- ▶ *Bạn muốn có được hàng lông mi dài, dày và cong mà không cần nối? Hãy học cách chăm sóc lông mi một cách cẩn thận như đối với tóc và da mặt.*

Mắt và lông mi phản ứng mạnh với không khí nhiễm bẩn, bụi và thậm chí cả đồ trang điểm: mắt bị viêm và chảy nước mắt, lông mi bị rụng, trở nên mỏng và kém sức sống. Lông mi cần có sự chăm sóc đặc biệt, cần được "chữa trị" đều đặn. Vậy, bạn hãy giữ nguyên tắc 2 lần mỗi ngày, sáng và tối, rửa mặt bằng nước trà ấm pha loãng hay nước đã đun sôi để nguội, sau đó làm ẩm mi mắt bằng loại kem đặc biệt.

Buổi tối, trước khi ngủ, hãy rửa cẩn thận hết đồ trang điểm, dứt khoát không dùng xà phòng! Việc tẩy trang là rất quan trọng. Dùng bông thấm tắm nước tẩy trang để chấm lên mi mắt. Sau vài giây nhẹ nhàng lau sạch mực chải lông mi đã được làm mềm, không được chà trên da quanh mắt. Lặp lại biện pháp này 2 lần.

Trước khi đi ngủ hãy bôi kem hay dầu có bổ sung vitamin lên vùng quanh mắt. Chất dùng cho mi mắt cần không nhờn. Các chất đa năng dùng cho cả lông mi và da mi mắt có chứa dầu ngưu bàng, hoa hồng và thầu dầu. Tốt nhất nên có 2 loại kem: một dạng sữa, một dạng nhũ tương nhẹ. Buổi sáng dùng kem dạng sữa thích hợp hơn, còn buổi tối - dùng loại nhũ tương. Lượng kem dư cần được lấy ra bằng khăn giấy, vì kem bôi thành lớp dày vào đêm, đến sáng nhất định sẽ gây phù.

Cần dùng kem phòng chống nếp nhăn dùng cho mi mắt và lông mi trước khi có những nếp nhăn đầu tiên xuất hiện. Nếu các nếp nhăn đã xuất hiện, hãy thiên về các loại kem có chứa các vitamin A và E để đối phó với tuổi tác.

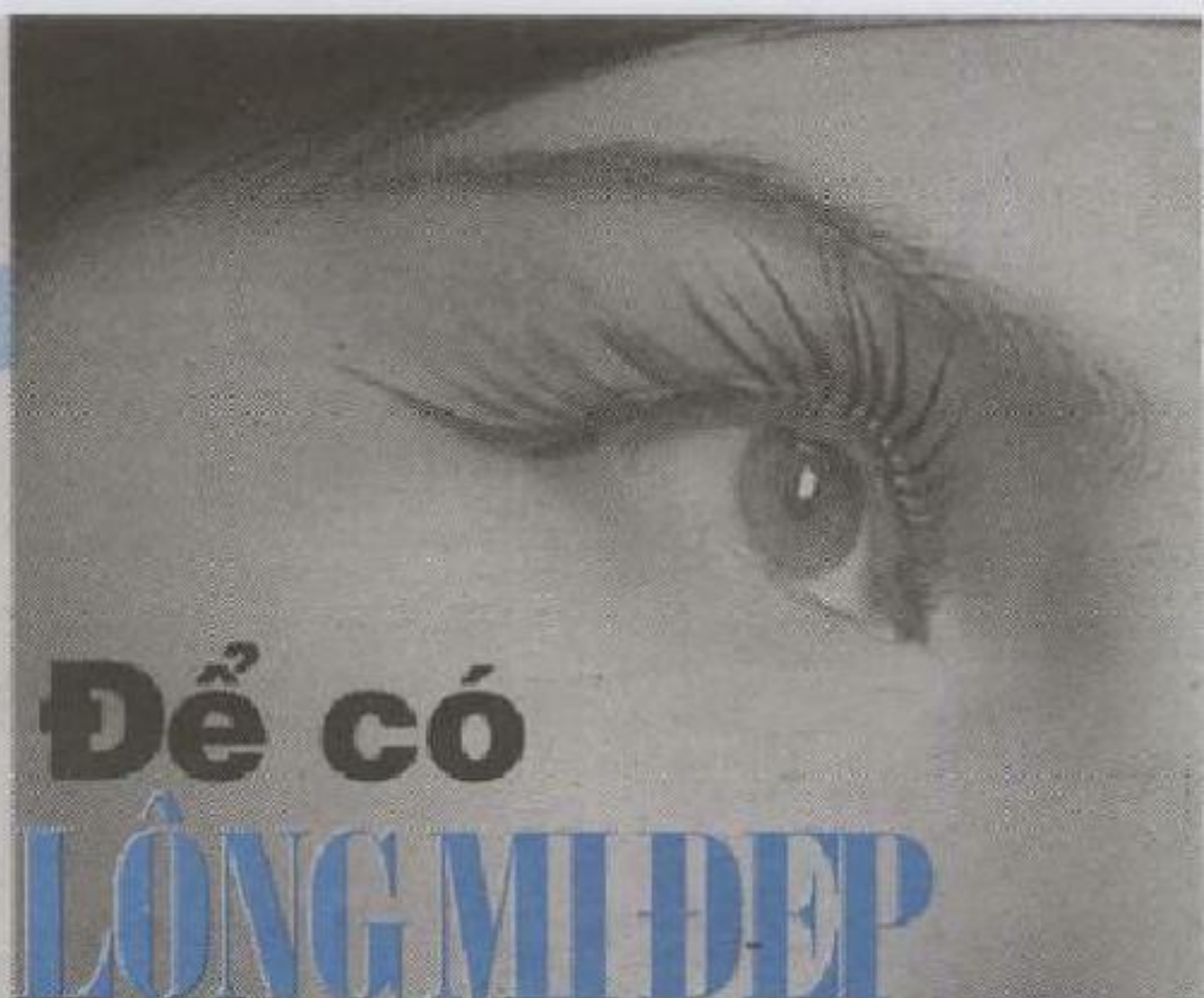
Có những loại kem đặc biệt để chữa trị và củng cố lông mi. Hãy cẩn thận dùng ngón út bôi chúng lên rìa mi mắt. Nhiều loại kem và dầu hiện đại được sản xuất dưới dạng mực không màu dùng để chữa bệnh, có kèm theo bàn chải lông. Chúng được bôi lên lông mi tương tự như khi bôi mực để chải lông mi.

Khi chọn mực chải lông mi, nhất là đối với lông mi yếu và mỏng, hãy chú ý đến thành phần. Nên chọn loại trong thành phần mực có dầu thầu dầu, với tác dụng nuôi dưỡng chân lông mi và kích thích lông mi phát triển, cũng như có các protein từ mầm lúa mì và keratin.

Khi mắt nhạy cảm, thị lực kém và sử dụng kính sát tròng, hãy chọn mực có ghi chú "dùng cho mắt nhạy cảm" hay "không có chất bảo quản và tạo hương thơm".

Để cho lông mi phát triển, hãy thực hiện massage mi mắt. Dùng đầu ngón tay thực hiện việc xoa nhẹ nhàng theo vòng tròn. Cần bắt đầu việc đó từ góc trong của mắt, sau đó theo mi trên dịch chuyển về phía thái dương và theo mi dưới quay lại về phía mũi.

(Theo Pravda, Nga)

**Để có
LÔNG MI ĐẸP**

HOÀNG LAN

Làm gì khi

vợ bỏ đi?

TRÌNH TRUNG HÒA

- Không có gia đình nào không có lúc mâu thuẫn, cãi cọ lặt vặt nhưng rồi lại làm lành. Tuy nhiên, cuộc sống vợ chồng cũng có khi nảy sinh mâu thuẫn gay gắt dẫn đến người vợ cảm thấy không thể chung sống được nữa. Phản ứng quyết liệt nhất của phụ nữ là bỏ đi khỏi nhà với lời tuyên bố sẽ ly hôn và thường mang theo con cái, quần áo trở về nhà cha mẹ đẻ. Người chồng phải làm gì trong tình huống này khi không muốn hôn nhân đổ vỡ? Có thể cứu vãn được không hay đành coi đó là bước đệm của ly hôn?

Chuyện ghi được từ một trung tâm tư vấn

Quang, kỹ sư tin học, 36 tuổi, gọi đến tư vấn bằng giọng chán chường gần như tuyệt vọng. Trước đó, Quang vừa có cuộc điện thoại với Dung, vợ anh, nhân viên ngân hàng, 31 tuổi. Cô cho biết dứt khoát không thể sống với anh nữa và khẳng định không còn lý do gì để tiếp tục cuộc hôn nhân dù nó đã kéo dài 12 năm, có một con gái 9 tuổi và cậu con trai 5 tuổi. Trong khi Quang đang làm việc ở cơ quan, Dung đưa 2 đứa con và bọc tư trang lên taxi đi thẳng về nhà mẹ để chờ làm thủ tục ly hôn. Quang cũng biết Dung không thỏa mãn với hôn nhân nhưng anh không bao giờ tưởng tượng là cô có thể quyết tâm ly hôn như thế.

Dung thường xuyên tranh cãi với chồng, mong muốn anh thay đổi nhưng vô tác dụng, hoặc chỉ được mấy hôm rồi đâu lại vào đấy. Quang không làm gì để vợ hạnh phúc. Không những thế, Quang còn nghe một vài người bạn bình luận rằng Dung là một phụ nữ điển hình của loại người không bao giờ thỏa mãn, một cái giếng không đáy nên không bao giờ đầy. Vì thế, anh không sao hiểu được vợ. Quang cũng không cần biết mình sai thế nào. Như nhiều người bạn, anh lựa chọn sự quay lưng lại với thực tại và kết quả là đánh mất thứ quan trọng nhất mà anh từng có: tình yêu.

Đây không phải lần đầu các nhà tư vấn hôn nhân gặp trường hợp như vậy. Trao đổi với Quang, tôi

cho rằng cuộc hôn nhân của họ sẽ không tan vỡ. Quang tức điên lên khi nghe điều đó: "Ông còn nói tôi phải cứu vãn cuộc hôn nhân như thế nào nữa khi vợ tôi đã bỏ đi? Thế là hết! Cô ấy nói với tôi như vậy". Tôi hỏi lại: "Nếu sự thật là như thế, sao anh còn gọi đến tư vấn?". Quang im lặng. Thật ra, sở dĩ Quang tuyệt vọng chỉ vì hiện nay anh không biết phải làm gì.

Điều tốt nhất mà Quang có thể làm lúc này là nghiêm túc nhìn lại toàn bộ con người mình. Vấn đề không phải ở vợ anh mà là chính anh. Đó mới là điều anh nên quan tâm lúc này. Tôi không tin rằng vợ anh thật sự muốn chấm dứt hôn nhân. Dù tôi chưa bao giờ gặp hoặc nói chuyện với Dung nhưng tôi biết chắc: cô ấy không định bỏ anh. Hầu hết các trường hợp tương tự mà tôi biết đã không tan vỡ. Cho nên anh cần phải làm cái gì đó khác đi. Từ trước đến nay, như Quang nói, anh chỉ chờ đợi sự thay đổi từ vợ mình. Nhưng điều quan trọng hơn là anh hãy chủ động thay đổi chính mình. Cuối cùng Quang cũng hiểu ra và hỏi nhà tư vấn: "Vâng, tôi sẵn sàng làm theo lời ông. Vậy phải bắt đầu từ đâu?".

Làm gì để cứu vãn hôn nhân?

Sau khi vợ bỏ đi và nói không muốn chung sống nữa, đàn ông thường làm 4 điều đại dột sau đây. Bốn điều này không chỉ làm cho vấn đề xấu hơn, mà còn đẩy mọi chuyện đi xa hơn nữa, thậm chí đến chỗ phải ly dị.

Sai lầm thứ nhất

Họ thường thuyết phục vợ trở về. Điều đó khác nào khẳng định việc cô ấy bỏ đi là sai và cần phải sửa chữa ngay. Vì thế, càng kêu gọi họ về càng làm cho tình hình xấu thêm. Lẽ ra, trong trường hợp này, người chồng cần phải nói: “Anh hiểu vì sao em bỏ đi. Bởi vì đã nhiều lần em đòi một sự thay đổi ở anh mà không kết quả. Anh rất lấy làm tiếc. Đúng là em không có hạnh phúc và anh hiểu vì sao em bỏ về nhà mẹ”. Sau đó, người chồng cần khẳng định rằng anh không thể sống thiếu cô ấy và anh đã hiểu rằng chính mình cần thay đổi một cách nghiêm túc. Nhớ là không được trách cứ việc cô ấy bỏ đi. Đó là những gì cần nói với vợ. Nhưng thông thường, đàn ông không nói như thế, thay cho những lời nhận lỗi, anh ta lại đòi được nói chuyện với con, còn hứa sẽ đến vào cuối tuần đưa chúng đi công viên. Khác nào anh ta vẫn muốn khẳng định mình là người cha, người chồng tốt, chỉ có vợ là sai!?

Sai lầm thứ hai

Đàn ông thường hứa rằng họ sẽ thay đổi ngay nhưng vợ họ không tin vì có thể anh ta đã hứa nhiều lần rồi. Người vợ biết lời hứa của anh ta lúc này chỉ là giải pháp tình thế và điều đó không hấp dẫn. Phụ nữ cần một người đàn ông mạnh mẽ và đáng tin cậy, ý thức được mình cần gì và vợ cần gì. Vì thế, người chồng không bao giờ nên tuyên bố là mình “sẽ thay

đổi” hoặc “đang thay đổi” một cách dễ dàng thế. Anh ta cần khẳng định điều tốt nhất mà anh ta có thể làm trong lúc này là quyết tâm cứu vãn cuộc hôn nhân.

Sai lầm thứ ba

Sau khi vợ bỏ đi, người chồng thường liên tục gọi điện và chỉ làm tình trạng xấu thêm vì lúc này cô ấy không có tâm trạng để nói chuyện bình tĩnh. Bạn càng tranh luận hoặc thuyết phục càng thất bại. Bạn có thể nói chuyện với con vào buổi tối nếu thấy nhớ chúng và chỉ được nói với vợ nếu cô ấy muốn. Bởi vì cứ bắt đầu nói là cãi nhau. Nếu cô ấy muốn tranh luận thì nên để cho cô ấy trút những nỗi phần uất của mình và bạn đừng phản công lại. Bạn phải để cho cô ấy nói thoải mái hoặc chất vấn bất cứ điều gì. Đó chính là một kỹ năng mới rất đơn giản mà bạn cần học nếu muốn cứu vãn hôn nhân. Bởi đây là điều mà bạn chưa bao giờ học. Bạn chỉ thích khẳng định mình đúng, người khác sai. Hoặc tệ hơn, không làm một việc gì để người khác cảm thấy dễ chịu hoặc ít nhất được tôn trọng. Từ xưa đến nay vẫn thế nên bạn cảm thấy thế là bình thường. Thực ra đó là điều không bình thường, thậm chí không chấp nhận được.

Sai lầm thứ tư

Đàn ông thường hay đổ hết tội lên đầu vợ. Trong trường hợp đang xét, tất nhiên Dung chưa phải là người vợ hoàn hảo (và có ai hoàn hảo được cơ chứ!). Cô ấy có thể

Thắc mắc thường gặp về **ĐỜI SỐNG TÌNH DỤC NAM**

BS ĐÀO XUÂN DŨNG

(Xem từ TGM 816)

● **Điều phiền muộn nào nam giới thường gặp nhất?**

Đó là xuất tinh sớm. Nhiều người trẻ gặp sự cố này, chiếm tỉ lệ cao nhất trong số những rối loạn

chức năng tình dục của nam giới nói chung. Thủ dâm ở tuổi vị thành niên có thể là nguyên nhân của xuất tinh sớm khi lập gia đình vì hành vi thủ dâm diễn ra trong một thời gian dài thời trẻ có nguy cơ hình thành cung phản xạ xuất tinh sớm. Tuy nhiên, điều này còn nhiều bàn cãi.

Trước đây người ta coi xuất tinh sớm là khi giao hợp chưa được 2 phút. Masters và Johnson đề nghị

cũng có những yếu kém, thậm chí sai lầm. Nhưng bây giờ chưa phải lúc nói về những điều đó. Quang cần nhận trách nhiệm về những vấn đề của mình. Đừng bao giờ dùng con làm áp lực buộc cô ấy trở về.

Nếu đàn ông tránh được 4 điều đại dốt trên đây, trong tình huống vợ bỏ đi thì anh ta sẽ làm cho vợ bắt đầu nhìn thấy sự thay đổi trong cách cư xử của anh ta. Bởi

vì càng đổ lỗi cho vợ chỉ khiến cô ấy càng bất mãn và cuối cùng là bạn chỉ nói cái bạn muốn, không cần biết đối phương muốn gì. Điều đó làm người vợ càng thất vọng hơn và có thể đưa đến những cuộc ly hôn oan uổng. Tất nhiên đây chỉ là bước đầu nhằm đưa người vợ trở về với gia đình. Muốn giải quyết triệt để phải tìm ra nguyên nhân sâu xa của vấn đề và có cách giải quyết vấn đề đó. ■

gọi là xuất tinh sớm khi không làm thỏa mãn được bạn tình trong 50% trường hợp quan hệ tình dục. Khi người chồng xuất tinh sớm thì người vợ có phản ứng khác nhau tùy mỗi người, hoặc hy sinh khoái cảm cá nhân và chịu đựng - một thực tế với nhiều phụ nữ Á Đông - hoặc bị ức chế kéo dài dẫn tới nhiều rối nhiễu tâm thần.

● **Có thể điều trị xuất tinh sớm?**

Khi xuất tinh sớm có nguyên nhân thực thể (nhiễm khuẩn cơ quan sinh dục, tổn thương thần kinh do bệnh tiểu đường, bệnh gút...) thì trước tiên cần điều trị nguyên nhân, sau đó luyện tập lại nhóm cơ đáy chậu. Nếu vì nguyên nhân tâm lý thì đã có nhiều cách được đề cập đến.

Có thể học cách nhận biết những dấu hiệu trước lúc không thể kìm giữ được nữa, thở sâu và chậm, dùng ý chí ức chế phản xạ xuất tinh. Tập nhiều lần để tạo thành một phản xạ có điều kiện, thời gian tập từ 4-5 tuần sẽ cho kết quả tốt.

Bài tập Kegel: luyện tập nhóm cơ ở đáy chậu, ví dụ đang đi tiểu mà chủ động dừng lại để nước tiểu không chảy ra nữa, đó là nhờ tác động co rút của nhóm cơ cụt vệ. Hãy tập co rút như vậy ngoài lúc đi tiểu. Lúc đầu tập 10 lần, chậm rồi nhanh dần. Mỗi ngày tập nhiều lần, cho đến khi đạt được 200 lần. Với bài tập này, cùng với các vận động khác, sau 1-2 tháng sẽ có kết quả.

Tránh để phần quy đầu di chuyển ra vào nhiều vì vùng gây

khoái cảm mạnh nhất của nam giới là ở quy đầu, vì thế dễ gây xuất tinh. Chất gây tê tại chỗ (gel xylocain 2%) bôi vào quy đầu để giảm bớt kích thích cũng có thể dùng kết hợp.

Thiếu sự hợp tác và thông cảm của người vợ, xuất tinh sớm của người chồng lúc đầu chỉ là một rối loạn tạm thời có tính phản xạ có thể phá bỏ được đã trở thành một phản xạ có điều kiện trong mỗi lần quan hệ tình dục.

Điều trị xuất tinh sớm bằng thuốc là một liệu pháp tương đối mới nhưng nhiều hứa hẹn, có thể sớm đem lại kết quả tốt mà lại ít có tác dụng phụ. Những thuốc này làm thay đổi chuyển hóa của serotonin và các chất dẫn truyền thần kinh khác trong não để ức chế phản xạ xuất tinh. Một trong những thuốc đó là clomipramine (Anafranil) - một loại thuốc chống trầm cảm, viên 25mg, uống hàng ngày từ 25-50mg, trong 2-3 tuần đã tăng được thời gian giao hợp. Một số thuốc chống trầm cảm khác cũng đang được nghiên cứu sử dụng (ví dụ Gabapentine 300mg/viên, uống 1 viên trước khi giao hợp 3 giờ, 2 lần 1 tuần, trong 10 tuần. Paroxetine 20mg, uống hàng ngày 20mg, trong 2-3 tuần. Fluoxetine 20mg, uống hàng ngày 20-40mg, trong 4-5 tuần; tuần đầu uống 20mg/ngày, từ tuần thứ 2 uống 40mg/ngày. Sertraline 50mg, uống 50-100mg/ngày, trong 4-8 tuần).

Ngoài thuốc, còn có phương pháp phong bế vùng đám rối thần kinh cùng (mỗi tuần 1-2 lần, trong

5-10 tuần liên tục) và can thiệp phẫu thuật cắt bỏ dây thần kinh cảm giác ngoại vi quanh đầu dương vật nhằm giảm sự quá nhạy cảm ở đầu dương vật.

● **Có người xuất tinh chậm, xuất không ra tinh hay xuất tinh đau, vì sao?**

Nhiều tổn thương thoái hóa ở thần kinh tiểu khung và tủy sống có thể gây ra xuất tinh chậm, nguyên nhân có thể do sự dẫn truyền của thần kinh cảm giác yếu đi (giảm cảm giác tại chỗ) hoặc liệt chức năng của thần kinh vận động (chậm hay không có xuất tinh). Sử dụng một số thuốc an thần (ví dụ thuốc ức chế mono-amino-oxydase, MAO), thuốc chẹn alpha cũng có thể là nguyên nhân gây mất xuất tinh, ngừng thuốc sẽ phục hồi dần dần. Tâm lý cũng có vai trò không nhỏ: sợ có thai, kém nồng nhiệt về tình cảm với bạn tình, không hòa hợp... Xuất không ra tinh là sự cố hiếm gặp, mặc dầu vẫn cương cứng và ham muốn (gọi là xuất tinh khô nhưng đừng nhầm với xuất tinh trào ngược vào bàng quang sau phẫu thuật ở tuyến tiền liệt). Xuất tinh đau đôi khi xảy ra do quá trình viêm và nhiễm khuẩn ở niệu đạo. Niệu đạo chít hẹp do sang chấn cũng gây đau khi đi tiểu hoặc khi xuất tinh.

● **Xuất tinh có lẫn máu có đáng sợ?**

Cần trao đổi với thầy thuốc để tìm nguyên nhân. Hippocrate đã mô tả triệu chứng bất thường này. Xuất tinh lẫn máu có thể xảy ra cho cả người trẻ lẫn người già, có thể trong

lúc mộng tinh hoặc trong quan hệ tình dục. Tỷ lệ xuất tinh máu vi thể (nghĩa là chỉ soi kính hiển vi mới thấy) xảy ra khoảng 1/80 nam giới. Xuất tinh có máu ít khi có cảm giác đau, có khi chỉ xảy ra một lần rồi không bao giờ tái phát nữa nhưng hơn 50% có tái phát. Xuất tinh lẫn máu cũng có thể nặng lên và kèm theo khó tiểu.

Về nguyên nhân, đa số trường hợp xuất tinh có máu là do giãn những tĩnh mạch ở phần sau của niệu đạo - một loại giãn tĩnh mạch gây chảy máu không nhìn thấy bằng mắt thường và làm cho tinh dịch có màu sẫm. Những nguyên nhân khác có thể là nhiễm khuẩn: mọi loại vi khuẩn từ bàng quang hay niệu đạo đều có thể lây nhiễm cho các ống phóng tinh và trong trường hợp này xuất tinh lẫn máu rất kín đáo, khó nhận thấy. Sán máng (schistosomia) cũng là một nguyên nhân ở các nước nhiệt đới, loại sán này gây bệnh ở bàng quang nhưng ấu trùng của nó di chuyển khắp cơ thể, tới cả các ống phóng tinh và túi tinh. Ngoài 2 nguyên nhân lớn nói trên (giãn tĩnh mạch và nhiễm khuẩn), hiếm gặp hơn nhưng cũng làm cho tinh dịch có máu là sang chấn niệu đạo, bệnh lý ở tuyến tiền liệt...

● **Phẫu thuật tuyến tiền liệt có thể gây ra xuất tinh trào ngược vào bàng quang?**

Đúng. Phần niệu đạo nằm trong dương vật là niệu đạo trước, phần niệu đạo sau là phần có cả nước tiểu lẫn tinh dịch đi qua. Tuyến tiền liệt

bao quanh niệu đạo sau. Chính ở khu vực này có một cơ chế bao gồm những cơ quan rất nhỏ có chức năng điều khiển sự bài tiết hoặc kìm giữ của 2 dòng dịch là nước tiểu và tinh dịch sao cho 2 dòng dịch này không chảy ra cùng lúc. Như thế nghĩa là cần phải có một cơ chế điều phối thần kinh - cơ hoàn hảo ở giai đoạn khoái lạc lên đến đỉnh điểm, khi đó đóng chặt lỗ bàng quang và làm giãn cơ thắt vân và ống niệu đạo để phóng tinh. Vậy nếu bị tổn thương thần kinh dù do nguyên nhân gì (sang chấn do mổ ở tiểu khung hay do bệnh tiểu đường) làm ảnh hưởng đến sự điều phối thần kinh thì đều có thể làm rối loạn sự đóng mở nhịp nhàng của các cơ quan nói trên và vì thế phóng tinh ngược vào bàng quang.

● **Xuất tinh ít, có cách gì để tăng lượng tinh dịch?**

Mỗi lần xuất tinh, lượng tinh dịch bình thường là 3-5ml (một thìa cà phê), trong đó có từ 200-600 triệu tinh trùng. Do nhiều lý do, lượng tinh dịch và số lượng tinh trùng có thể ít đi. Nguyên nhân thường được nói đến: thiếu hụt hormone do nguyên nhân ở tinh hoàn hoặc tuyến yên; ống phóng tinh bị tắc cũng không phải là hiếm và thường do hậu quả của quá trình nhiễm khuẩn và viêm nhiễm ở niệu đạo sau. Xuất tinh ít không có ảnh hưởng đến dục năng. Thông thường, lượng tinh dịch và cả áp lực khi xuất tinh giảm đi theo tuổi tác. Lượng tinh dịch nhiều khi xuất tinh có tác dụng:

Tăng cường độ khoái cực. Một số thuốc có nguồn gốc thực vật hay động vật có thể làm tăng lượng tinh dịch và do đó tăng cường độ, thời gian đạt cực khoái. Bài tập Kegel nói trên (luyện nhóm cơ cùng - vệ) có thể làm tăng sức mạnh của dòng tinh dịch khi bị phóng qua ống dẫn tinh và dương vật nên cũng có tác dụng tương tự.

Tăng số lượng tinh trùng và khả năng có thai: có nhiều yếu tố ảnh hưởng đến số lượng tinh trùng như hút thuốc lá, dùng ma túy, ăn uống không đủ chất, ít vận động, thậm chí cả mặc quần lót chật... Một số amino acid (L-arginine và L-lysine) có thể giúp tăng sức khỏe tinh trùng và cơ hội thụ thai. L-arginine là chất có lợi cho sức khỏe tình dục nam cũng như nữ; trong dân dương hoắc và trong một vài loại côn trùng, động vật có hàm lượng L-arginine, testosterone và một số chất gây hưng phấn kích thích khác.

Tăng khoái cảm ở bạn tình: thời gian xuất tinh kéo dài làm tăng khoái cảm cho bạn tình nữ.

Để tăng lượng tinh dịch, có thể bổ sung L-arginine, L-lysine dưới dạng dược phẩm hay chế độ dinh dưỡng. L-arginine là nguồn cung cấp nitric oxyde (NO) có tác dụng giãn cơ và gây nên hiện tượng cương dương. Điều trị bằng kháng sinh và chống viêm có kết quả tốt nhưng cũng có khi cần can thiệp ngoại khoa ở chỗ tắc, giải phóng tinh trùng bị nhốt lâu ngày ở đó.

(Còn tiếp)

Cuối tháng 12-2008, Trung tâm Công nghệ giáo dục (GD) công bố mô hình lớp học tương tác lần đầu tiên ứng dụng tại Việt Nam đã thành công. Các trường đi tiên phong như Tiểu học dân lập Đoàn Thị Điểm, Lê Quý Đôn (Hà Nội) đã đưa mô hình lớp học này vào giảng dạy, kết quả lượng kiến thức truyền đạt cho học sinh (HS) lớn hơn nhưng không hề quá tải.

Giáo viên tham gia soạn giáo án điện tử

Ông Phạm Anh Tuấn - Giám đốc Trung tâm Công nghệ GD cho biết: “Chúng tôi đã có một thời gian nghiên cứu khá dài, từ khi đưa hệ thống lớp học tương tác về Việt Nam vào giữa năm 2006 đến cuối năm 2007 mới báo cáo với Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT), xin phép được triển khai, giới thiệu”. Qua thời gian thử nghiệm, các giáo viên (GV) hoàn toàn có thể tiếp cận với phần mềm, thiết bị một cách dễ dàng. Sở dĩ có được điều đó là do các hãng sản xuất ra công nghệ này có tới 50% nhân viên từng là GV, họ hiểu HS hơn ai hết. Các hãng đưa ra những công cụ giảng dạy có vẻ rất “ngô nghê”, nhưng trong sư phạm và GD thì lại hữu dụng và phù hợp.

Ông Phạm Anh Tuấn

Thường các GV khi tiếp cận với công nghệ GD này chỉ mất 2 tuần làm quen thiết bị và phần mềm, sau đó có thể giảng dạy dễ dàng. Các hệ thống hiện nay chia ra 3 cấp như cấp căn bản, cấp nâng cao và cấp hoàn chỉnh. Với cấp căn bản, các GV có thể sử dụng những giáo cụ điện tử đơn giản có sẵn trong phần mềm, như compa, êke, thước kẻ... có thể kéo thả theo ý đồ của mình. Cấp cao hơn, có thể GV sử dụng đến những hiệu ứng như công nghệ Power Point nhưng mang tính chất sư phạm nhiều hơn. Đến cấp hoàn thiện, GV có thể tạo ra các giáo án, hoặc truyền đạt kinh nghiệm cho các GV khác tham khảo trong quá trình giảng dạy.

Chi phí để đầu tư trọn gói và đưa vào sử dụng tốt hệ thống này, mỗi lớp học phải cần đến 100 triệu đồng, đây là một khoản tiền khá lớn đối với các trường học ở Việt Nam. Bài toán của Bộ GD&ĐT đặt ra là phải đáp ứng được nhu cầu của các trường học ở 63 tỉnh, thành phố trong cả nước. Tuy nhiên, không phải trường học, lớp học nào cũng có thể đầu tư hoàn chỉnh được. Các trường có thể đầu tư 10 triệu là có thể có lớp học tương tác rồi từng bước đầu tư tiếp theo.

Thay bảng đen phấn trắng bằng “bảng trắng, que chỉ”

Khoa học công nghệ phát triển mạnh mẽ đã khiến cho nhiều ứng dụng được thực hiện đối với GD. Một lớp học tương tác là lớp học

giảng dạy bằng các thiết bị vi tính, được soạn thảo sẵn. Thay vì bảng đen phấn trắng, những chiếc bảng trắng tương tác cho phép mọi thứ có thể nhìn thấy hoặc tác động vào trên màn hình máy tính đều có thể hiện lên trên bảng. Mỗi lớp học chỉ cần chiếc máy tính có hệ điều hành Windows với cấu hình tối thiểu 233Mhz, hệ điều hành Win 98/2000.ME.XP hoặc NT với ít nhất 32Mb RAM.

Giáo án của GV được làm thành từng file mềm, một máy chiếu kỹ thuật số được dùng để chiếu lên bảng những kiến thức cần truyền đạt cho HS. Với phương pháp này, GV dễ dàng trong việc soạn bài giảng cũng như giảng bài, bài giảng có sức lôi cuốn, hấp dẫn, tạo điều kiện cho HS dễ dàng tham gia vào bài giảng. Vì không phải viết, vẽ trên bảng nên GV tiết kiệm được thời gian, dồn hết trí lực vào bài giảng cho HS. Đối với HS, các em được tương tác trực tiếp với bài giảng, âm thanh, hiệu ứng hình ảnh dễ cuốn hút hơn. Với những bài giảng này, HS được tham gia vào các trò chơi hấp dẫn, phát huy tối đa khả năng sáng tạo, kích thích HS tự tìm hiểu và khám phá. Nhờ vào kho tài nguyên sẵn có, mọi HS đều có cơ hội để kết nối với thế giới rộng lớn.

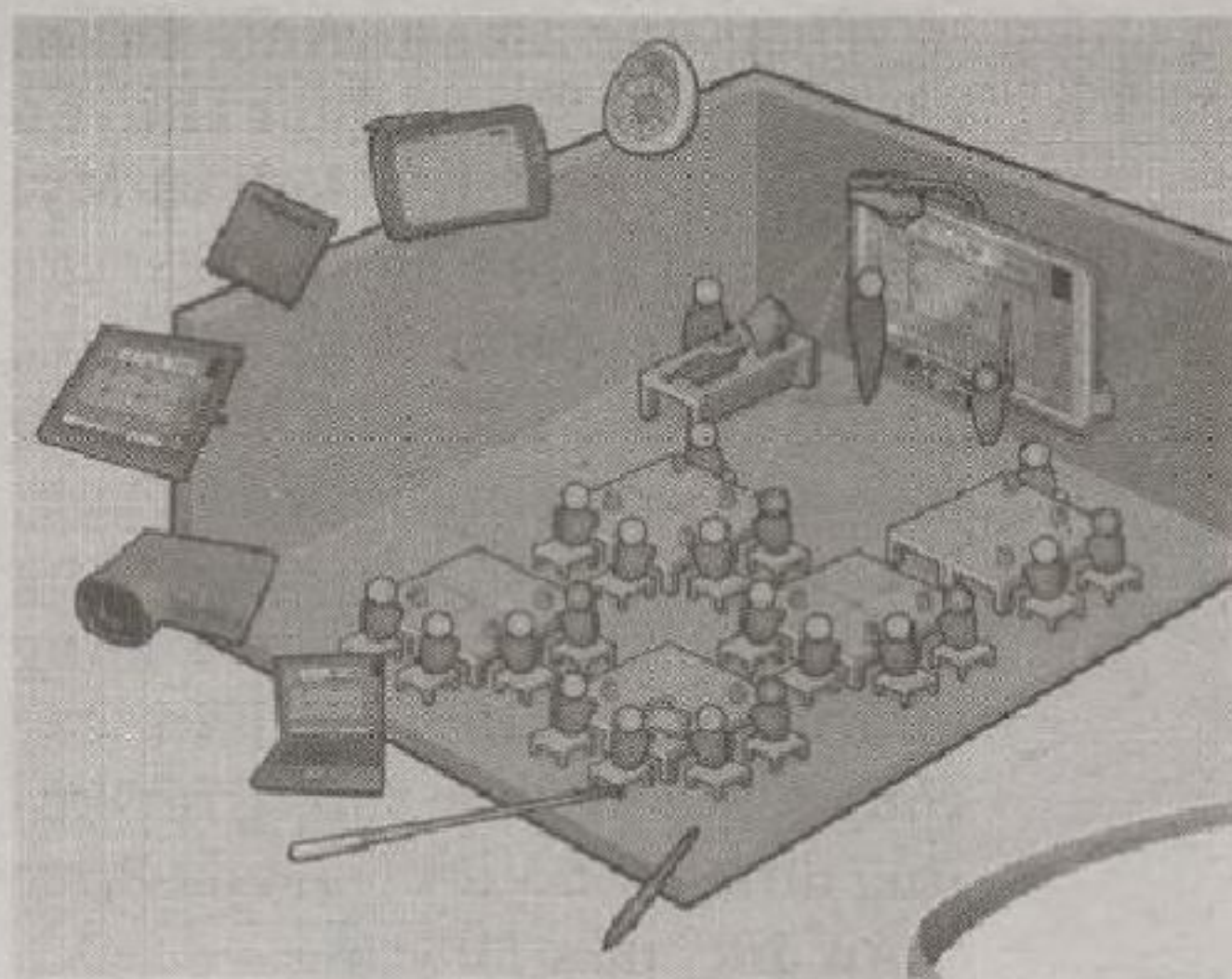
Hiện tại, hệ thống này đã có mặt ở trên 80 quốc gia và vùng lãnh thổ, toàn bộ các nước ở châu Á, Đông Nam Á đều đang sử dụng. Đó là cơ sở để chứng minh, có thể

Chỉ cần đầu tư từ 10-100 triệu đồng là các trường đã có một "lớp học tương tác" với nhiều công nghệ và thiết bị nhập ngoại, trợ giảng cho các GV, giúp nâng cao chất lượng dạy học, tạo cho HS được tiếp cận với phương pháp học mới của các nước tiên tiến trên thế giới.

ứng dụng vào nước ta.

Vùng khó khăn có thể triển khai được không?

Theo ông Phạm Anh Tuấn, với những địa phương có điều kiện khó khăn hơn, nguồn ngân sách hạn hẹp, các trường học sẽ không được đầu tư trọn vẹn hệ thống thiết bị và chỉ có thể đầu tư từng bước. Chỉ cần đầu tư máy tính, bảng điện tử là có thể dùng được. Tuy nhiên, khi đó, hệ thống cũng sẽ đòi hỏi những kiến thức cơ bản về tin học, để GV có thể vận hành được hệ thống.

Khi mới tiếp cận, chắc chắn các GV sẽ phải mất một thời gian để nghiên cứu và tìm hiểu hệ thống, cũng như việc “gỡ” máy tính bình thường. Sau một thời gian ứng dụng vào thực tế, sẽ thấy hệ thống bộc lộ những nhân tố thuận lợi, hỗ trợ tốt cho GV.

Tính trên toàn quốc, hiện có khoảng 300 hệ thống đã được ứng dụng, riêng Hà Nội đã có 20 trường tiểu học ứng dụng hệ thống lớp học tương tác. Chiến lược thời gian tới là sẽ ứng dụng từng bước vào các nhà trường ở các tỉnh, thành phố lớn. Trước đây, hệ thống này đã được đem giới thiệu tiếp cận ở một số tỉnh thành như Hà Tây cũ, Vĩnh Phúc, Hải Phòng với các mô hình thí điểm ban đầu. Qua đó cho thấy chương trình này không thể ứng dụng một cách ồ ạt được. Cần phải từng bước phối hợp với các cơ quan GD tại địa phương, sau đó rút kinh nghiệm và triển khai đại trà.

Theo ông Phạm Anh Tuấn, công nghệ mới này được chuyển giao từ các đối tác ở Anh và Mỹ. Mặc dù có nhiều hệ thống ở các hãng, các nước khác nhau, nhưng trước khi đưa mô hình này với công nghệ của Anh, trung tâm đã tham khảo công nghệ khác của các nước xung quanh. So với nguyên bản, các công nghệ lớp học tương tác khi ứng dụng vào Việt Nam đã được “bản địa” hóa 50%. ■

Hạ nhiệt THÀNH PHỐ

HOÀNG XUÂN PHƯƠNG

► Hiện tượng mỗi ngày một nóng lên tại các thành phố là điều dễ nhận thấy. Thường nhiệt độ ở đó cao hơn các vùng thôn quê lân cận từ 2-4°C, làm cho con người cảm thấy ngột ngạt, thêm khát bầu không khí trong lành hơn, mát mẻ hơn. Người ta điều chỉnh môi trường làm việc và sinh hoạt bằng các thứ máy điều hòa, máy hút gió, máy quạt và tủ lạnh. Nhưng dầu sao vẫn phải sống bên trong bầu khí hâm nóng mà các nhà chuyên môn gọi là đảo nhiệt (heat island).

Dảo nhiệt hình thành khi bức xạ Mặt trời bị các vật liệu xây dựng kiến trúc, đường sá, vỉa hè... giữ lại thay vì được hấp thụ bởi hệ thống tự nhiên của đất, nước và cây cỏ hay được phản xạ trở lại vào không khí để gió mang đi. Một khối nhiệt lượng không nhỏ khác do con người tạo ra từ các máy móc sinh hoạt và văn phòng, các động cơ xe cộ và các nhà máy công nghiệp. Hình thái của mỗi đảo nhiệt ở mỗi thành phố sẽ khác nhau tùy vào địa hình, địa vật và hoạt động của gió theo mỗi mùa. Cung cách thay đổi nhiệt độ giữa ngày và đêm ở mỗi thành phố cũng khác nhau tùy vào hình thái đảo nhiệt tại đó.

Ở các thành phố lớn, diện tích phần mái các công trình kiến trúc thường chiếm trên dưới 25%, các mặt bằng không mái như vỉa hè, sân bãi và công viên vào khoảng 30 đến 40%, còn lại là diện tích đường sá mà phần lớn tráng bằng nhựa đường. Mỗi loại vật chất có một hiệu suất phản xạ khác nhau gọi là albedo, tức tỉ số giữa năng lượng phản chiếu và

tổng lượng bức xạ hấp thụ từ Mặt trời. Từ đây người ta xác lập chỉ số phản chiếu (SRI) cho mỗi vật liệu. Các vật chất đậm màu có SRI thấp, các chất liệu sáng màu có SRI cao hơn, nghĩa là khả năng làm lạnh đảo nhiệt của chất liệu đó tốt hơn. Tốc độ làm lạnh đảo nhiệt còn tùy thuộc vào năng lực phát xạ bề mặt của vật liệu, theo đó các mái kim loại láng bóng có chỉ số phát xạ trong khoảng 0,1 nên thoát nhiệt rất nhanh, đặc biệt khi có lớp cách nhiệt nằm lót bên dưới. Nhưng hầu hết vật liệu xây dựng hiện nay có chỉ số này trong khoảng 0,9 làm cho bầu khí

So sánh ảnh hưởng giảm nhiệt của các vật liệu xây dựng

Vật liệu xây dựng	Hiệu suất phản chiếu	Hệ số phát xạ	Chỉ số phản chiếu
Mặt sơn acrylic đen	0,05	0,90	0
Mặt nhựa đường	0,05-0,10	0,90	0-6
Mặt đường đá cuội	0,21	0,91	21
Mặt bê tông xám cũ	0,20-0,30	0,90	19-32
Mặt bê tông xám mới	0,35-0,45	0,90	38-52
Mặt bê tông trắng cũ	0,40-0,60	0,90	
Mặt bê tông trắng mới	0,70-0,80	0,90	86-100
Mặt sơn acrylic trắng	0,8	0,90	100

tiếp tục hâm nóng nhiều giờ sau khi nắng chiều đã tắt!

Để tìm cách hạ nhiệt cho các thành phố, người ta đã tiến hành quan trắc định lượng hiệu suất phản chiếu (SR), hệ số phát xạ (E) và chỉ số SRI của mỗi loại vật liệu xây dựng (xem bảng).

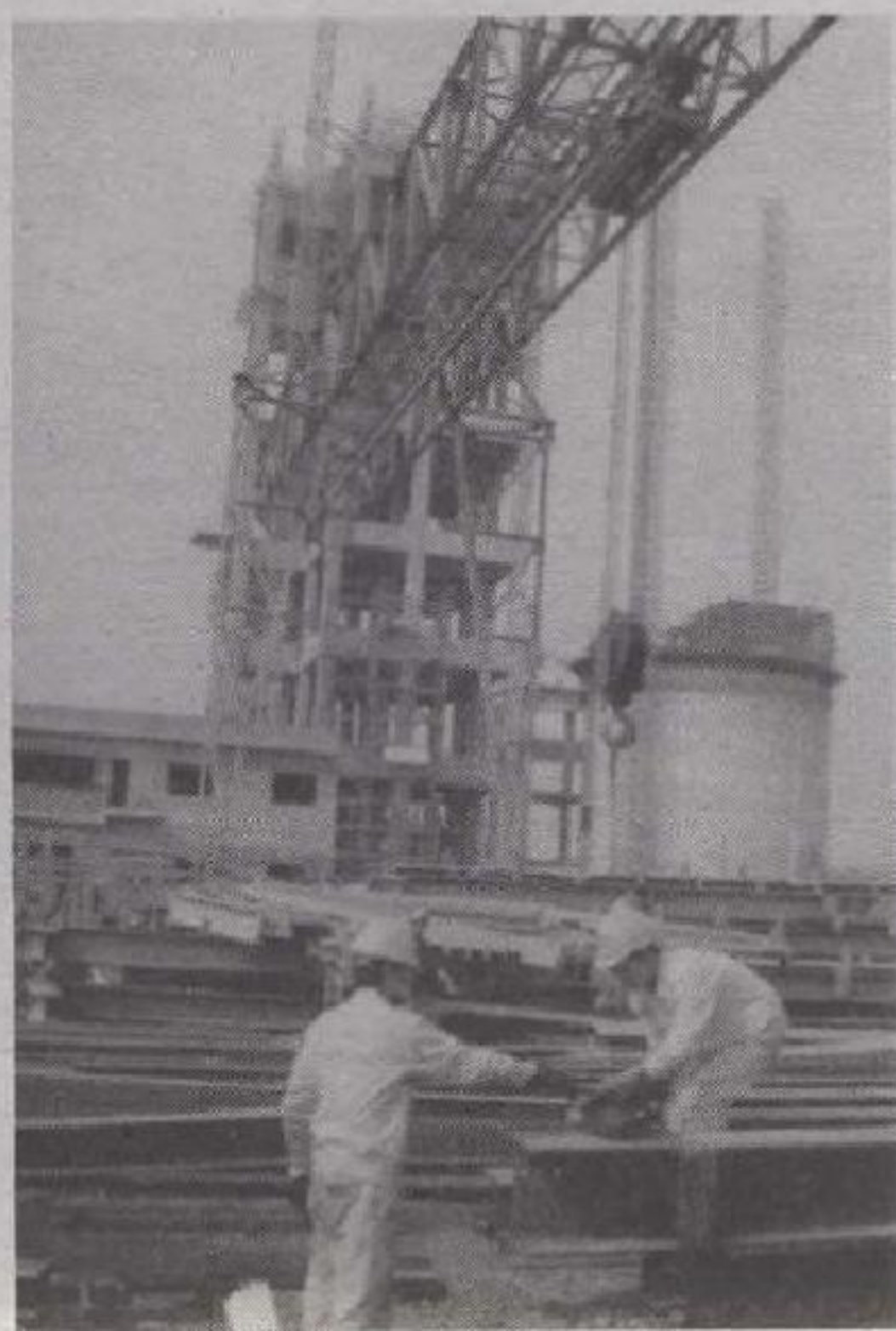
Qua đó, các nhà chuyên môn đưa ra khuyến cáo sử dụng chất

liệu cho công trình xây dựng mới, sao cho các mặt bằng không mái đạt được chỉ số chung SRI trên 29 với phần cấu trúc bê tông portland xám có $SRI > 35$ và bê tông portland trắng có $SRI > 86$, các mái kiến trúc đạt mức $SRI > 90$ ở các mái bằng, $SRI > 78$ ở các mái nghiêng và $SRI > 29$ ở các mái dốc.

Các yếu tố tác động mạnh đến khả năng hạ nhiệt một thành phố gồm

gia tăng hệ thống mặt nước và cây xanh nhằm tạo thành các lá phổi giữa lòng đô thị; sử dụng đúng loại vật liệu xây dựng, trong đó ưu tiên dùng các chất liệu sáng màu cho cả mặt đường, vỉa hè và các mái kiến trúc; cuối cùng hạn chế sử dụng các loại phương tiện đi lại, chuyên chở chạy bằng nhiên liệu hóa thạch, đồng thời đưa các nhà máy công nghiệp ra xa về cuối chiều gió chính thổi vào thành phố.

Do hình thái đảo nhiệt chịu ảnh hưởng rất lớn của mỗi dạng hình thành phố nên việc quy hoạch đô thị mới cũng như cải tạo đô thị cũ cần được đưa lên hàng đầu, sao cho các luồng gió có thể ra vào thông thoáng và các lá phổi cây xanh nối được với nhau, một mặt hấp thu bức xạ thừa từ các khối kiến trúc cao tầng, mặt khác tạo thành các con sông gió ở tầm thấp mang nhiệt và thành phần ô nhiễm ra khỏi thành phố. ■

BÀN PHÍM TRI THỨC

3 hồn, 7 vía và 9 vía?

● 3 hồn, 7 vía là những hồn vía nào? Tại sao nam có 7 vía, nữ lại 9 vía? (thanhtruchuyen@yahoo.com.vn)

3 hồn, 7 vía, tiếng Hán gọi tam hồn, thất phách, là quan niệm của Đạo giáo, xuất xứ từ Trung Hoa. Sách *Vân cập thất tiêm* của Trương Quân Phòng (đời Tống) cho biết 3 hồn là thai quang, sáng linh, u tĩnh; 9 vía là thi cầu, phục thi, tước âm, thôn tặc, phi độc, trừ uế, xú phê. Quan niệm tam thất, nữ cửu, tức người nam 7 vía, người nữ 9 vía, lại là của dân gian Việt Nam. Học giả Đào Duy Anh viết trong sách *Việt Nam văn hóa sử cương* (Quan Hải tùng thư, Hà Nội, 1938): "Đàn ông có 3 hồn phụ vào tam tiêu và 7 phách (vía) phụ vào thất khiếu, đàn bà thì có 9 phách (vía) phụ vào cửu khiếu". Tam tiêu gồm thượng tiêu là miên miên trên dạ dày, trung tiêu là miên giữa dạ dày, hạ tiêu là miên trên bàng quang. Thất khiếu là 7 lỗ trên đầu mặt: 2 mắt, 2 tai, 2 lỗ mũi và 1 miệng. Cửu khiếu là 9 lỗ, gồm thất khiếu cộng với lỗ tiểu tiện và lỗ đại tiện. Thế nhưng, có quan niệm cửu khiếu hơi khác. Hoàng Quốc Hải viết trong sách *Văn hóa phong tục* (NXB Phụ nữ, Hà Nội, 2005): "Theo quan niệm cổ xưa, con người có 7 lỗ (thất khiếu) để hấp thụ vật chất, tinh thần mà trưởng thành. 7 lỗ đó là: 2 mắt, 2 tai, 2 lỗ mũi và miệng. Đàn bà có thêm lỗ vú và lỗ sinh dục để đẻ và nuôi con. Khi hết chức năng sinh đẻ lại trở về thất khiếu". Một số người nhận định rằng quan niệm nam thất, nữ cửu xuất hiện là sự gán ghép khiêng cưỡng, rất có khả năng vì nhầm lẫn.

Chùa Ông ở Việt Nam?

● Chân thành cảm ơn Bàn phím tri thức đã cho bạn đọc biết điều rất thú vị: trên

Chùa Ông / Thập Phủ cổ miếu được dựng từ năm 1684 ở cũ lao Phố, Biên Hòa, Đồng Nai. Ảnh: Phanxipăng

lãnh thổ Việt Nam, chùa Ông không phải là... chùa (TGM 774). Xin vui lòng liệt kê một số chùa Ông tại các tỉnh thành trong nước. (Trương Lý Nhân - Trảng Bàng, Tây Ninh; Lê Trường Anh - Bình Thạnh, TP. Hồ Chí Minh)

Chùa là công trình kiến trúc dùng làm nơi thờ Phật và Bồ Tát, cũng là chỗ tăng ni tu hành theo các pháp môn của Phật giáo. Người Hoa thường dựng chùa Ông, ấy là gọi theo thói quen, chứ đúng ra thì đó là đền miếu Ông

vì chủ yếu thờ Quan Vân Trường / Quan Công. Trên lãnh thổ Việt Nam, nhiều tỉnh thành có chùa Ông. Tại TP. Huế, chùa Ông còn gọi chùa Thuận Hóa nằm trên đường Bạch Đằng, bên cạnh chùa Diệu Đế, nhìn ra sông Đông Ba. Tại Quảng Nam, chùa Ông nằm ở Hội An. Tại Quảng Ngãi, chùa Ông ở thị tứ Thu Xà, huyện Tư Nghĩa. Tại Bình Thuận, chùa Ông tại phường Đức Nghĩa, TP. Phan Thiết. Tại Đồng Nai, chùa Ông còn gọi Thất Phủ cổ miếu ở cù lao Phố, xã Hiệp Hòa, TP. Biên Hòa. Tại Bà Rịa-Vũng Tàu, chùa Ông ở thị xã Bà Rịa. Tại Bình Dương, chùa Ông còn gọi chùa Thanh An trên đường Hùng Vương, thị xã Thủ Dầu Một. Tại TP. Hồ Chí Minh, chùa Ông còn gọi Nghĩa An hội quán trên đường Nguyễn Trãi, Q.5. Tại Đồng Tháp, chùa Ông Quách còn gọi Kiến An cung ở thị xã Sa Đéc, nhìn ra rạch Cái Sơn. Tại Bến Tre, chùa Ông ở huyện Ba Tri. Tại Cần Thơ, chùa Ông còn gọi Quảng Triều hội quán ở phường Tân An, quận Ninh Kiều.

Dơi hút máu bằng cách nào?

● *Phải chăng dơi là loài động vật có vú duy nhất biết bay? Chuyện dơi hút máu có thật chăng? Nếu thật thì chúng hút bằng cách nào? Có trường hợp dơi sinh sống nhờ hút máu người không? (Trần Thị Minh Giang - Mỹ Lộc, Nam Định; Nguyễn Trường Phong - Buôn Ma Thuột, Đắk Lắk)*

Dơi là bộ động vật có vú biết bay duy nhất trên Trái đất hiện nay. Thức ăn chính của dơi là côn trùng và trái cây, số ít loài dơi lại sống bằng cách hút máu động vật khác. Bộ dơi có tên khoa học Chiroptera, được chia làm 2 phân bộ là dơi lớn Megachiroptera và dơi nhỏ Microchiroptera, bao gồm cả nghìn loài khác nhau. Trong đó, chỉ có 3 loài là *Desmodus rotundus*, *Diaemus youngi*, *Diphylla ecaudata* phân bố ở Trung và Nam Mỹ chuyên hút máu động vật. Loài đầu quen hút máu bò, ngựa và lợn. 2 loài sau hút máu các loài chim lớn. Mặc dù từng xuất hiện không ít trường hợp dơi tấn công người vì những lý do bất khả kháng, nhưng tới nay chưa có bằng chứng thực tế nào về sự hút máu người để sinh tồn của bộ dơi cả. Trong bộ dơi, 3 loài dơi vừa nêu làm sao hút máu các động vật sống? Thường hoạt động về đêm, bay lượn cách mặt đất cỡ 1m, khi phát hiện con mồi ngủ say thì chúng đáp nhẹ xuống rồi nhều nước bọt lên chỗ sắp hút máu. Nước bọt của chúng có chứa thành phần hoạt chất tạo tác dụng: gây tê cục bộ và làm máu không đông. Đoạn, chúng dùng những chiếc răng bén nhọn rạch những vết nhỏ vào da con mồi để máu rỉ ra mà nhấm nháp, lẩm phen hơn nửa tiếng đồng hồ mà con mồi chẳng hề hay biết. Với ngành chăn nuôi gia súc gia cầm tại khu vực Mỹ Latinh, dơi hút máu lại là hiểm họa vì ngoài chuyện gây tổn thương con mồi, chúng lại có thể làm lây truyền bệnh dại. Cả 3 loài dơi hút máu đều có một số tập tính khác dơi bình thường. Cá thể trưởng thành nặng không quá 50g; có khả năng đi, chạy, nhảy trên mọi địa hình và dễ dàng tung cánh vút bay nhờ sức bật chân rất khỏe. Con dơi nào qua 2 đêm liền không hút máu thì chết. Thế nhưng, tính tương trợ bầy đàn của chúng chính là liều thuốc cải tử hoàn sinh: con no luôn sẵn sàng ựa máu giúp con đói. Giới khoa học đang trích xuất nước bọt của dơi hút máu nhằm nghiên cứu ứng dụng vào việc ngăn chặn các cơn đau tim và đột quỵ cho con người.

ZAZA thực hiện - bpтрithuc@yahoo.com.vn

Điều gì đang diễn ra

TẠI TRUNG ĐÔNG?

THANH PHƯƠNG

- Israel mở chiến dịch quân sự quy mô lớn vào dải Gaza làm hàng trăm người Palestine tử vong.
- Liên hiệp quốc chia rẽ sâu sắc và bế tắc về vấn đề Trung Đông.
- Làn sóng biểu tình chống Israel lan rộng trên khắp thế giới.
- Nguy cơ sa lầy chiến tranh của Israel khi tiến vào dải Gaza.

Tận diệt Hamas

Đó là mục tiêu chính của Israel sau khi không còn chịu đựng được tình trạng pháo kích trong thời gian dài của lực lượng Hamas vào phần đất của Israel từ dải Gaza. Mở màn cho chiến dịch mang tên Cast Lead này, từ ngày 26-12-2008, Israel bắt ngờ không kích vào hơn 40 mục tiêu của Hamas tại dải Gaza. Một tuần sau đó, ngày 3-1-2009, Israel tiếp

tục đưa bộ binh tràn vào với sự yểm trợ của không quân. Lực lượng Hamas tại đây đã chống trả yếu ớt nhưng vẫn tiếp tục tiến hành các vụ bắn tên lửa vào các thành phố của Israel giáp biên giới dải Gaza. Theo thống kê không chính thức, tính đến ngày 5-1-2009, đã có khoảng 500 người thiệt mạng cho cả hai bên cùng hàng nghìn người khác bị thương. Các giới chức

Palestine và Liên hiệp quốc nói rằng ít nhất 100 người trong số này là thường dân.

Để tìm hiểu nguyên nhân của cuộc tấn công mới này của Israel, chúng ta cần phải điếm lại vài sự kiện chính diễn ra tại Palestine và dải Gaza trong thời gian gần đây.

Phong trào Kháng chiến Hồi giáo thường được biết đến với cái tên Hamas ra đời tháng 12-1987 với mục tiêu dài hạn là thành lập một nhà nước Hồi giáo của người Palestine trên vùng lãnh thổ được hoạch định trước năm 1948. Hamas khước từ mọi giải pháp hòa bình, không công nhận nhà nước Israel như chính quyền Palestine. Để thành lập một nhà nước Palestine Hồi giáo, đối với họ, không có con đường nào khác ngoài việc tiến hành cuộc thánh chiến. Đánh bom liều chết là một yếu tố mà Hamas coi là vũ khí trong cuộc chiến chống Israel.

Sở dĩ đã có nhiều cuộc tấn công nhằm vào Hamas nhưng đến nay tổ chức này vẫn tồn tại và nhận được sự ủng hộ rộng rãi của người dân Palestine là do tổ chức này có các chương trình phúc lợi xã hội lớn: mở các trường dạy cho trẻ em Hồi giáo, bệnh viện và trang trại cuộc sống cho gia đình các phần tử vũ trang nhờ vào tiền quyên góp của các nhà hảo tâm người Palestine lưu vong.

Sau một thời gian dài đấu tranh vũ trang, Hamas quyết định tham gia chính quyền Palestine. Tháng 2-2006, năm ngoài dự đoán, Hamas đã giành chiến thắng trong cuộc bầu

cử Hội đồng lập pháp Palestine. Một trong những nhà lãnh đạo của Hamas là Ismail Haniya trở thành thủ tướng của Palestine. Tuy nhiên, cuộc hôn nhân chóng vánh giữa Hamas và Phong trào Fatah (tổ chức chính trị và quân sự chính trong chính quyền Palestine hiện nay) tại Quốc hội đã tan vỡ tháng 6-2007 dẫn đến việc Palestine bị chia làm đôi, Hamas kiểm soát dải Gaza bằng sức mạnh quân sự, Fatah kiểm soát khu Bờ Tây. Từ đó đến nay, hai bên đã nhiều lần tiến hành đàm phán thông qua trung gian nhiều nước nhưng Hamas và Fatah vẫn không thể đi tới chung sống hòa bình. Về đối ngoại, người đứng đầu chính quyền Palestin được cộng đồng quốc tế công nhận này cũng tiến hành đàm phán hòa bình với Israel, trong khi Hamas bị Mỹ liệt vào tổ chức khủng bố. Tháng 10-2008, Tổng thống Palestine Abbas đã truất quyền lãnh đạo chính phủ của Hamas và bổ nhiệm

Gaza - vùng đất tranh chấp

một chính phủ lâm thời ở Bờ Tây.

Từ khi chiếm dải Gaza, Hamas liên tục tiến hành các cuộc bắn đạn pháo sang phần đất của Israel và đây là nguyên nhân chính khiến Israel bao vây cô lập dải đất này cũng như mở cuộc tấn công qui mô lớn nhằm tận diệt Hamas.

Điều gì giúp Israel công khai tấn công dải Gaza?

Tình hình chiến sự leo thang ở vùng Trung Đông đã buộc Hội đồng Bảo an (HĐBA) Liên hiệp quốc (LHQ) phải họp khẩn cấp. Tuy nhiên, lần này, cuộc họp 4 tiếng đồng hồ tại New York, Mỹ, đã hoàn toàn thất bại. Ngay cả một bản tuyên bố không mang tính ràng buộc nhằm yêu cầu ngưng bắn cũng không thông qua được. Mỹ một lần nữa đã lại bênh vực Israel. Sau khi Do Thái mở cuộc tấn công thứ 2 bằng bộ binh, Mỹ đã chống lại nỗ lực của Libya thuyết phục HĐBA đưa ra nghị quyết kêu gọi lập tức ngưng bắn ở dải Gaza. Mỹ yêu cầu mọi văn bản của HĐBA phải tuyên bố Hamas là tổ chức khủng bố đã chiếm quyền kiểm soát dải Gaza một cách bất hợp pháp. Đại sứ Mỹ tại LHQ Alejandro Wolff cho biết mới đây Hamas đã đơn phương chấm dứt hiệp ước ngưng bắn với Israel, việc Tel Aviv phải tự bảo vệ là chính đáng. Libya và các nước Arập mạnh mẽ chống lại quan điểm của Mỹ, làm cho HĐBA bế tắc không thể đưa ra tiếng nói nào trong cuộc khủng hoảng. Quan sát viên thường trực của Palestine tại LHQ kêu gọi HĐBA có nhiệm vụ yêu cầu

Dải Gaza là một dải đất hẹp ven biển dọc theo Địa Trung Hải, ở Trung Đông, về mặt pháp lý không được quốc tế công nhận là một phần của bất kỳ quốc gia có chủ quyền nào. Dải Gaza hiện thuộc quyền tài phán của Chính quyền Palestine và họ cũng kiểm soát biên giới của dải Gaza với Ai Cập. Israel kiểm soát không phận và đường bờ biển. Theo lập trường chính thức của Palestine, vùng đất này vẫn nằm dưới sự kiểm tỏa của Israel. Chính phủ Israel rút quân khỏi vùng đất này từ năm 2005. Tháng 6-2007, Hamas kiểm soát vùng đất này và đẩy chính quyền Palestine sang khu Bờ Tây.

Israel phải lập tức ngưng cuộc tấn công. Người Do Thái không thể tiếp tục hành xử theo kiểu luật rừng và đứng trên pháp luật quốc tế. Tổng thư ký LHQ Ban Ki-moon đã lên tiếng kêu gọi Israel ngưng ngay cuộc tấn công bộ binh, đã gọi điện thoại cho Thủ tướng Israel Olmert để bày tỏ sự thất vọng đối với hành động của nước này.

Chẳng lẽ bó tay?

Chiến dịch quân sự của Israel tại Gaza gây ra nhiều cái chết thương vong cho người dân Palestine, đã làm dấy lên làn sóng phản đối khắp nơi trên thế giới.

Tại thủ đô Amman của Jordan, khoảng 50.000 người mang theo những biểu ngữ và hô to những khẩu hiệu chống Mỹ và Israel. Jordan là nước có đông người tỵ nạn Palestine và đã diễn ra nhiều cuộc biểu tình ở

Biểu tình phản đối chiến tranh diễn ra khắp nơi

các thành phố và làng mạc khắp nơi. Tại Nam Phi, hàng nghìn người Palestine mang theo biểu ngữ và hô to những khẩu hiệu chống Mỹ trước tòa đại sứ nước này ở thành phố Killarney, vùng ngoại ô của thủ đô Johannesburg. Đám đông cũng phản đối việc Mỹ cung cấp vũ khí cho Israel và hô to những khẩu hiệu đòi thế giới phải cứu người Palestine. Tại Paris, Pháp, hơn 20.000 người bất chấp trời giá rét, đã tuần hành ngày 4-1-2009 để đòi Israel đình chỉ chiến dịch quân sự của họ. Hàng nghìn người khác cũng xuống đường tại các thành phố khác như Lyon, Marseille... Trên phạm vi châu Âu, các cuộc biểu tình chống Israel cũng nổ ra khắp nơi, từ Berlin, London, cho đến Madrid, Copenhagen... Tại các nước Hồi giáo như Indonesia, Thổ Nhĩ Kỳ, hàng nghìn người cũng xuống đường và hô to khẩu hiệu chống Israel, ủng hộ phe Hamas.

Cuộc chiến sẽ đi về đâu?

Sau một tuần lễ không kích, Israel đã ồ ạt tung bộ binh vào tiêu diệt lực lượng Hamas. Theo các chuyên gia quân sự, chiến dịch tấn công trên bộ này là điều mà nhà nước

Do Thái bắt buộc phải tiến hành nếu muốn đánh quy Hamas. Thế nhưng hành động leo thang chiến tranh chứa đựng rất nhiều rủi ro cả về quân sự lẫn chính trị đối với Israel.

Trước hết, Gaza là một vùng đất rất đông dân. Trên một diện tích vốn vven 362km², có đến 1,5 triệu người sinh sống, một mật độ dân số thuộc loại cao nhất thế giới. Chiến đấu trong những khu vực thành thị đông dân cư như vậy không phải là một điều dễ dàng, nhất là khi quân Hamas lại chen lẫn trong thường dân và được người Palestine ủng hộ. Điều này sẽ kéo theo hai hệ quả: một là tổn thất nhân mạng trong quân đội Israel có thể lên rất cao, khiến người dân Israel phản đối. Hệ quả thứ hai là số thường dân Palestine bị thiệt mạng trong các cuộc tấn công có nguy cơ tăng vọt, khiến công luận thế giới bất bình.

Trong thế giới Arập Hồi giáo, thái độ thụ động cho đến giờ cũng có thể thay đổi. Ai Cập mới đây đã lên án mạnh mẽ khác thường. Hành động của Israel bị Cairo đánh giá là một cuộc *xâm lăng dã man*. Giới quan sát quân sự cho rằng, nguy cơ Israel bị sa lầy ở dải Gaza hoàn toàn có thể xảy ra vì lẽ nếu mục tiêu tối hậu của chiến dịch này là tận diệt phong trào Hamas, thì việc chiếm đóng quân sự Gaza trong thời gian lâu dài là điều khó tránh khỏi. Bộ trưởng quốc phòng Israel, Ehud Barak, ngày 3-1-2009, tuyên bố chiến dịch tấn công ở Gaza sẽ không ngăn ngừi hoặc dễ dàng.

(Tổng hợp)

ĐỌC SÁCH NGÀY XUÂN

Huyền thoại **Lenovo**

- Vào tháng 12-2004, có một sự kiện trở thành tâm điểm của các phương tiện truyền thông phương Đông lẫn phương Tây. Các phóng viên điều tra kỳ cựu được tòa soạn tung vào cuộc. Nhiệm vụ của họ là "mọi" thông tin về một thương vụ chưa từng có trong lịch sử thương mại Trung Quốc. Tâm ảnh hưởng của sự kiện lan rộng toàn cầu. Biên niên sử thương vụ này vừa được công bố chi tiết.

1,75 tỉ USD và những gì hơn thế nữa

Phía mua là một công ty chịu sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc, Chính phủ sở hữu một nửa tài sản, doanh thu mới đạt 3 tỉ USD/năm. Bên bán là một công ty tư bản phương Tây điển hình, biểu tượng cho sức sống Mỹ, doanh số lúc đó đã có đến hai chữ số: 13 tỉ USD/năm. Đó cũng là công ty đã phát minh ra chiếc máy tính cá nhân đầu tiên (năm 1981, lúc đó bên đối tác kia vẫn chưa ra đời), đến năm 1986, họ lại tiếp tục tung ra loạt máy tính xách tay đầu tiên.

Một bất ngờ nữa: bên bán đã ngỏ lời trước. Chính phó chủ tịch cấp cao John R.Joyce đã đưa ra ý tưởng này vào năm 2001. Nghe tin này, lãnh đạo bên mua

như không tin vào tai mình dù vào thời điểm đó, chính phía mua cũng đang trông chờ vào một cơ hội vàng thúc đẩy tham vọng “tốc độ tăng trưởng nhanh hơn”, “vươn ra thế giới - đặt chân vào thị trường toàn cầu”. Việc (được) mua lại một thương hiệu lớn là cơ hội ngàn năm. Cuối mùa đông 2004, hai bên thống nhất giá trị chuyển nhượng là 1,25 tỉ USD (trước đó, phía bán chào 1,5 tỉ, còn người mua trả 1,1 tỉ USD). Lúc này, tên bên mua được biết đến là Công ty Liên Tưởng (tiếng Trung), Lenovo (tiếng Anh). Phía giao “hàng” là Công ty IBM.

Lenovo mua lại đơn vị kinh doanh máy tính này với 2 khoản. Tiền mặt: 650 triệu USD và giá trị cổ phần 600 triệu USD. Chưa hết, từ đây, Lenovo trở thành chủ nợ mới. Theo nghĩa vụ, họ sẽ trả khoản nợ 500 triệu USD (tính đến thời điểm thu năm 2003) thay cho phía đối tác. Nhưng quan trọng hơn hết, kể từ khi hợp đồng bán - mua được ký kết, kế hoạch thống lĩnh thị trường Trung Quốc của các công ty phương Tây đã bị giáng đòn. Trung Quốc đã giành ưu thế trong cuộc cạnh tranh khốc liệt.

200.000 nhân dân tệ khởi đầu và những trở lực đeo đuổi

Chỉ qua một đêm, Lenovo đã trở thành nhà sản xuất máy tính lớn thứ ba trên thế giới. Trước đó, công ty có hơn 17.000 nhân viên, mua xong, họ thu nhận thêm 9.600 người nữa. Nhưng không nhiều người biết rằng, cơ nghiệp ban đầu của “người khổng lồ” này chỉ là 2 căn phòng (nguyên là trạm gác bảo vệ đã bỏ hoang) rộng 20m². Ngày 1-11-1984, Lenovo ra đời từ quyết tâm của 11 con người “nổi loạn - không thỏa mãn với hiện tại”. Số vốn ban đầu (tự xoay xở) là

200.000 nhân dân tệ. Nhưng chẳng bao lâu, Lenovo đã mất trắng 140.000 tệ. Khi kinh doanh mặt hàng đầu tiên (tivi màu), dù đã cẩn trọng để phòng, họ vẫn bị lừa. Tiền đã trao nhưng không có tivi để bán.

Tại phiên họp đầu tiên, tự tay 11 con người này quét dọn sàn nhà, chuyển bàn ghế. Lúc đó, bản thân những thành viên sáng lập cũng “không ai thật sự biết công ty nên làm gì” và cũng “không hề có ý tưởng rõ ràng nào về một chiếc máy tính cá nhân”. Tên ban đầu của họ là Công ty Phát triển Công nghệ mới - Viện Nghiên cứu công nghệ máy tính - Viện Hàn lâm khoa học Trung Quốc. Mãi đến ngày 16-12-1985, mọi người mới biết đến sự có mặt của công ty nhờ một bảng thông báo đặt ở giao lộ ZGC⁽¹⁾; tuy nhiên, một vài người, theo địa chỉ quảng cáo trên, khi tìm đến đã giật mình. Sau này họ nhớ lại: “Căn phòng không lớn hơn nhiều lắm so với tấm bảng quảng cáo” và “Không hề có dấu hiệu để nhận biết”. Nhân viên công ty còn bán dép cao su, đồng hồ trước cửa viện. Tháng 3-1986, Liên Tưởng mới treo biển tên bằng gỗ trước cửa. Cũng trong thời gian này, khi cần vay vốn ngân hàng, công ty phải sử dụng tên của Viện Hàn lâm khoa học Trung Quốc (Liên Tưởng chỉ là bên ký hợp đồng trong đăng ký vay nợ). Tuy nhiên, để được vay, Cục Phát triển thuộc viện phải đứng ra bảo lãnh. Mãi cho đến ngày 21-1-1985, công ty vẫn hoạt động nhờ vốn ngoại tệ 200.000 USD do viện phân bổ.

Mọi chuyện trên đây không có gì lạ. Thời điểm Lenovo thành lập, tư tưởng của xã hội Trung Quốc vẫn chịu sự đè nặng của quan điểm “ai dính đến kinh doanh đều mang tiếng xấu”. Người có

học thức, tài năng được tôn vinh là nhà khoa học nhưng nếu lao vào kinh doanh đều "bị buộc làm việc trong tuyệt vọng". Và cả chục năm sau, Lenovo vẫn còn đối mặt với những thách thức kinh hoàng.

Trong thương vụ với IBM, họ và đối tác đã vấp phải trở lực ngay từ Ủy ban Đầu tư nước ngoài của Mỹ, sau đó là Bộ Tư pháp, Phòng An ninh quốc gia, Cục Điều tra liên bang (FBI). Hệ thống truyền thông Mỹ cũng vào cuộc. Tất cả đều lo lắng rằng khi thương vụ thành công, Lenovo sẽ thiết lập trụ sở tại tam giác

nghiên cứu Bắc California. Từ đây, các nhà khoa học Trung Quốc dễ dàng thâm nhập vào các phòng nghiên cứu của IBM. Nguy hại ở mức cao hơn cũng được cảnh

báo: người Trung Quốc sẽ sử dụng những tiện ích của Research Park (khu nghiên cứu) để nắm bắt và tác động vào thông tin trong hệ thống máy tính của Chính phủ Mỹ.

Chiếc máy tính thứ 100.000 và tinh thần quốc gia

Các doanh nhân của Lenovo đã dùng thuật ngữ "phát triển công nghệ" để tự phân biệt mình với những thương nhân đơn thuần. Dựa vào sự hỗn loạn, mất trật tự của hệ thống (kể cả những yếu kém năng lực của chính phủ), họ đề ra những đối sách và thu lợi nhuận. Cuối năm 1985, các sản phẩm phần mềm kỹ thuật quản lý; hệ thống quản lý tự động; bán kết quả nghiên cứu; kinh doanh; nhận sửa chữa máy tính IBM; đào tạo kỹ thuật viên; đặc biệt là hệ thống Hán tự... đã mang về khoản thu 3,5 triệu tệ, lãi

2,5 triệu. Cam kết (do chính sáng lập viên Liễn Truyền Chí "tuyên thệ" trước lãnh đạo Viện Hàn lâm khoa học Trung Quốc) sẽ đạt doanh thu khoảng 2 triệu tệ/năm, tương đương 250.000 USD theo tỉ giá, đã thành hiện thực.

Ngày 16-4-1995, Lenovo gióng chuông vàng khánh ngọc giữa làng công nghiệp máy tính Trung Quốc. Chiếc máy tính "Mẫu Bình Quý II", số hiệu 196007, đơn vị xử lý 486/66, ổ cứng 270M, bộ nhớ 16M, ổ đĩa mềm 1,44M đã hoàn tất trong "thăm đắm niềm tự hào dân tộc".

Chiếc máy được tặng cho nhà khoa học là biểu tượng điển hình của tinh thần ái quốc, người suốt đời chọn cuộc sống cô độc để nghiên cứu một định lý toán học: nhà toán

học Trần Cảnh Nhuận.

Giữa thập niên 1990, Lenovo cho ra đời chiếc máy tính thứ 100.000. Các phương tiện truyền thông lúc này liên tục nói đến "Tinh thần Lenovo" với hai khía cạnh là niềm tin bất diệt và tinh thần nhân văn bền vững (sau đó cũng được gọi là tinh thần Trung Quốc). Báo *Thanh niên Bắc Kinh* có hiệu triệu "Hãy bảo vệ và ủng hộ Lenovo" (gợi nhớ lời kêu gọi "Hãy bảo vệ và ủng hộ Diên An" xuất hiện trong những năm trụ sở Đảng Cộng sản ở vùng núi Bắc Sơn Tây bị Quốc dân đảng bao vây).

Lịch sử và nhân chứng

Tại buổi trao tặng chiếc máy tính thứ 100.000, đại diện Lenovo từng trình trọng tuyên bố: "10 năm tiến trình mở đường, đầy vinh quang, hàng triệu sản phẩm tuyệt vời đã lấp đầy mảnh đất khô cằn

Đến khi thực hiện xong thương vụ IBM, doanh số đạt 13 tỉ USD/năm, Lenovo trở thành một biểu tượng thu nhỏ của đất nước và văn hóa Trung Quốc.

của chúng ta". Đến khi thực hiện xong thương vụ IBM, doanh số đạt 13 tỉ USD/năm, Lenovo trở thành một biểu tượng thu nhỏ của đất nước và văn hóa Trung Quốc. Trong 20 năm (1984-2004), Lenovo luôn đi cùng với tiến trình phát triển, in đậm dấu ấn vào hình ảnh quốc gia và cũng khắc sâu dấu ấn quốc gia vào chính bản thân mình.

Huyền thoại Lenovo còn được làm nên bởi những "dị nhân". Thế hệ tiên phong là Liễn Truyền Chí, Vương Thụ Hòa và Trương Tổ Tường. Ngày 4-12-1984, trong lần phân công lao động đầu tiên, Vương là tổng giám đốc, hai phó tổng là Liễn Truyền Chí và Trương Tổ Tường. Đến ngày 14-7-1986, Liễn Truyền Chí chính thức được bổ nhiệm làm tổng giám đốc. Liễn Truyền Chí cũng là người đầu tiên, đồng thời là người đi đến cùng với Lenovo. Ông được tôn vinh là một trong những doanh nhân "sáng tạo và quyết đoán nhất Trung Quốc", "Cha đỡ đầu ngành công nghệ thông tin Trung Quốc". Cũng cần nói thêm, cho đến khi Noyce⁽²⁾ và Moore⁽³⁾ đặt xong nền móng cho thời đại kỹ thuật số, Liễn Truyền Chí mới chỉ là học sinh trung học với hoài bão trở thành một phi công. Tạp chí *Business Week* (Mỹ) sau này xếp ông vào danh sách 24 doanh nhân nổi tiếng toàn cầu. Tạp chí *Time* khi xếp ông vào hàng ngũ những "lãnh đạo thương mại toàn cầu" đã giải thích với độc giả rằng, đây là con người đang đeo đuổi mục tiêu "vượt qua cả HP lẫn IBM". Xin được lưu ý, khi mới thành lập được 4 năm, Lenovo lúc bấy giờ chỉ mới bắt tay với IBM trong hợp tác phát triển phần mềm. Còn trước đó, Lenovo từng chật vật với việc thiếu giấy phép nhập khẩu nên không thể trở

thành đại lý chính thức của IBM tại Trung Quốc. Thương vụ thành công đầu tiên của Lenovo trong hợp tác với IBM chỉ là "bán trọn gói 12 chiếc máy tính". Cũng thời điểm này (1998), Lenovo mới là "đại lý xuất sắc nhất" của HP ở Trung Quốc mà thôi.

Gấp tập sách, tôi - người đọc và kể lại câu chuyện trên - cùng độc giả *Thế Giới Mới* không tránh khỏi những cảm xúc buồn vui lẫn lộn. Chúng ta hãy cùng thao thức về giấc mơ, chẳng bao lâu, các doanh nghiệp Âu Lạc chúng ta cũng từ tinh thần ái quốc, viết nên những huyền thoại.

TRẦN NGỌC

(Trích và giới thiệu)

* Được sự đồng ý của đơn vị giữ bản quyền: Công ty Alpha (Alpha books), tư liệu sử dụng cho bài viết dẫn từ *The Lenovo Afrair*. Tác giả: nhà báo Lăng Chi Quân, biên tập viên báo *Nhân dân Nhật báo*. Bản tiếng Việt: *Vụ áp phe Lenovo - Sự phát triển của người khổng lồ máy tính Trung Quốc và vụ tiếp quản IBM*.

⁽¹⁾ ZGC: viết tắt từ Zhongguancun (Thôn Trung Quan). Vào những năm 1980, có 36% trí thức Trung Quốc sống ở Thôn Trung Quan - một nơi tập trung đến 70 trường đại học (300.000 sinh viên), 200 cơ quan, tổ chức hoạt động khoa học - công nghệ (với 100.000 cán bộ nghiên cứu).

⁽²⁾ Robert Noyce: cha đẻ vi mạch điện tử tích hợp, người sáng lập Hãng Intel.

⁽³⁾ Gordon E. Moore: cha đẻ định luật Moore, định luật sau này trở thành nguyên lý chế tạo và phân phối những con chip bán dẫn trong công nghiệp máy tính.

Nghĩa địa sách

LỚN NHẤT THẾ GIỚI

MINH HUY

▶ Một cuốn sách không bao giờ chết, người ta thường nói như vậy. Thế nhưng thực tế lại khác. Tại Pháp, người ta đã “thi hành án tử hình” đối với sách bằng cách đem hủy chúng tại nhà máy Vigneux, được xem là nghĩa địa sách lớn nhất thế giới hiện nay.

"Thi hành án tử hình"

10 giờ sáng tại nhà máy hủy sách Vigneux của Công ty Interseroh ở khu Vigneux-sur-Seine, ngoại ô thủ đô Paris, Pháp, một chiếc xe tải chở cả chục tấn sách đang làm thủ tục ở cổng nhà máy. Chiếc xe còn phải qua công đoạn cân nhằm đề phòng trường hợp lái xe thông đồng với các đầu

nậu buôn lậu sách rút ruột trên đường vận chuyển từ nhà sách, nhà xuất bản hay nhà phân phối đến nhà máy. Sau đó, mọi việc diễn ra rất nhanh. Chiếc xe tải lùi vào một phân xưởng lớn nơi đặt một máy nghiền khổng lồ đang được khởi động để chuẩn bị việc “thi hành án tử hình” cho gần 10 tấn sách đầu tiên trong ngày.

Công việc diễn ra dưới sự giám sát của nhiều người. Họ bình thản chứng kiến cảnh đau lòng nhất không chỉ đối với các nhà xuất bản mà cả tác giả của những cuốn sách - đó là việc hủy sách. Tuy nhiên, đây lại là một việc làm thân thiện với môi trường: tái chế giấy. Một công nhân nhặt nhanh những cuốn sách rơi vãi bên ngoài và ném lên băng chuyền, đó có thể là một cuốn hồi ký của ngôi sao điện ảnh Tom Cruise, hay của Michel Drucker, người dẫn chương trình truyền hình nổi tiếng nhất nước Pháp hiện nay. Nhưng đó còn có thể là các cuốn

sách viết về Tổng thống Pháp Nicolas Sarkozy, đệ nhất phu nhân Carla Bruni, những cuốn sách hay của John Grisham, sách hoạt hình về người tí hon Schtroumpfs...

Chỉ sau vài phút bị nghiền nát bởi cỗ máy có công suất “ngoạm” đến 1.500 tấn sách trong vòng 5 phút, đã xuất hiện trên băng chuyền phía sau cỗ máy những khối giấy vụn kích thước 1,5m x 1,5m. Sau vài giờ nữa, chúng sẽ có mặt tại các nhà máy tái chế giấy.

Hủy sách là từ không chỉ làm xanh mặt các nhà văn, nhà thơ, nhà nghiên cứu... mà còn làm nhản mặt các nhà xuất bản, các nhà phát hành và các nhà sách. Hủy sách nghe còn nặng nề hơn cả từ “giải thể” của một công ty hay của quốc hội. Hủy sách cũng đồng nghĩa với việc chôn chặt một câu chuyện hay một bài thơ vốn từng làm say mê nhiều người. Jean-Paul Nadael, một viên chức làm việc lâu năm tại Nhà xuất bản Belford, từng làm việc tại Nhà xuất bản Robert-Laffont và Larousse, cho biết: “Hủy sách được xem là một thất bại trong công tác xuất bản”.

Vòng đời của sách ngày một ngắn

Thực ra, người ta buộc phải hủy sách vì không biết để chúng ở đâu. Bà Stéphane Billerey, giám đốc kinh doanh của Nhà xuất bản Plon, cho biết: “Chi phí lưu kho của sách là rất lớn do phải bảo quản cẩn thận, hơn nữa chúng

chiếm quá nhiều chỗ”. Tại Nhà xuất bản Plon, cứ 48 tiếng đồng hồ lại có một lô sách mới in hay tái in được nhập kho, vì vậy, cần có chỗ để lưu giữ và bảo quản những lô sách mới. Cách giải quyết tốt nhất là tổng các sách được cho là cũ (cho dù còn rất mới) đến nghĩa địa sách Vigneux. Bà Billerey cho biết tiếp: “Vòng đời của một cuốn sách cứ ngắn dần chủ yếu để giải quyết vấn đề lưu kho. Hiện nay, vòng đời của một cuốn tiểu thuyết chỉ tồn tại không quá hai tháng, trừ những cuốn bán chạy luôn được độc giả tìm đọc cho dù đã phát hành từ 3, 4 năm và phải tái bản nhiều lần”. Quả thật, ngày nay thời gian in đầu sách được rút ngắn lại để có được nhiều loại sách hơn. Đây chính là lý do khiến lượng sách phát hành ngày càng tăng cao và cũng khiến sách ngày càng bị tổng vào nghĩa địa nhiều hơn.

Có hai nguồn sách được đưa đến hủy tại nghĩa địa Vigneux: đó là sách đủ loại thải ra từ các nhà sách và sách nguyên lô của một hay nhiều tác giả được chuyển đến từ các nhà xuất bản hay nhà phát hành. Công việc hủy sách được chuyển đến từ nhà xuất bản hay nhà phát hành buộc phải tuân thủ một số quy định, chẳng hạn tác giả phải được thông báo về lịch trình hủy sách của mình. Lý do luôn được các nhà xuất bản đưa ra với tác giả là cần phải hủy sách để giảm tồn kho, nhưng

Vòng đời thứ hai của sách sắp diễn ra

thực ra đó chỉ là cách biện minh cho trường hợp sách bán không được, sách bán không chạy... Bà Billerey cho biết thêm: "Có những cuốn sách mà chúng tôi phải lưu kho từ 4-5 năm. Loại sách này chiếm đến 1/3 lượng sách lưu kho. Trước khi buộc phải đưa đi hủy, chúng tôi thường tân trang lại sách để có phát hành chúng thêm một thời gian nhằm vớt vát chi phí. Cho đến khi không còn ai mua, chúng tôi mới đem đi hủy".

Khi đã quyết định cho hủy một lô sách nào đó, nhà xuất bản hay nhà phát hành sẽ thông báo cho tác giả đồng thời cũng thông báo cho các nhà máy sản xuất giấy hay các công ty tái chế giấy như Công ty Interseroh, chủ sở hữu nghĩa địa sách Vigneux. Philippe Dessain, giám đốc kinh doanh của Công ty Interseroh, cho biết: "Thường thì chúng tôi mua một tấn sách

không quá 100 euro". Trường hợp phải hủy nguyên lô sách của một tác giả nào đó với số lượng lớn, đến cả trăm ngàn cuốn, theo quy định hiện diện tại buổi hủy sách phải có một thừa phát lại, nhân viên giám sát của nhà xuất bản và chuyên viên kỹ thuật của Công ty Interseroh. Ngoài ra, sách bắt buộc phải hủy hết trong vòng 24 tiếng đồng hồ nhằm ngăn ngừa trường hợp câu kết với đầu nậu buôn lậu lấy bớt sách phải hủy tung ra thị trường.

Hiện nay, việc hủy sách đã tạo ra nguồn nguyên liệu giấy tái chế vượt quá nhu cầu của các nhà máy sản xuất giấy ở Pháp. Để giải quyết vấn đề, nhiều người đã nghĩ đến phương án sử dụng giấy tái chế làm chất đốt hay phân bón. Xem ra, sách sau khi bị hủy vẫn còn giá trị.

(Theo Le Courrier International)

TƯ LIỆU NHIỀU KỲ

Kỳ 8: NHỮNG BÓNG HỒNG TRÊN ĐƯỜNG TRƯỜNG CHINH

Trên đường trường chinh, vợ chồng chỉ được phép gặp nhau vào tối thứ bảy. Riêng phó tư lệnh Chu Đức và cô vợ trẻ Khang Khắc Thanh, 23 tuổi, luôn bên nhau. Khang Khắc Thanh là một nữ chỉ huy gan dạ và cũng là một tay thiện xạ, luôn có hai khẩu súng giắt bên lưng, vai còn đeo thêm vài khẩu súng trường, đeo hộ cho những người lính quá mệt mỏi.

Khang Khắc Thanh xuất thân nông dân, gia nhập Hồng quân từ năm 15 tuổi, từng trực tiếp tham gia những trận đánh đẫm máu và nhanh chóng trở thành một trong những chỉ huy cao cấp của Hồng

Cán bộ nữ tham gia trường chinh

VẠN LÝ TRƯỜNG CHINH

HỒNG ANH

(Xem từ TGM 811)

quân. Nàng có thể lực tốt, đi bộ suốt cuộc trường chinh. Là cán bộ cấp cao nhưng Khang Khắc Thanh từ chối tiêu chuẩn có cán vụ và thư ký, bản thân nàng kiêm luôn thư ký và vệ sĩ cho chồng là Chu Đức, phó tư lệnh Hồng quân. Ngay cả con ngựa được phát theo tiêu chuẩn, Khang Khắc Thanh cũng nhường cho thương bệnh binh cưỡi, còn mình thì đi bộ bên cạnh binh sĩ, thậm chí còn mang vác súng ống, đồ đạc giùm cho những người ốm yếu. Trong bất cứ hoàn cảnh nào, dù khó khăn đến mấy, Khang Khắc Thanh cũng luôn vui tươi, cười đùa, ca hát, thậm chí còn tuyên bố rằng cuộc trường chinh này đối với nàng chỉ là một chuyến đi dạo! Sự hiện diện của nàng đã góp phần nâng cao tinh thần binh sĩ Hồng quân trong cuộc trường chinh vô vàn gian khó.

Otto Braun, tức Lý Đức, vốn là người Âu nên đòi hỏi về sinh lý rất cao, nhưng không dễ tìm được một người bạn chăn gối cho ông. Những phụ nữ được gợi ý làm bầu bạn với

Lý Đức đều từ chối vì thấy ông ta quá cao to và có vẻ thô bạo. Cuối cùng, mọi người phải thuyết phục mãi, Tiểu Hoa, một nữ quân nhân tuy hơi thiếu nhan sắc nhưng to khỏe, mới đồng ý lấy Lý Đức. Từ khi trở thành “bà tư lệnh”, Tiểu Hoa trở tính trở nết, thường xuyên gây sự với mọi người, thậm chí còn cãi vã với chồng. Có những lần, Tiểu Hoa tru tréo bằng tiếng Hoa trong khi Lý Đức xỏ toàn tiếng Đức. Anh chàng phiên dịch bó tay, bụng miệng cười thì lại bị cả hai vợ chồng bắt tai tới tấp. Cuối cùng họ cũng tới được Diên An và Tiểu Hoa sinh được một đứa con trai.

Hạ Tử Trân thì khác hẳn với Khang Khắc Thanh và Tiểu Hoa, nàng rất chăm chỉ săn sóc, phục vụ chồng. Thông minh, xinh đẹp, từ năm 17 tuổi, Hạ Tử Trân đã làm vợ Mao Trạch Đông. Tuy dáng vóc yếu điệu thực nữ nhưng Hạ Tử Trân lại là một cán bộ cách mạng dũng cảm kiên cường. Thời đi học, nàng đã tham gia diễn thuyết, kêu gọi nữ sinh cắt tóc ngắn, tham gia các phong trào cộng sản. Vì thế, nàng bị Quốc dân đảng tâm nã gắt gao. Tham gia Hồng quân, Hạ Tử Trân từng đích thân chỉ huy một cuộc tấn công vào nhà tù Quốc dân đảng để giải thoát 28 cán bộ cộng sản đang bị giam giữ, trong đó có cả anh nàng.

Đứa con gái đầu lòng của Mao Trạch Đông và Hạ Tử Trân sinh tại Phúc Kiến năm 1929, nhưng do phải di chuyển căn cứ nên họ phải đem gửi nông dân địa phương nuôi giùm. Năm 1932, Mao quay lại tìm con nhưng không có kết quả. Một đứa con trai sinh tại Thụy Kim năm

1932, phải để lại khi cuộc Vạn lý trường chinh bắt đầu. Năm 1933, Hạ Tử Trân sinh một con trai nữa, nhưng đứa bé chết ngay. Năm 1934, Hạ Tử Trân lại có thai nhưng chưa kịp sinh thì phải cùng đại quân lên đường vạn lý.

Vì có mang nên Hạ Tử Trân được đi theo đoàn dưỡng nhân. Nàng và Mao chỉ gặp nhau vào những dịp cuối tuần, hoặc vào những lúc đoàn quân hạ trại nghỉ ngơi vài ngày. Tuy nhiên, Hạ Tử Trân và Mao gặp nhau thường hơn những cặp vợ chồng khác. Mao đã cố gắng hết sức để giúp cho vợ tránh khỏi những cực nhọc của cuộc hành trình vất vả. Sau khi Hồng quân phá vỡ vòng vây thứ hai, Mao phái hai vệ sĩ giỏi nhất của mình đi hộ vệ Hạ Tử Trân. Mao không được phép đi cùng với vợ, mặc dù hai người đi không cách xa nhau lắm, Mao trong đoàn cán bộ và Hạ Tử Trân trong đoàn dưỡng nhân. Tuy nhiên, ở giai đoạn đầu trường chinh, Mao không có quyền hành lớn, mà đời sống của 30 cán bộ nữ trong đoàn dưỡng nhân thật là tồi tệ. Sự yếu kém về tổ chức đã làm cho hoàn cảnh khó khăn thêm. Lúc nào cũng có cãi vã giữa phụ nữ với đàn ông và giữa cánh chị em với nhau. Phần lớn 30 phụ nữ này đều còn trẻ, nhưng không phải ai cũng mạnh mẽ như Khang Khắc Thanh. Đi bộ suốt ngày hoặc suốt đêm dưới nắng gắt, mưa dầm hay trong băng tuyết, trèo đèo, lội suối, vượt đầm lầy, leo vách đá chênh vênh, bơi qua sông sâu nước xiết... quả là quá sức chịu đựng của phụ nữ vốn chân yếu tay mềm.

Như đã nói, trong lúc vượt sông

Hồng Giang thì Hạ Tử Trân trở dạ rồi sinh con. Chưa kịp đặt tên cho đứa bé, người ta chỉ quấn vội bằng một mảnh vải đen rồi đưa cho một gia đình nông dân cùng với một số tiền. Sáng sớm hôm sau, Mao và Hạ Tử Trân phải cùng Hồng quân gấp rút lên đường. Về sau, mọi cố gắng tìm lại tung tích đứa con này đều vô hiệu.

Thảm cảnh của Hạ Tử Trân cũng là tình trạng chung của các phụ nữ trong cuộc trường chinh. Họ không có điều kiện để nuôi con trên đường bốn tẩu đầy nguy hiểm. Họ bắt buộc phải đem con cho người khác hoặc gửi con lại sau khi sinh. Hành động đó tuy có thể giúp người mẹ nhẹ gánh, nhưng không phải là không đau xót. Tuy nhiên, họ không còn sự lựa chọn nào khác và hoàn cảnh nguy hiểm không cho phép họ nghĩ tới tình cảm cá nhân. Hạ Tử Trân cũng không phải là người đàn bà duy nhất trải qua cảnh thương tâm phải bỏ con như thế. Trương Quý Phụ, chỉ huy trung đoàn phụ nữ có chồng là chính ủy sư đoàn, cũng sinh con và bỏ con lại dọc đường. Sau ngày giải phóng, Trương Quý Phụ đảm trách chức Bộ trưởng Công nghiệp dệt may, nhưng rồi bị bức hại cho đến chết trong cuộc Cách mạng Văn hóa. Liễu Vi Giang, bí thư Đoàn Thanh niên cộng sản, cũng phải gửi con cho nông dân. Riêng vợ của tư lệnh quân đoàn 4 thì sinh con khi Hồng quân đang vượt qua Cánh đồng cỏ hoang khủng khiếp, nhưng chỉ hai ngày sau nàng lại cưỡi ngựa được như thường. Do vùng này không có cư dân nên không thể gửi con cho ai, đành phải mang theo. Hai mẹ con

tới được Diên An an toàn như một điều kỳ diệu. Đây là trường hợp duy nhất không phải bỏ con sơ sinh lại dọc đường. Phần lớn những đứa trẻ bị bỏ lại gửi nông dân nuôi giùm đều chết hoặc mất tích. Một số bà mẹ tìm lại được con đem về nuôi, một số khác tìm được con nhưng con không chịu đi theo. Việc có thai và sinh đẻ trên đường bốn tẩu quả là một tai họa. Bụng mang dạ chửa mà phải đi bộ suốt ngày này sang ngày khác. Người có mang, dù được cưỡi ngựa cũng rất khó khăn. Rồi đẻ xong thì mất con và lại tiếp tục công việc nặng nhọc hàng ngày. Sự hy sinh của các cán bộ nữ trong cuộc trường chinh thật là cao cả.

Lưu Chung Tiên, vợ của Bác Cổ, khi đang có thai thì bị một mảnh đạn trúng đầu trong một trận tấn công của Quốc dân đảng vào khu Xô viết Giang Tây gây sảy thai. Nàng chưa bình phục hẳn thì đã phải tham gia cuộc trường chinh muôn vàn gian khó. Thời gian đầu, công tác tổ chức chưa chặt chẽ nên cánh phụ nữ không được cấp phát đủ lương thực, thường xuyên bị đói. Cánh đàn ông thì so bì phụ nữ được ưu đãi, không phải mang vác nhiều như họ. Cứ thế thành ra mất đoàn kết. Về sau phải tổ chức lại, phụ nữ được tách ra thành một đơn vị riêng, dưới quyền lãnh đạo của Lưu Chung Tiên. Kỷ luật được thực thi gắt gao nên tình hình phần nào đã được ổn định.

Lưu Đỉnh trẻ trung, vợ Lạc Phủ được phái đi cùng ban quân nhu - quân giới, với khoảng 5.000 phu khuân vác, chủ yếu là những người mới được tuyển mộ. Công việc vô cùng nặng nhọc, mặc dù nhiều máy

móc đã được tháo rời thành nhiều bộ phận cho nhiều người khuân vác. Đường đi lắm chỗ chật hẹp, không đủ cho hai người đi. Khi trời mưa thì đường trơn dễ trượt và bùn dính chặt chân. Đi ban đêm cũng không dám đốt đuốc, vì sợ địch quân phát hiện. Nhiều phu khuân vác đã ngã xuống vực sâu hàng ngàn mét. Rất nhiều phu khuân vác bỏ trốn. Lưu Đính và các cán bộ hậu cần phải tìm rất nhiều biện pháp mới phần nào cải thiện được tình hình.

Nữ văn sĩ Lý Bộ Giao, vợ của tướng Dương Thượng Côn, đã có sự đóng góp to lớn trong việc nâng cao tinh thần của cán bộ chiến sĩ Hồng quân trên đường trường chinh. Trong hoàn cảnh cực kỳ gian khó, nàng vẫn liên tục làm thơ, viết văn cổ vũ tinh thần binh sĩ. Nàng còn sáng tác những vở kịch có giá trị cho Hồng quân biểu diễn.

Thái Xương, con gái của một gia đình danh tiếng Trung Hoa thuộc dòng dõi tể tướng Tăng Quốc Phiên đời nhà Thanh, cũng là một liệt nữ trong cuộc trường chinh vạn lý. Thái Xương từng cùng người em trai sang Paris du học theo chương trình "Học tập và Làm việc" do Mao Trạch Đông và anh ruột nàng là Thái Hòa Sâm tổ chức. Về nước, nàng hăng say tham gia cách mạng. Ba người trong gia đình Thái Xương bị Quốc dân đảng hành quyết và hai người khác bị cầm tù. Vốn là lá ngọc cành vàng trong gia đình quyền quý nhưng trong suốt cuộc trường chinh, Thái Xương không hề than phiền một điều gì. Nàng có một ý chí thực mạnh mẽ. Nàng ít khi cưỡi ngựa được cấp phát, thường nhường ngựa cho những

Trạm quân y dã chiến trong một ngôi miếu

người bị thương hoặc đau ốm. Tuy dáng người mảnh khảnh, nhưng nàng lẫm lẽ vượt qua những đoạn đường khó khăn, như leo núi cao, băng rừng, vượt suối. Cùng với Khang Khắc Thanh và Lưu Đính, Thái Xương là tấm gương đầy nghị lực cho cả nam và nữ cán bộ chiến sĩ Hồng quân trong suốt cuộc trường chinh.

Trong lộ quân trung ương chỉ có 30 nữ cán bộ và không ai trong số họ hy sinh trên suốt chặng đường gian khó. Tuy nhiên, ở quân đoàn 4 có gần 2.000 chiến sĩ nữ được biên chế thành một trung đoàn, từng tham gia nhiều trận đánh ác liệt và phần đông đã vĩnh viễn nằm xuống trên đường trường chinh.

(Còn tiếp)

● Phó Thủ tướng Nguyễn Thiện Nhân đã chủ trì cuộc họp với Văn phòng Chính phủ, Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Khoa học - Công nghệ và một số cơ quan liên quan để thông báo về tiến độ xây dựng Trường Đại học Khoa học công nghệ Hà Nội. Chính phủ sẽ đầu tư khoảng 100 triệu USD để xây dựng Trường Đại học Khoa học công nghệ Hà Nội vào năm 2009. Trường sẽ giảng dạy theo tiêu chuẩn trường đại học tiên tiến được xếp hạng trong danh sách 200 trường đại học hàng đầu trên thế giới với ngôn ngữ giảng dạy chính là tiếng Anh.

● Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ký thông tư liên tịch với Trung ương Hội Phụ nữ Việt Nam về chương trình phối hợp "Đẩy mạnh thực hiện Nghị quyết số 11 của Bộ Chính trị về công tác phụ nữ thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước trong ngành giáo dục và đào tạo giai đoạn 2009-2013". Trọng tâm của chương trình là đẩy mạnh công tác quy hoạch, đào tạo bồi dưỡng đội ngũ cán bộ nữ lãnh đạo, quản lý, nữ nhà giáo, tập trung xây dựng trí thức nữ tương xứng với quy mô, vai trò đội ngũ nữ cán bộ, nhà giáo toàn ngành giáo dục. Phần đầu trong thời gian tới, phụ nữ ngành giáo dục đóng góp nhiều hơn cho xã hội, gia đình, đáp ứng yêu cầu phát triển giáo dục của khu vực và trên thế giới.

● Các giải thưởng *Tinh hoa Giáo dục Quốc tế và Việt Nam học* năm 2008 của Quỹ Văn hóa Phan Châu Trinh sẽ được chính thức công bố trong tháng 2-2009. Đây là hai giải thưởng thường niên trong hệ thống các giải thưởng của Quỹ

Văn hóa Phan Châu Trinh. Giải thưởng *Tinh hoa Giáo dục Quốc tế* do quỹ và Khoa Quốc tế - Đại học Quốc gia Hà Nội đồng tổ chức nhằm biểu dương, khuyến khích và quảng bá các dịch phẩm xuất sắc trong lĩnh vực giáo dục, có tác dụng lớn đối với sự nghiệp phát triển nền giáo dục chất lượng cao của Việt Nam. Giải thưởng *Việt Nam học* do quỹ và Trường Doanh nhân PACE đồng tổ chức dành cho những công trình có giá trị lớn của các tác giả thuộc mọi quốc tịch trong lĩnh vực nghiên cứu về Việt Nam.

● Trong năm 2009 sẽ giảm giá các tour du lịch từ 30-50% nhưng không giảm chất lượng để thu hút khách quốc tế và du lịch nội địa. Theo Bộ Văn hóa - Thể thao và Du lịch, từ tháng 1-9.2009, 37 doanh nghiệp lữ hành quốc tế và 55 khách sạn 2-3 sao trên cả nước cam kết giảm giá từ 30-50% so với giá hợp đồng đã ký với các công ty lữ hành; Hàng không Việt Nam cam kết khuyến mãi 30% giá vé đường bay quốc tế và nội địa. Tiếp tục mở các tuyến du lịch mới và xuyên quốc gia, như: Việt Nam - Trung Quốc, Lào, Campuchia, Malaysia, Singapore, Myanmar. Xúc tiến các tour du lịch tiềm năng như Nhật Bản, Hàn Quốc, Đài Loan...

● Nhân dịp năm mới 2009, Công ty TNHH Asian Coast Development (ACDL) đã đến thăm và hỗ trợ người dân bị ảnh hưởng nặng nề bởi bão lụt năm 2008 tại tỉnh Thái Nguyên. Công ty đã tặng quà cho 160 hộ nghèo, mỗi hộ 1 triệu đồng, giúp người dân cải thiện chất lượng cuộc sống. ACDL, với công ty con tại Việt Nam là Công ty TNHH Dự

án Hồ Tràm đang triển khai dự án Hồ Tràm, cụm các khu nghỉ dưỡng phức hợp tại miền Nam. Giai đoạn 1 của dự án khu nghỉ dưỡng Hồ Tràm, bao gồm khu nghỉ dưỡng phức hợp đầu tiên của Việt Nam - khách sạn MGM Grand Hồ Tràm 5 sao với 1.100 phòng - và một sân golf do nhà cự vô địch Greg Norman thiết kế theo kế hoạch sẽ mở cửa vào năm 2011.

● **Đêm 2-1-2009 đã công bố kết quả xếp hạng cuộc thi *Duyên dáng truyền hình 2009* tại Đài Truyền hình TP. Hồ Chí Minh.** Sau các phần thi, 5 thí sinh xuất sắc nhất là Nguyễn Thị Chúc Anh (Đài Phát thanh - Truyền hình Hậu Giang), Nguyễn Thị Ngọc Dung (Đài Phát thanh - Truyền hình Kiên Giang), Lê Thúy An (VTC), Huỳnh Thị Phương Thảo (Đài Truyền hình TP. Hồ Chí Minh) và Nguyễn Thị Hằng (Đài Phát thanh - Truyền hình Nghệ An) bước vào vòng thi ứng xử. Với những câu trả lời thông minh, Nguyễn Thị Chúc Anh đoạt giải nhất (20 triệu đồng), Huỳnh Thị Phương Thảo đoạt giải nhì (15 triệu đồng), giải ba thuộc về Nguyễn Thị Ngọc Dung (10 triệu đồng).

● **Đêm đấu giá từ thiện *Tết làm điều hay năm 2009 - Vì nông dân nghèo* được tổ chức vào ngày 10-1-2009 tại Đài Truyền hình TP. Hồ Chí Minh** nhằm hỗ trợ những người nông dân còn khó khăn trong cuộc sống. Các vật phẩm đấu giá là chiếc điện thoại Motorola Aura nam đá quý duy nhất ở Việt Nam do Công ty Vàng bạc đá quý Cửu Long thiết kế và chế tác; số sim đặc biệt của MobiFone dành riêng cho chương trình là: 0934

888888; cây mai đẹp nhất Hội Hoa xuân 2009.

● **DHL ProView - một công cụ vận tải trực tuyến vừa được DHL, công ty chuyển phát nhanh và cung cấp các giải pháp vận chuyển hàng hóa hàng đầu thế giới, giới thiệu** với khách hàng khu vực châu Á - Thái Bình Dương. DHL ProView cho phép khách hàng theo dõi và giám sát gói hàng theo thời gian thực tế tại mọi thời điểm giao nhận từ bất cứ nơi nào trên thế giới. Thay cho sổ không vận đơn, gói hàng được theo dõi và giám sát bằng cách sử dụng số tài khoản chỉ định. Khách hàng sẽ nhận được thông tin cập nhật về tình trạng gói hàng - khi hàng hóa được nhận và chuyển giao - qua tin nhắn từ email hoặc SMS, giúp hàng hóa được kiểm soát chặt chẽ và rõ ràng hơn.

● **Hiện nay, Việt Nam có khoảng 70-90% trẻ em bị nhiễm giun**, trong tổng số 1 tỉ người bị nhiễm giun đũa và 500 triệu người bị nhiễm giun móc trên toàn cầu. Tổ chức Y tế thế giới công bố, hàng năm có khoảng 100.000 người tử vong do nhiễm giun các loại. Các chuyên gia dịch tễ khuyến cáo, một trong những biện pháp phòng ngừa giun hiệu quả là đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm, làm sạch không gian sống. Nên ăn chín, uống sôi, rửa tay trước khi ăn, cắt móng tay, móng chân sạch sẽ và đặc biệt hạn chế đi chân đất. Bên cạnh đó, việc tẩy giun định kỳ là biện pháp cần thiết để làm giảm tỉ lệ nhiễm giun.

P.V

Ô CHỮ

1					2		3			4
		5			6					
7										
8						9		10		
					11					
							13			14
16					17					

Hàng dọc: 1. Mùa đẹp nhất trong năm, cây cối đâm chồi, nảy lộc; 2. Quốc gia có tín ngưỡng vị thần Zeus; 3. Các thứ cờ bằng vải thường dùng trong các dịp lễ lớn; 4. Món ăn đặc sản của phố cổ Hội An; 5. Vào dịp Tết Nguyên đán, người Trung Quốc thường treo ngược chữ này với ý cầu may mắn; 8. "Mừng một..., mừng hai Tết mẹ, mừng ba Tết thầy"; 10. Sơ ý, không đề phòng cẩn thận; 11. Khả năng của con người phản ánh và tái hiện hiện thực vào trong tư duy; 12. Thị trấn du lịch của Lào Cai; 14. Theo ca dao, con vật này là "đầu cơ nghiệp" của nhà nông.

Hàng ngang: 1. Cây cùng họ với rau diếp, nhưng lá nhỏ và quăn hơn, dùng để ăn sống; 3. "Cung... tân xuân" (câu chúc Tết); 6. Mừng tuổi; 7. Cơ thể con người về mặt thể xác, thể

Vui cười

♦ Trong một thiên hà nhỏ nọ có một tiểu hành tinh. Trong tiểu hành tinh này lại có một hành tinh bé hơn và trong hành tinh bé hơn lại có một lục địa nhỏ. Trong lục địa nhỏ lại có một tiểu lục địa và trong tiểu

lục nói chung (viết ngược); 8. Điều quy định có từ lâu đời, đã trở thành thói quen trong đời sống xã hội; 9. Năm 2009 tính theo hệ can chi; 13. "... mỡ, dưa hành, câu đối đỏ. Cây nêu, tràng pháo, bánh chưng xanh" (câu đối Tết); 15. Màu quen thuộc của lá cây, biểu hiện sức sống của cây, cỏ; 16. Ban nhạc Thụy Điển quen thuộc với khán giả qua nhạc phẩm *Happy New Year*; 17. Lễ hạ cây tượng trưng của ngày Tết này thực hiện vào ngày mùng 7 Tết Nguyên đán.

TRẦN ĐÌNH BA

GIẢI ĐÁP SODOKU TGM 818

6	3	2	5	8	4	7	1	9
7	9	5	1	3	2	6	4	8
4	1	8	9	6	7	5	3	2
2	6	3	8	9	1	4	5	7
5	4	1	2	7	6	8	9	3
8	7	9	4	5	3	2	6	1
3	8	7	6	4	9	1	2	5
9	2	4	7	1	5	3	8	6
1	5	6	3	2	8	9	7	4

9	1	6	4	7	3	5	2	8
7	5	8	9	1	2	3	6	4
2	4	3	8	6	5	7	1	9
5	3	1	2	4	6	8	9	7
4	9	2	7	8	1	6	5	3
8	6	7	3	5	9	2	4	1
3	8	7	6	4	9	1	2	5
9	2	4	7	1	5	3	8	6
1	5	6	3	2	8	9	7	4

4	9	1	8	2	6	7	5	3
6	3	8	1	5	7	4	9	2
2	5	7	3	9	4	8	6	1
8	6	3	5	1	9	2	4	7
5	1	2	7	4	8	9	3	6
7	4	9	6	3	2	5	1	8

lục địa này lại có một hòn đảo nhỏ. Trong hòn đảo nhỏ lại có một hòn đảo nhỏ hơn. Trên hòn đảo nhỏ hơn có một ngôi nhà nhỏ. Trong ngôi nhà nhỏ có một cái tủ bé bé. Trong cái tủ có một ngăn nhỏ và trong ngăn có một cái hộp xinh xinh. Trong cái hộp nhỏ có một quyển sổ nhỏ. Trong quyển sổ cũng có một dòng chữ nho nhỏ: “Bạn rảnh dữ he, ai lại ngồi đọc cái tin vớ vẩn này!?”.

• Một cậu bé hỏi bố mình: “Bố ơi! Con được sinh ra như thế nào hả bố?”. Người cha là một kỹ sư công nghệ thông tin đang lướt web bên ứng khẩu trả lời cậu quý tử. “Mẹ và bố cùng duyệt web trên một chiếc giường. Bố kết nối với mẹ. Bố upload dữ liệu từ một cái USB sang cho mẹ. Sau khi download hết về, mẹ sững sốt thông báo là mẹ không cài một chương trình anti-virus nào cả, trong khi đó, bố cũng không cài đặt Firewall”. “Rồi thế nào nữa hả bố?”. “Cả bố và mẹ đều cố gắng xóa bỏ số dữ liệu trên, thậm chí là format lại ổ nhưng không kịp. Vậy là sau 9 tháng 10 ngày, con được sinh ra đời”.

TẾT LÀ GÌ?

- Là ngày con nít trở nên ngoan ngoãn lạ thường. Đang chơi ở bất cứ đâu, khi thấy có khách vào nhà mình là vọt về liền, khoanh tay cúi chào lễ phép (để nhận lì xì mà).

- Là ngày quá vui của giới trẻ, quá khỏe của tuổi già, quá điệu đà của quý bà và luôn khề khà với dân ăn nhậu.

- Là ngày vợ mình bỗng tươi như hoa (ngày thường cau có chẳng có ma nào nhìn!)

- Là ngày ngân sách gia đình bị thâm thủng nặng vì thứ gì cũng lên giá, thứ gì cũng muốn mua.

- Là ngày tiêu thụ những bộ bài nhiều nhất trong năm

- Là ngày mọi người cởi mở với bọm nhậu đến nhà chơi (xin vào hứng lên ca hát thì thêm vui nhà vui cửa chứ sao).

ROMÉO

Tranh VŨ THỊ LÝ (Nha Trang)

Phải đoán mới hiểu

Hiện nay, nhiều tỉnh tổ chức thi đua toàn diện: cả kiến thức, chữ đẹp, văn nghệ, thể thao, các hoạt động tập thể... Ở các trường tiểu học còn coi vở sạch chữ đẹp là một phần nội dung của trí dục. Những năm gần đây có nhiều cuộc thi đánh giá thi đua ở các trường đều tập trung vào rèn chữ cho thầy và trò. Đã có hàng trăm học sinh đoạt giải nhất quốc gia và được in vào tuyển tập vở sạch chữ đẹp. Mọi người nhìn vào đều trầm trồ thán phục. Có người phải thốt lên: không phân biệt được đâu là chữ của học sinh với chữ trong sách mẫu tập viết của Nhà xuất bản Giáo dục. Cũng có nhiều giáo viên đã đoạt giải quốc gia về chữ đẹp, đó là những mẫu mực về chữ viết và cách trình bày.

Tuy nhiên, có nhiều nơi lại không quan tâm đến chữ viết của giáo viên mà chỉ quan tâm đến các mặt thi đua khác. Có nơi chất lượng giáo dục cao nhưng các hoạt động khác bị xếp yếu, thi đua cũng bị đánh giá tụt xuống. Có trường phát động phong trào vở sạch chữ đẹp trong nhà trường nhưng có một số giáo viên coi phong trào này là của người khác, của học sinh chứ không phải của mình. Có người còn quan niệm: kiến thức là chính, viết văn, làm toán tốt là được rồi. Đã có chuyện xảy ra: bút phê của một giáo viên ghi vào học bạ của học sinh quá xấu, phụ huynh đã mang học bạ đến phản ánh với hiệu trưởng: “Chữ cô giáo phê học bạ con tôi thế này thì cháu viết đẹp làm sao được. Đọc chữ thì phải đoán mới hiểu”. Giáo viên mà viết chữ cầu thả thì rất có thể các công việc khác trong quá trình công tác cũng thiếu nề nếp, qua loa đại khái... Nét chữ, nét người. Đó là một khía cạnh trong nhân cách con người mới. Giáo viên phải viết chữ đẹp và là tấm gương cho học sinh, đồng nghiệp noi theo. Chữ đẹp góp phần nâng cao uy tín của người viết. Vì vậy, mong các thầy cô giáo để tâm huyết nhiều hơn nữa rèn chữ viết cho mình.

(**Đinh Ngọc Huynh**, Trường Tiểu học Giao Thịnh A, Giao Thủy, Nam Định)

Lịch sự trên xe buýt

Tôi là người bạn trung thành của xe buýt từ nhiều năm nay. Trên những chuyến xe ấy, tôi đã chứng kiến biết bao nhiêu chuyện vui buồn...

Mặc dù trên những hàng ghế xe buýt luôn có dòng chữ “Hãy nhường ghế cho người già, trẻ em, phụ nữ mang thai” nhưng có rất nhiều thanh niên thiếu lịch sự cứ ngồi đứng dưng, ngêu ngao ca hát trong khi một bà lão lưng còng vịn vào thành ghế suốt

một quãng đường. Một vài cô gái là sinh viên hân hoan (vì có đồng phục của trường) nhưng vẫn ngồi cười nói vô tư trong lúc ngay trước mặt là một phụ nữ có mang đang đứng gồng mình bám vào thanh tay vịn.

Có lần, trên xe buýt chật ních người, một ông cụ rút đôi dép nhựa của mình ra kê ngồi dưới sàn xe trước đôi mắt thờ ơ của chàng trai trạc 25 tuổi. Một người phụ nữ trung niên thấy thế liền đứng dậy nhường ghế cho ông lão. Chàng trai đó vì xấu hổ đã lảng lảng đứng dậy và đi lên phía trên.

Lần khác, một thanh niên to cao, trạc 30 tuổi, đứng suốt chặng đường dài xe buýt. Thoạt đầu tôi không quan tâm mấy, nhưng sau khi nhìn kỹ, tôi phát hiện ra bàn tay còn lại của anh đã băng trắng xóa. Hình như anh vừa qua một cuộc phẫu thuật... Cũng chẳng ai quan tâm đến một người bị thương, vì anh là nam giới (?!).

Nhiều việc có lẽ sẽ trôi qua trong quên lãng nhưng chắc chắn, ấn tượng về những hành khách lịch sự sẽ không thể nào phai đối với mọi người nếu bạn biết san sẻ tình cảm, nhường chỗ ngồi cho người già, trẻ em, phụ nữ có thai và người bị thương tật.

(**Lê Trung Sa**, 321/32 Dương Bá Trạch, Q.8, TP. Hồ Chí Minh)

Đề nghị Thế Giới Mới tổ chức cuộc thi viết mới

Gắn bó với tạp chí *Thế Giới Mới* lâu năm, tôi thấy tạp chí luôn có những cuộc thi bổ ích, đông viên được đông đảo người đọc tham gia như thi thơ vịnh nhân vật văn học, thi viết về *Thầy tôi* hay thi truyện ngắn... Mỗi cuộc thi của tạp chí đã để lại ấn tượng sâu sắc trong lòng bạn đọc.

Hiện nay, ngành giáo dục đang phát động phong trào "Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực". Để hưởng ứng phong trào, nên chăng tạp chí đứng ra tổ chức cuộc thi viết về những miền quê, thắng cảnh, danh nhân của quê hương, đất nước. Tôi tin rằng cuộc thi sẽ được đông đảo bạn đọc (trong và ngoài ngành giáo dục, cả giáo viên và học sinh) trên khắp mọi miền đất nước tham gia. Hơn nữa, cuộc thi sẽ rất có ý nghĩa: tập hợp được một hệ thống di sản văn hóa từ mọi miền quê, có ý nghĩa giáo dục đối với học sinh, tạo cho các em niềm tự hào về truyền thống và ý thức giữ gìn, tôn tạo nét đẹp văn hóa của quê hương, đất nước.

Tha thiết chờ đợi được đọc những bài viết giới thiệu về thắng cảnh, danh nhân quê hương, đất nước trên tờ tạp chí thân quen của chúng ta.

(**Nguyễn Nhật Tân**, số 31, Năng Tĩnh, TP. Nam Định)

KỶ LỤC THẾ GIỚI

Bánh mì nặng và dài nhất

Ngày 4-1-2009, người dân thành phố Mexico, Mexico, đã không khỏi ngạc nhiên khi bắt gặp chiếc bánh mì khổng lồ trên đường phố dài 1,6km và nặng gần 10.000kg, được nướng vào ngày lễ truyền thống Magi của người Mexico. Sau khi được trưng bày, chiếc bánh đã được phân phát cho tất cả những ai đi lại trên đường phố.

Vô địch ăn... nước sốt cà chua

Ông Rishi, 67 tuổi, đến từ Delhi, Ấn Độ, vừa chứng tỏ sức mạnh của mình khi "tu" hết một chai nước sốt cà chua loại 490g chỉ trong vòng 39 giây. Bên cạnh kỷ lục nói trên, ông Rishi còn xác lập thêm kỷ lục xây dựng một tòa tháp hình lập phương bằng đường cao nhất thế giới với chiều cao 1,6m. Năm 1991, người đàn ông này cũng gây choáng váng khi lập kỷ lục giữ một chiếc xe scooter đang chạy trong vòng 1.001 giờ.

Thổi bong bóng... bằng mắt

Anh Ping Zui ở Hồ Bắc, Trung Quốc, vừa lập kỷ lục thế giới về thổi bong bóng bằng mắt với thành tích 12 quả bong căng tròn trong 9 phút. Để trở tài, anh chỉ cần sự hỗ trợ của một cặp kính đặc biệt. Các kết quả kiểm tra cho thấy mắt và thị lực của Zui đều tốt. Các bác sĩ cho rằng màn thổi bong bóng bằng mắt của Zui là không thể tin nổi. Bởi lẽ, lối thoát không khí duy nhất là tuyến nước mắt. Nhưng tuyến này rất hẹp, ngay cả nếu không khí có thể thoát ra từ lối này thì cũng rất ít, không đủ mạnh để thổi phồng một quả bong.

Mái tóc dựng đứng dài nhất

Eric Hanhn, 35 tuổi, ở Omaha, Nebraska, Mỹ vừa lập kỷ lục thế giới với kiểu đầu Mohawk (tóc vuốt thẳng đứng lên) dài 68,6cm. Như vậy, kỷ lục mới này của Eric hơn 7,6cm so với kỷ lục cũ của Aaron Studham ở bang Massachusetts (61cm). Mục đích chính của Eric khi thực hiện kiểu tóc kỷ lục này là nhằm quyên tiền giúp đỡ những người bị ung thư.

D.H

2M
2M.COM.VN

Tải nhạc & hình ảnh, soạn:

RN mã số

gửi → **998**

Tải nhạc theo tên, soạn: **VJ tên bài hát 998**

euoi

Hãy bắt đầu một ngày mới với những tiếng cười thật sảng khoái. Cười tạo niềm vui, để xả stress và cười để trẻ mãi không già.

Soạn tin: **VUIB** gửi **8779**

Bảo Thy

	đơn âm	đa âm	có lời
Thức tỉnh	111621	111621p	182258
Em sai	111609	111609p	182255
Khóc thêm lần nữa	111410	111410p	181281
Công chúa bóng bóng	111408	111408p	181280
Ngôi nhà hoa hồng	111391	111391p	181220
Xin đừng xát muối...	111359	111359p	181155
Sorry	111387	111387p	181216
Trái tim mong manh	111415	111415p	181298
Vẫn ngỡ như là	111416	111416p	181338
Trà sữa	111420	111420p	181357
Vẫn tin mình có nhau	111439	111439p	181394
Địu dăng đến từng...	111435	111435p	181389

Ung Hoàng Phúc

	đơn âm	đa âm	có lời
Chàng khờ thủy chung	110594	110594p	181157
Cần rút	111351	111351p	181146
Tôi đau muốn khóc	111354	111354p	181149
Nỗi sầu đêm vắng	111494	111494p	181489
Vì đôi ta là của nhau	111243	111243p	181001
Thở đó em	111271	111271p	181023

Cẩm Ly

	đơn âm	đa âm	có lời
Em sẽ là người ra đi	110219	110219p	18656
Chim trắng mỏ còi	110987	110987p	18347
Vòng cổ buồn	111413	111413p	181285
Thằng Thạch sùng	111331	111331p	181116

Hạnh phúc là chia tay

	đơn âm	đa âm	có lời
Anh biết anh không...	111511	111511p	181479
Yêu đương mù quáng	111525	111525p	181586
Bơ vơ	111510	111510p	181481
Có thứ hạnh phúc gọi...	111521	111521p	181581
Cuộc tình chết	111442	111442p	181582
Con trai thời nay	111541	111541p	181728

Hồ Q. Hương

	đơn âm	đa âm	có lời
Tôi tìm thấy tôi	110434	110434p	181199
Kể mơ trong đời	110435	110435p	181151
Bức thư tình thứ 2	110205	110205p	181192
Với anh em vẫn là cô bé	110206	110206p	181161
Có nhau trọn đời	110990	110990p	181196
Vũ điệu hoang dã	110895	110895p	18374
Ngày cuối tuần rực rỡ	111053	111053p	18854
Và như thế ta yêu nhau	110892	110892p	18863
Honey	111281	111281p	181071
Hãy quay về khi còn...	111326	111326p	181111
Hồi hận muộn màng	111385	111385p	181214

Đồng Nhi

	đơn âm	đa âm	có lời
Kỷ ức dương cầm	111463	111463p	181438
Khóc	111488	111488p	181463
Thiên đường hạnh phúc	111547	111547p	181734
Vũ khúc Teen	111533	111533p	181629

Lê Hiếu

	đơn âm	đa âm	có lời
Ngày tình phơi pha	111357	111357p	181152
Mùa đông im lặng	111360	111360p	181156
Khi đã muộn màng	111361	111361p	181157
Tìm anh trôi về em	111367	111367p	181178
Riêng mình em	111370	111370p	181185
Hãy yêu thật lòng	111371	111371p	181186
Có những khi một mình	111372	111372p	181187
Đã trọn đời thương nhớ	111381	111381p	181202
Con đường màu xanh	111356	111356p	181151
Rời đầu yêu về	111217	111217p	18898
Cơn đau cuối cùng	111407	111407p	181278

Duy Mạnh

	đơn âm	đa âm	có lời
Hãy về đây bên anh	110422	110422p	181174
Kiếp đồ đen	110424	110424p	181173
Ta mang ơn em	110425	110425p	181175
Tình em là đại dương	110426	110426p	181176
Vẫn mãi yêu em	110427	110427p	181177
Ta đâu có say	111227	111227p	18808
Hãy nín đi em	110881	110881p	18851
Lời sấm hời của kẻ...	110883	110883p	18487
Anh mong em	110984	110984p	18848
Nước mắt kẻ đa tình	111330	111330p	181115

Tóc Tiên - Wonbi

	đơn âm	đa âm	có lời
Kỷ ức ngày hôm qua	111536	111536p	181677
Đur báo trái tim	111491	111491p	181466
Kem dâu tình yêu	111436	111436p	181390
Từng ngày qua	111566	111566p	181853

MARIO

	có lời
Sáo flute	182284
Ghi ta thông	182284
Beat box	182283
Piano	182293
Nguyên bản	182341
2 Ghi ta điện	182282
Trống	182292

Hot 4 Teen

	có lời
Khó chỉ vì ghen	182335
Mình chia tay đi	182324
baby let me go	182309
Phía cuối con đường	182330
Anh chàng thổ thổ	182310
Vì một người	182339
Mọi tên cầu vồng	182311
Ngày mai em đi	182337
Không thể sống thiếu...	182325
À ơi, à à	182331
Tình chết theo mùa thu	182338

DANCE sôi động

Như em đợi anh....	182075
Và em có anh.....	182071
Mưa và nỗi nhớ.....	182072
Buổi sáng ở ciao cà phê...	182353
Chỉ tình yêu anh mắt....	182319
Tic tic toe.....	182322
Do it (niềm tin).....	182334
Điện France cho anh....	182326
Xe đạp teen.....	182329
Lạc lối.....	182327
Yêu nhau chưa chắc	182306
Chiếc gối ôm.....	182328
Có gái đến từ hôm qua	181133
Chuyện tình là và gió....	182336
Anh nhớ em rất nhiều....	182340

HIP HOP & RAP

Tiểu thuyết tình yêu.....	18671
10 Minutes Tell me why....	18702
Chai Phèo.....	18756
Không nhà version 1.....	18757
Thổ con chiến binh.....	18973
Năm lùn đi động.....	18969
Ông Bụt.....	181033

2M

TẢI NHẠC HAY về máy
soạn tin:

RN mã số

gửi

998

Tải nhạc theo
tên, soạn: **VJ tên bài hát gửi 998**

Chúc năm mới vạn sự như ý 18790
Happy new year Bò kểu 18801
Happy new year Chó kểu 18802
Happy new year Dê 18803
Happy new year Dò 18804
Happy new year Hươu kểu 18805
Happy new year Mèo kểu 18806

**Con
giáp**

**SỐ
HAY**

Soạn tin:

TD 8379

Nếu tin nhắn của bạn có thứ tự tận cùng là:
10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90.
Bạn sẽ nhận ngay giải thưởng có giá trị
gấp 20 ngàn lần số đó

Hãy tham gia cuộc chơi
để sưu tập cho mình bộ điện thoại
nóng bỏng và cá tính.

Bộ sưu tập
MOBILE

Soạn tin:

IS

gửi:

8379

IPHONE 8GB
khi có được từ:
IPHONE và APPLE

**NOKIA 7900
prism**
khi nhận được từ:
7900 và PRISM

**SONY ERICSSON
M950i**
khi nhận được từ:
**SONY ERICSSON
và M950i**

O2 CoCoon
khi nhận được
từ **O2 và
COCOON**

	đơn âm	đĩa âm	có lời
Happy new year	111414	111414p	181297
Đẹp khúc mùa xuân - Lâm Thưởng	110832	110832p	181300
Ngày Tết quê em - Đoàn Tòng	110364	110364p	181302
Chúc xuân	110815	110815p	181303
Lắng nghe mùa xuân về	110446	110446p	18215
Khúc giao mùa	110495	110495p	18723
Chiếc khăn gió ấm - Nguyễn Phương	111614	111614p	182286
Thức tỉnh - Bảo Thy	111621	111621p	182258
Soup tình yêu - Quỳnh Anh	111620	111620p	182259
Tha thứ	111648	111648p	182366
Bằng dung muốn khóc - Minh Thư	111569	111569p	181904
Nụ hôn cuối - Lưu Hương Giang	111720	111720p	182498
Tình yêu - Phương Uyên	111721	111721p	182500
Bi mất hạnh phúc	111715	111715p	182490
Giây phút này - Minh Thư Lâm Trường	111571	111571p	181907
Người nhỏ bé - Minh Thư	111647	111647p	182365
Gọi tình - Cao Thái Sơn	111700	111700p	182479
Mưa nước mắt - Đặng Hi	111617	111617p	182289
Tình yêu đẹp - Hà Ngọc	111668	111668p	182425
Kem dâu tình yêu - Trúc Sơn - Ngọc	111436	111436p	181390
Điện thoại yêu sim - Minh Hằng	111652	111652p	182342
Một vòng trái đất	111426	111426p	181380
Người vô hình	111478	111478p	181453

Xuân hạnh phúc

	đơn âm	đĩa âm	có lời
Người yêu...	111719	111719p	182497
Gọi tình - Cao Thái Sơn	111700	111700p	182479
Bi mất hạnh phúc	111715	111715p	182490
Phút giây hạnh phúc	111216	111216p	16896
Giây phút này - Minh Thư Lâm Trường	111571	111571p	181907
Người nhỏ bé - Minh Thư	111647	111647p	182365
H/P trong tâm tay - Ngọc Hà	111644	111644p	182363
Thiên đường hạnh phúc	111547	111547p	181734

Phi dịch vụ 998, 8379: 3.000 đ/mi. Hỗ trợ: 19001255. Dịch vụ của 2M, TT Việt Nam Net Link, Công ty Cổ phần Truyền Thông VMG

112 • THẾ GIỚI MỚI 819

GIÁ: 6.800 ĐỒNG
(Sáu ngàn tám trăm đồng)

2M!
998.com.vn

NEW JAVA GAME

•Soạn tin:

gửi:

JV mã số

8779

•Gửi tặng, soạn: JV mã số SĐT nhận gửi ▶ 8779

367 Thiết giáp JS-2

222 Sút phạt đỉnh cao 3D

225 Chuột con tinh nghịch

270 Quỷ tốc độ

272 Dị nhân

273 Hiểm họa thể kỉ

280 Quái nhân hồi sinh

400 Nụ hôn nóng bỏng

285 Ninja báo thù

287 Xác ướp sống dậy

301 Người đẹp phiêu lưu

302 Săn bắt cướp

309 Kẻ săn người

310 Biệt đội không gian

207

Đua xe

Một tin vui cho những người đam mê tốc độ, game đua xe cực kỳ hoành tráng Underground Racer đã có mặt giúp bạn thỏa mãn cơn khát tốc độ bấy lâu. Từ những con xe hàng hiệu cho tới những bộ đồ chế sành điệu, chắc chắn sẽ khiến bạn không khỏi mê mẩn và thêm muốn. Đường đua đã được hâm nóng và sẵn sàng chào đón những tay đua chuyên nghiệp. Tiếng động cơ đánh gọn vang rền khiến vô lăng rung bần bật trong tay bạn. Bạn đã sẵn sàng cho 5 chặng đua đầy thách thức kia chưa? Với 2 chế độ chơi tùy chọn thiết kế sẵn trong game, những danh hiệu vô địch sẽ không quá cách xa tay bạn nếu bạn giữ được cái đầu lạnh. 1 2 3 Go...!!

ĐẠI HỌC HỒNG BANG

TUYỂN SINH 2008 - 2009

THẠC SĨ, ĐẠI HỌC, CAO ĐẲNG, TRUNG CẤP CHUYÊN NGHIỆP

03 Hoàng Việt, P.4, Q. Tân Bình, TP. Hồ Chí Minh ĐT: 08.38116488 - 08.38116489

Website: www.hbu.edu.vn www.hongbanguniversity.com.vn Email: dhongbang@hbu.edu.vn dhongbang@hcmc.netnam.vn

ĐẠI HỌC TẠI CHỨC

TUYỂN SINH TOÀN QUỐC

TỐT NGHIỆP VĂN BẰNG CỬ NHÂN - KỸ SƯ

ĐƯỢC TIẾP TỤC HỌC CAO HỌC NHƯ ĐẠI HỌC CHÍNH QUY

1. ĐIỀU KIỆN DỰ THI

- Văn bằng tốt nghiệp Trung học Phổ thông, Trung học Chuyên nghiệp.
- Dành cho **Cán bộ viên chức** Nhà nước, tư nhân **hoàn chỉnh kiến thức đại học**, để đủ điều kiện làm việc trong tình hình mới một số tin chỉ theo **giáo trình điện tử**
- Đã làm việc làm ít nhất một năm tại các cơ quan chính quyền, các công ty nhà nước, tư nhân, hợp tác xã, trường học, bệnh viện...
- Được miễn **giáo dục quốc phòng & giáo dục thể chất**
- Thời gian học 4 năm, học ngoài giờ: hoặc mỗi tối **từ thứ 2 đến thứ 6** hoặc các **ngày thứ 7, chủ nhật**.
- Chương trình học theo **chương trình chính quy** của Đại học Hồng Bang

7 NGÀNH HỌC gồm 28 chuyên ngành

1. Ngành Ngoại ngữ

1. Anh 2. Pháp 3. Nhật 4. Hoa 5. Hàn

2. Ngành Kinh tế

- Tài chính ngân hàng
- Quản trị kinh doanh, TT, chứng khoán
- Kế toán, Kiểm toán

3. Ngành Mỹ thuật Công nghiệp

- Đồ họa Quảng cáo
- Trang trí nội ngoại thất
- Đồ họa kim hoàn, đá quý
- Thiết kế thời trang
- Hoạt hình Manga & Comic
- Hoạt hình 3D, Kỹ xảo điện ảnh
- Đồ họa kiến trúc
- Mỹ thuật tạo hình (hội họa, đồ họa, điêu khắc...)

4. Ngành Công nghệ thông tin

1. Lập trình game 2. An ninh mạng

5. Ngành Điện - Điện tử

1. Viễn thông 2. Cơ khí

6. Ngành Châu Á Thái Bình Dương

- Nhật Bản học 2. Hàn Quốc học
- Trung Quốc học 4. Hoa kỳ học
- Việt Nam học
- Ngữ văn truyền thông đại chúng
- Quản lý đô thị 3. Hướng dẫn du lịch
- Quản trị du lịch

7. Ngành Sinh học môi trường

- Công nghệ sinh học
- Công nghệ môi trường

NGÀNH MỚI
2008 - 2009

1. Kiến trúc

(đào tạo Kiến trúc sư)

2. Kỹ thuật Y học

3. Điều dưỡng đa khoa

4. Trung cấp chuyên nghiệp

Thể dục thể thao - Võ thuật